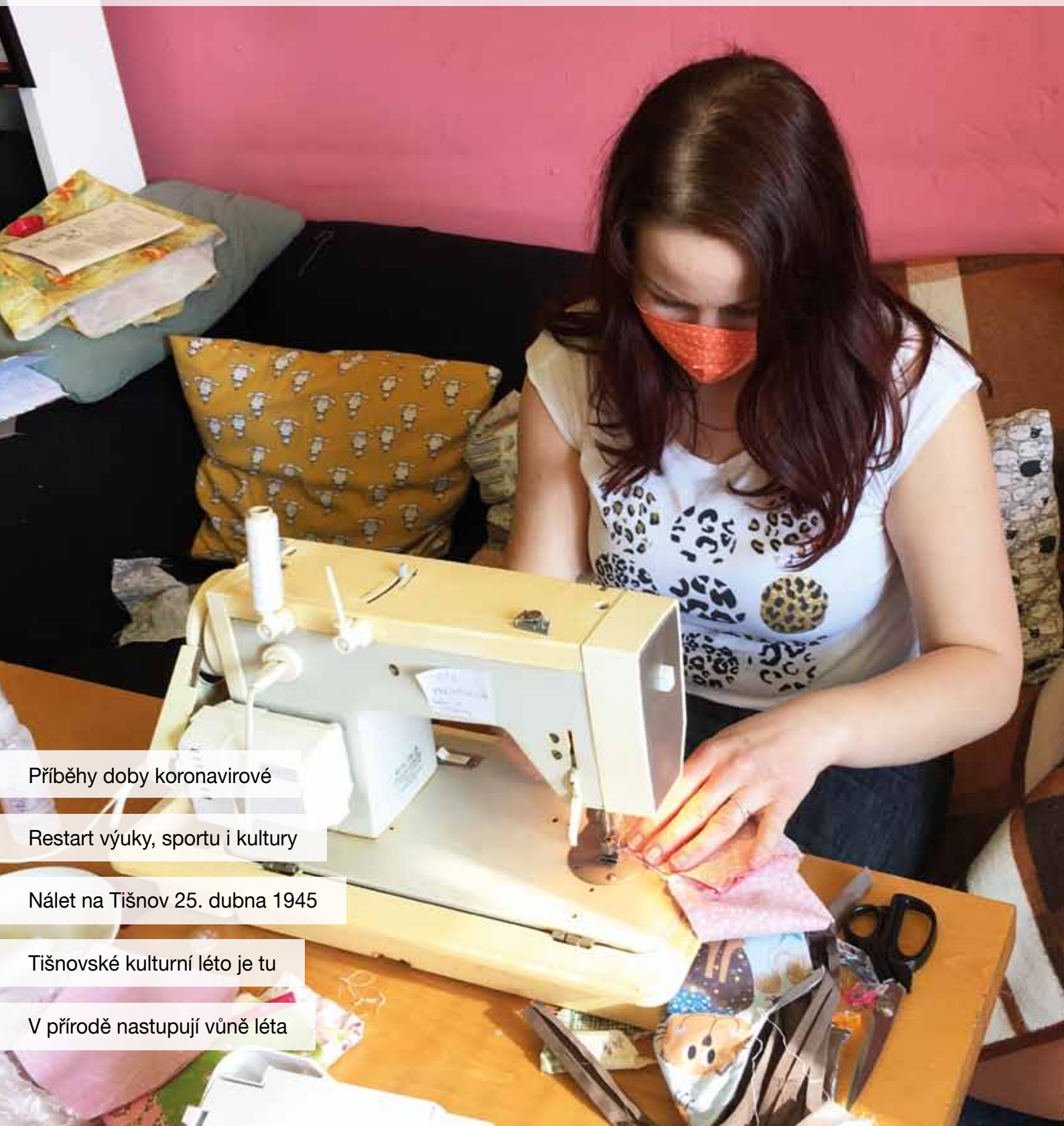

TIŠNOVSKÉ NOVINY

číslo
05
06
2020

zpravodaj města Tišnova a okolí

Příběhy doby koronavirové

Restart výuky, sportu i kultury

Nálet na Tišnov 25. dubna 1945

Tišnovské kulturní léto je tu

V přírodě nastupují vůně léta

TIŠNOV
2020-2021

KONCERTY & WORKSHOPY

inspirativní setkání
se špičkovými hudebníky
a lektory

Beata Hlavenková

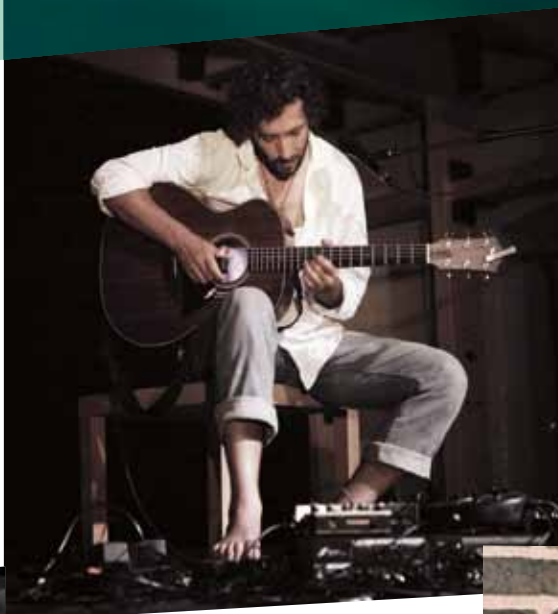
20. 6. 2020 workshop

Velký sál MěKS Tišnov

29. 6. 2020 koncert

20.00 hod. Letní kino Tišnov

jedinečná hudební skladatelka
písní i scénické či filmové
hudby, která vám pomůže
rozdělat vaši kreativitu

Maok

30. 8. 2020 koncert

20.00 hod. Letní kino Tišnov

30. 8. 2020 workshop

Velký sál MěKS Tišnov

autor s výjimečným citem pro
duchovní rozměr hudby, který
vám ukáže, jak propojit způsob
sebevýjádření s hudbou

Signe Marie LINDSTRØM

12. 2. 2021 koncert

20.00 hod. Velký sál MěKS Tišnov

12.-14. 2. 2021 workshop

Velký sál MěKS Tišnov

výjimečná osobnost, která využívá
hudbu v oblasti muzikoterapie
a dokáže ukázat cestu, jak hudbou
pomáhat lidem

Bližší info

www.themuzy.cz

MĚSTSKÉ
KULTURNÍ
STŘEDISKO
TIŠNOV

Partner akce
MěKS Tišnov

město
TIŠNOV jihomoravský kraj

Realizováno v rámci projektu Kokopelli
za finanční podpory města Tišnova
a spolufinancováno Jihomoravským krajem

OBSAH

Titulní strana:
Dobrovolníci pomohli zajistit roušky
Foto: archiv Oblastní charity Tišnov

- Radnice informuje 5
Podnikatelský servis 13
Názory a polemiky 15
Vzdělávání 16
Reportáž 24
Náš rozhovor 26
MěKS 22
Divadlo/hudba 28
Galerie GJJ 32
TIC 34
Tišnovsko 42
Spolkový život 46
Sociální péče 48
Historie 52
Příroda 58
Děti a mládež 60
Životní styl 63
Fejeton 53
Sport 66
Fejeton 68
Kam v Tišnově 70

TIŠNOVSKÉ NOVINY
ročník XXX.
vyšlo 28. 5. 2020

číslo 05–06 / květen–červen 2020

Vedoucí střediska: Pavel Hanák
Editor: Vladimír Vecheta
Redaktoři: Václav Seyfert, Jiří Dvořák
Inzerce: Lenka Šebečková
Grafika/sazba: Kateřina Válková
Korektura: Bc. Ivana Velecká
Tisk: Tisk Centrum s. r. o.

Příští číslo 07–08/2020
vyjde 25. 6. 2020
uzávěrka textů 10. 6. 2020
uzávěrka inzerce 8. 6. 2020

Tišnovské noviny v elektronické verzi:
www.tisnovskenoviny.cz

O INFORMACÍCH

Jana Hladká, Odbor kancelář starosty a vnějších vztahů

Milé čtenářky a milí čtenáři, pro většinu z vás jsem novou tvář a poslední tři měsíce dokonce tvář pod rouškou. Od března letošního roku jsem novým zaměstnancem města Tišnova – zastávám pozici vedoucí Odboru kanceláře starosty a vnějších vztahů. Většinu profesního života jsem strávila v soukromé sféře, počítala jsem tedy s tím, že začátky ve sféře státní se neobejdou bez úskalí. Než jsem stačila do kanceláře nastoupit, koronavirová pandemie dorazila do naší republiky a změnila takřka vše, co jsem si s nástupem do nového zaměstnání plánovala. Změnil se život každého z nás. Ze dne na den jsme si obličej zakryli rouškami a nevěděli, co bude následovat. Informace se na nás dodnes valí ze všech možných směrů a médií. Je stále obtížnější se v záplavě zaručených rad a doporučení neztratit a nerezignovat na zdravý selský rozum. Přiznám se, že jsem po třech dnech od propuknutí nákazy musela televizi vypnout. Najednou byla přemíra informací z mnoha zdrojů matoucí a nijak mi život neulehčovala. Měla jsem možnost sledovat všechna dostupná média, ovládat chytrý telefon, propojit se online s celým světem a na druhou stranu mi byl odepřen zásadní prostředek vzájemné komunikace, a to osobní kontakt. S rodiči, se sestrou, se sousedy, s kolegy v práci. Téměř všichni máme možnost efektivně komunikovat prostřednictvím SMS zpráv, e-mailů, videochatů, sociálních sítí, ale to určitě nestačí.

Zkušenosti z tohoto období chci přenést i do své nové práce. Informace, údaje, zprávy, data. Kdy slouží a kdy jsou

k ničemu? Mezi hlavní povinnosti a úkoly vedoucí kanceláře starosty patří zajišťování informačních, publicistických a tiskových vztahů k veřejnosti a k hromadným sdělovacím prostředkům a dále také zajištění komunikace a prezentace města navenek. Jde tedy o práci tiskové mluvčí. Aby vám informace opravdu slou-

žily, vynasnažím se, aby byly pravdivé, srozumitelné, včasné, relevantní, zajímavé, podnětné a inspirující. Jedině tak si můžete vytvořit vlastní úsudek o tom, co všechno se v Tišnově a okolí děje a zda město a úřad fungují k vaší spokojenosti. Při řešení vašich podnětů, stížností a přání upřednostním, v rámci možností, osobní kontakt. V mnoha případech jedna společná schůzka vydá za desítky vyměněných e-mailů. Souhlasíte?

Jsem empatický člověk, který má rád komunikaci s lidmi, zajímám se o dění kolem, nejsou mi věci „jedno“. Rozhodla jsem se pro změnu ve svém profesním životě a věřím, že jdu správným směrem. V době, kdy čtete toto dvojčíslo Tišnovských novin, máme (pevně v to doufám) nejtěžší týdny za sebou. Osobně hodnotím to, co nás v posledních měsících potkalo, jako dobrou zkušenost. Zaplatíme za ni ovšem vysokou cenu, nejenom v přepočtu na peníze.

Milí čtenáři, co přinesla tato zkušenost s nouzovým stavem vám? A co vám naopak vzala? Budete-li se chtít podělit o názory a myšlenky, napište do redakce. Rádi z vašich příspěvků uveřejníme ty, které mohou být pro ostatní inspirující. Pohodové čtení Tišnovských novin vám přeje Jana Hladká.

TIŠNOVSKÉ NOVINY 05–06/2020. Ev. číslo: MK ČR E 10100. Periodický tisk územního samosprávného celku. Vychází měsíčně s výjimkou letního dvoučísla. Vydává město Tišnov, nám. Míru 111, 666 19 Tišnov, IČ: 00282707, výrobou je pověřeno Městské kulturní středisko Tišnov – Mlýnská 152. Zpravodaj je distribuován ZDARMA do všech domácností města. Tišnovské noviny lze také zakoupit za jednotnou cenu 20 Kč (včetně 10 % DPH) ve vybraných prodejnách. Za obsah odpovídá Komise pro komunikaci a média, předseda Michal Kadlec. **Příspěvky a podněty** lze podávat v úřední hodiny na **Městském kulturním středisku Tišnov**, Mlýnská 152, **PO a ST 8.00–12.00 a 12.30–15.00** editorovi Vladimíru Vechetovi, **tel. 777 706 714, noviny@kulturatisnov.cz**. **Inzerce** lze objednávat tamtéž ve stejných úředních hodinách u **Lenky Šebečkové, tel. 730 184 022, reklama@kulturatisnov.cz**. **Vzpomínky** lze podávat v **TIC Tišnov**, náměstí Míru 120, v čase otevírací doby. Rozsah příspěvků se řídí technickými parametry pro přípravu příspěvků. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky podle potřeby zkrátit, případně upravit. Fotografie, u nichž není uveden autor, jsou ilustrační a pocházejí z volně šiřitelného zdroje. Plošná inzerce a jiné grafické prvky jsou přijímány pouze v obrazových formátech (pdf, jpg, png apod.) a dobré tiskové kvalitě dle technických parametrů pro přípravu inzerce – nebudou už redakcí nijak upravovány (možná individuální domluva s grafikem). Platit fakturou lze na základě písemné objednávky. Ceny inzerce se řídí platným ceníkem. Své příspěvky dodávejte včas a ideálně průběžně. V případě zaslání po uzávěrce nebudou přijaty a otištěny. Zájemci o **předplatné Tišnovských novin** se mohou přihlásit na **tel. 777 706 714** nebo na **noviny@kulturatisnov.cz**, případně prostřednictvím klasické pošty směřované na Městské kulturní středisko, Mlýnská 152, 666 01 Tišnov.

JARNÍ DOBA (POST)KORONAVIROVÁ

Karanténní opatření zmrazila společenské aktivity i kulturní život v Tišnově na více jak měsíc. Pod pokličkou domácí práce a zavřených dveří se ovšem nezhálelo. Symbolem koronavirové krize bylo fascinující vypětí v šití roušek v domácnostech i organizacích a sociální solidarita. Nezastavila se ani stavební činnost na Ambulantním traktu Nemocnice Tišnov, p. o., nebo cyklostezce Ostrovec. A tak májový čas uvolnění ukazuje ovoce píle. Třeba na znovuotevřených Tišnovských trzích nebo při výročí konce války u stávajících i nových pomníků. (vv)

Foto: Inspiro, Jiří Dvořák, Jiří Dospíšil, Martin Reissner, Vladimír Vecheta

CO SE DĚJE NA RADNICI ANEB Z MÍSTOSTAROSTOVA ZÁPISNÍKU

Martin Sebera, místostarosta města

Milí spoluobčané, přináším Vám několik aktuálních informací:

Školství

- Nejprve několik čísel z období sběru žádostí, z května 2020. **Zápisy do ZŠ** – každý prvňáček letos se hlásí do tišnovské školy bude přijat. Na celkem 164 míst v prvních třídách registrujeme 156 žádostí.
- **Zápisy do MŠ.** Na 117 vypsanych míst je 153 podanych žádostí. K tomu připočítávám +23 míst v rámci dětské skupiny Potůček (provozovatel je rodinné centrum Studánka). V letošním roce tak budou přijaty všechny děti, které mají k 1. 9. 2020 2,5 let.
- Projekt pro povolení stavby **materšské školky Na Honech** je dokončen, nyní žádáme o vydání povolení stavby. V letošním roce bude zpracována projektová dokumentace pro provádění stavby a v příštím roce bude probíhat zadávací řízení na zhotovitele stavby.
- Zároveň začíná předprojektová příprava pro komplexní rekonstrukci budovy bývalé školy na ulici Riegrova, kde vyrostle **třetí základní škola** v Tišnově. Reagujeme tak na předpokládané zvýšení počtu dětí z Tišnova a okolních obcí. V tuto chvíli neznáme výši nákladů, ale budeme o této investici průběžně informovat.
- V době odevzdávání podkladů do redakce Tišnovských novin začala výuka na základních školách jen pro 9. ročníky. Pevně doufám, že hladce proběhne i zapojení se do výuky prvního stupně základních škol a samozřejmě též mateřských škol. Společně s řediteli našich příspěvkových organizací jsme se několikrát setkali přes videokonferenci, abychom si navzájem předali informace a požadavky, které by měly zajistit bezproblémový náběh.

Spolkový život

- Spolkový život byl potlačen a přetlačen fenoménem zvaným COVID-19. Mnohé spolky od března minimalizovaly, resp. úplně uzavřely svou činnost, některé přešly na online režim (tam, kde to bylo realizovatelné). Přeji všem spolkům, aby co nejdříve nastartovaly svou činnost do předchozích obrátek, neboť spolkový život je hybnou silou našeho města. Vedení města k tomu přispělo rozhodnutím podpořit spolky v rámci dotačních titulů, a proto v Radě i Zastupitelstvu byly v dubnu schváleny dotace v oblastech kultury, volnočasových aktivit mládeže, sportu, rodinných aktivit, ostatní zájmové činnosti a životního prostředí, které nyní putují k jednotlivým spolkům.

Sociální služby

- Po zdržení zaviněném koronavirovým nouzovým stavem se rozjedou na plno **přípravy nového Komunitního plánu sociálních služeb**. Půjde o dokument, který popíše stávající situaci v oblasti sociálních služeb a určí, jakým směrem bychom byli rádi, aby se v následujících třech letech odebral vývoj sociálních služeb v Tišnově a obcích správního obvodu. V červnu proběhnou kulaté stoly, tj. setkají se poskytovate-

lé sociálních služeb, osoby pečující / osoby spadající do dané cílové skupiny a zástupci obcí. Kulatých stolů se bude moci zúčastnit i veřejnost, která bude též oslovena rozsáhlým dotazníkovým šetřením. Celá komise pro komunitní plánování a sociální služby pod vedením předsedkyně Zuzany Brzobohaté a tajemníka komise Michala Kudláčka má tedy před sebou důležitý úkol, a to odstartovat celý proces.

- Vedení města v dubnu podpořilo rozdělení veřejné finanční podpory pro oblast sociálních služeb na rok 2020 v rámci I. kola dotačního programu, a to ve výši 1 035 227 Kč. V rámci naší sítě sociálních služeb podalo žádost o finanční podporu celkem 8 subjektů na 14 sociálních služeb, což je nárůst počtu sociálních služeb proti roku 2019. Společně s příspěvkem na provoz Centra sociálních služeb ve výši 8,2 mil. Kč a předpokládaným příspěvkem v II. kole dotačního programu míří v roce 2020 z rozpočtu města do sociální oblasti přes 10 mil. Kč.

Studie adaptace města na klimatické změny a mitigační opatření

Začali jsme pracovat na studii, která bude zajímat každého obyvatele. Týká se zvýšení dlouhodobé odolnosti a snížení zranitelnosti města Tišnova vůči dopadům změny klimatu postupnou realizací vhodných adaptačních a mitigačních opatření. Při zpracování studie budeme klást maximální důraz na hledání konkrétních výstupů, např.:

- realizace opatření proti suchu v rámci rekonstrukcí a oprav městského majetku
- nakládání s povrchovou vodou (zadržení v krajině a případné využití)
- svazek vodovodů a kanalizací pobídne ke zpracování studie na šetření s pitnou vodou (revize stavu potrubí, sledování spotřeby, identifikace úsporných opatření, osvěta obyvatel)
- výsadba stromů
- máme instalovanou službu Energetický management – tady jsme již začali systematicky přistupovat k úsporám energií a zdrojů

Budu velmi rád, pokud se cítíte nebo jste odborníkem v této oblasti, abyste mne kontaktovali na e-mail: martin.sebera@tisnov.cz, protože při zpracování celé studie počítáme se zapojením odborné i laické veřejnosti.

Na závěr si vypůjčím povzbudivá slova psychiatra Radkina Honzáka, která jsem zachytil v době koronavirové karantény: „Veselá mysl je sice jen napůl zdravá, ale když se k tomu umejete, máte vystaráno úplně. Virus nám ukazuje, jak jsme malí. My mu můžeme ukázat, že jsme sice malí, ale ne podělaní. Strach oslabuje, vtip je vítězství. Tohle je čas, který nám připomíná naši smrtelnost, na kterou chceme stále zapomenout... Co můžeme považovat za smysl života? Mezilidské vztahy, porozumění světu, vědomí, že v omezené míře můžeme, co bychom si přáli, a pomoci druhým. Napišme lidem, o které máme zájem, přejme si dobrou vůli a nabídneme pomoc, kde je třeba.“

PODĚKOVÁNÍ STAROSTY TIŠNOVA

Jiří Dospíšil, starosta města

Pandemie koronaviru nás zaskočila. Přišla nečekaně, neohlášeně, vyvolala strach a obavy. Nedostatek ochranných pomůcek, neustálý přísun informací, nařízení, zákazy a doporučení mnohé z nás doslova paralyzovaly. Každý se snažil v první řadě chránit své nejbližší, svoji rodinu. Životní, zdravotní, rodinné, finanční, kapacitní či jiné problémy postavily však řadu občanů či institucí do situace, kdy potřebovali pomoci.

A VY jste nezůstali lhostejní a pomohli jste!

Po celou dobu trvání nouzového stavu jsem měl možnost osobně sledovat, nebo se ke mně dostávaly informace o maximálním nasazení pracovníků, činnosti dobrovolníků a nezištné pomoci dárců. Nabízí se zde uvést názvy organizací či firem a jména těch, kteří si právem zaslouží naši úctu, veřejné uznání a poděkování. Respektuji však zároveň přání většiny z nich zůstat v anonymitě, proto si dovoluji poděkovat obecně.

Děkuji všem, kteří začali šít roušky. Neváhali jste rozstříhat sváteční ubrus nebo povlečení pro pomoc ostatním a sedět u stroje dlouho do noci. Kdo šít neuměl, pomohl s distribucí. Počty jdou do tisíců kusů – a to je přece úžasné!

Děkuji zástupcům firem, že prošli sklady a nabídli či zakoupili ochranné pomůcky, poskytli potraviny, vitamíny, nápoje, dezinfekce.

Děkuji všem, kteří pomohli finančně. Vážím si místních podnikatelů, kteří nemyslí jen sebe.

Děkuji dobrovolníkům, kteří nabídli své ruce.

Děkuji školským i příspěvkovým organizacím v našem městě, že v okamžiku uzavření neváhaly ani na okamžik a pustily se do šití, anebo třeba napekly moučnky pro jiné zaměstnance.

Děkuji kolegyním z úřadu, které vyměnily ze dne na den počítač za šicí stroj.

Pozitivně hodnotím také to, jak jste si pomohli navzájem. Kdo měl materiálů či

ochranných pomůcek nadbytek, neváhal je postoupit dále. Pomohli jste i radou a sdílením zkušeností. Svědčí to o dobrých mezilidských vztazích a mám z toho radost.

Kromě pomoci materiální byla v minulých dnech nadmíru důležitá také pomoc duševní.

Děkuji všem, kteří vyjádřili podporu všem zaměstnancům nasazeným v „první linii“. Je to příležitost si uvědomit, že jejich nasazení s koncem nouzového stavu nekončí. Oni takto pracují stále!

Děkuji všem, kteří si uvědomili, jak moc je situace vážná, a chovali se zodpovědně a ohleduplně.

Moc bych si přál, aby se podobná situace neopakovala. Pokud však tomu bude jinak, jsem přesvědčen, že to opět společně zvládneme. Na závěr bych si dovolil citovat jednu ze zaměstnankyň Domova sv. Alžběty, která nevšední solidaritu vystihla stručně a přitom naprosto výstižně: „Každý pomáhá, jak umí. Někdo šije roušky, někdo poskytne finanční prostředky, a kdo skutečně nemůže udělat více, pomodlí se za nás.“

A já jen dodám – díky vám všem za to!

TERMÍNY KULATÝCH STOLŮ

Michal Kudláček, Odbor sociálních věcí

Vyhlášení nových termínů konání kulatých stolů zaměřených na potřeby vybraných cílových skupin občanů v rámci plánování sociálních služeb na Tišnovsku pro období 2021–2023

Vážení občané, již v únorovém čísle Tišnovských novin jsme vás informovali o zámeru přípravy nového **Komunitního plánu sociálních služeb ORP Tišnov na období 2021–2023**. Půjde o dokument, který popíše stávající situaci v oblasti sociálních služeb a určí, jakým směrem bychom byli rádi, aby se v následujících třech letech odebral vývoj sociálních služeb v Tišnově a obcích správního obvodu.

Původní časový plán přípravy dokumentu, zejména v oblasti zapojení veřejnosti a dalších institucí, byl změněn událostmi pandemie koronaviru a opatřeními nouzového stavu. Nyní se jeví situace

příznivě a můžeme přistoupit v 2. polovině června 2020 k realizaci tří kulatých stolů, na kterých bychom rádi projednali konkrétní podněty, jež byly v uplynulém období směrem k městu Tišnovu sděleny. Za tímto účelem plánujeme realizaci tří kulatých stolů, které budou zaměřeny na potřeby konkrétních cílových skupin, a to v následujících termínech:

Čtvrtek 11. 6. 2020 16.30–18.30
– Cílová skupina osob s kombinovaným postižením, jejich potřeby a potřeby pečujících osob.

Čtvrtek 18. 6. 2020 16.30–18.30
– Cílová skupina psychotici – potřeby osob s těžkým duševním onemocněním a potřeby pečujících osob.

Čtvrtek 25. 6. 2020 16.30–18.30
– Cílová skupina senioři, jejich potřeby a potřeby pečujících osob.

Tyto kulaté stoly proběhnou v **zasedací místnosti budovy radnice** města Tišnova, nám. Míru 111 v přízemí.

Naším cílem je zajistit na kulatých stolech vyvážené zastoupení z řad potenciálních uživatelů služeb (zejména pak osob pečujících), relevantních poskytovatelů sociálních služeb v regionu či potenciálních poskytovatelů sociálních služeb v regionu a zástupců samospráv obcí.

Pokud máte o účast na některém z kulatých stolů zájem, napište na e-mailovou adresu: michal.kudlacek@tisnov.cz (Mgr. Michal Kudláček, vedoucí odboru sociálních věcí MěÚ Tišnov, tel. 549 439 721).

Příslušná hygienická a preventivní opatření se budou v danou dobu řídit platnými předpisy. V případě překročení kapacity jednací místnosti s ohledem na počet osob a platné předpisy bude zvoleno jiné místo konání.

COVID-19, UVOLŇOVÁNÍ MIMOŘÁDNÝCH OPATŘENÍ

Kristýna Pekařová, tajemnice Bezpečnostní rady a Krizového štábu ORP Tišnov

V třetím měsíci letošního roku ochromilo šíření nákazy koronavirem takřka celý svět a připravilo nás o věci a činnosti, které považujeme za běžné. V tomto tisíciletí byl nouzový stav v České republice vyhlášen celkem popáté – poprvé však pro celé území země. Nyní se nacházíme v době, kdy se situace spojená se šířením nákazy uklidňuje a dochází ke zmírnění či zrušení některých krizových opatření.

Stále jsou dostupné linky, na které se občané mohou obracet s nejrůznějšími dotazy či v případě, že potřebují radu ohledně konkrétní situace. Základní informace týkající se koronaviru můžeme získat na lince 1212. Pokud potřebujete poradit v souvislosti s nemocí, využijte linky Státního zdravotního ústavu ČR 724 810 106, 725 191 367, 725 191 370. Projevují-li se u Vás příznaky choroby, kontaktujte telefonní číslo zřizované Krajskou hygienickou stanicí Jihomoravského kraje 773 768 994. Pro psychologickou pomoc se obraťte na odborníky obsluhující Vojsenské linky psychologické pomoci 973 255 140, 973 255 141, 973 255 142.

Na řešení krizové situace se nepřestává pracovat ani na MěÚ Tišnov, Odbor sociálních věcí stále udržuje v provozu linky 734 175 031, 734 175 032 pro tišnovské seniory, které jsou určeny pro starší osoby, jež se nemají na koho obrátit a potřebují pomoci. Prostřednictvím uvedených telefonních čísel jsme schopni zajistit seniorům nákup, vyzvednutí léků či věnování roušek šitých dobrovolnicemi nejen z řad zaměstnanců městského úřadu, ale i jiných institucí, které se tvorbě roušek věnovaly a rozhodly se své výrobky poskytnout druhým.

Krizový štáb ORP Tišnov od počátku pandemie zprostředkovává distribuci osobních ochranných pomůcek zdravotnickým subjektům. Vzhledem k počtu lékařů, kteří se na Tišnovsku nacházejí, je předání potřebného vybavení časově velmi náročné. Na distribuci se proto podílejí nejen členové krizového štábu, ale i dobrovolníci. Abychom poskytli pomůcky v co nejkratším čase, probíhá výdej často i během dnů pracovního klidu. Všem, kteří věnovali svůj volný čas k pomoci s rozdělováním ochranných prostředků, velmi děkuji a upřímně mě těší, že jsou mezi námi lidé, kteří se nezištně a bez nároku na odměnu či jiný profit rozhodli pomoci i ve chvíli, kdy by bylo bezpečnější zdržet se doma.

Orgány krizového řízení na úrovni obce s rozšířenou působností dále bedlivě sledují vývoj celé situace a dělají vše potřebné pro řešení a co možná nejsnadnější překlenutí této doby.

Aktuální situaci můžete sledovat nejen prostřednictvím webu města www.tisnov.cz, ale i na dalších ověřených stránkách, jako je web Ministerstva zdravotnictví věnovaný této problematice <https://koronavirus.mzcr.cz>, aktuální informace z Jihomoravského kraje najdete na stránce <https://koronavirus.jmk.cz/>. Jako další důvěryhodný zdroj informací lze použít portál Státního zdravotnického ústavu www.szu.cz nebo Krajské hygienické stanice www.khsbrno.cz.

Krise určitým způsobem ovlivnila život každému z nás. Na některé zapůsobila formou nečekaných prázdnin, jiní jsou naopak pracovně vyčerpáni mnohonásobně více, nežli je tomu v období klidu, jsou i tací, kteří o svoji práci přišli. Podnikatelé sčítají ztráty, které utrpěli díky zavřeným provozům. Pomalu se loučíme

s představou exotické dovolené, která nás čekala v létě, a nové plavky pravděpodobně využijeme jen v místních či sousedních vodách. Do nejisté situace byli postaveni také ti, kteří v letošním roce ukončují svá studia, případně se chtějí ucházet o možnost ve vzdělávání pokračovat. Dámy se musely smířit s tím, že na ulici vyjdou s neupravenými účesy a na kráse utrpěly i další partie, ve kterých se obvykle nespolečá jen na sílu matky přírody. Nebylo možné trávit čas s osobami, které máme rádi a jejichž přítomnost nám chyběla. Museli jsme pustit k vodě některé koničky a záliby. Pokud nás koronavirus připravil jen o věci a činnosti, které lze označit jako zbytečné, mluvíme o štěstí. Jsou totiž i tací, kteří vlivem nákazy ztratili to nejcennější – své nejbližší.

V následujících dnech nás jistě čeká radost nejen z jara, které je nyní v plném rozkvětu, ale i z věcí a aktivit, ke kterým se nyní opět můžeme vrátit. I přes uvolňování opatření, která byla stanovena s cílem zamezit šíření nákazy, je nutné nezapomínat na prevenci a neustávat zejména ve zvýšené hygieně rukou, dodržování odstupů od ostatních osob ve vzdálenosti nejméně dva metry a používání ochranných prostředků.

MOBILNÍ ROZHLAS TIŠNOV

Důležité zprávy z Tišnova přímo do Vašeho mobilu

- ((Krizové informace))
- ((Odstávky energií))
- ((Důležité informace z úřadu))
- ((Dopravní omezení))
- ((Policejní výzvy a varování))
- ((Zprávy pro seniory))
- ((Pozvánky na kulturu a sport))
- ((Splatnosti poplatků))
- ((Pozvánky na veřejná jednání))

Zaregistrujte se RYCHLE a ZDARMA na tisnov.mobilnirozhlas.cz

O ZBÝVAJÍCÍCH PORADNÍCH ORGÁNECH MĚSTA

PRŮVODCE KOMISEMI A VÝBORY MĚSTA – 12. ČÁST

Václav Seyfert

V předcházejících pokračováních našeho cyklu jsme Vám velmi podrobně představili deset zásadních komisí Rady města Tišnova. V celostránkových materiálech nám v každém čísle odpovídal předseda příslušné komise na otázky, z nichž většina byla pro všechny z nich společná, až na závěr byla vždy položena jedna či více otázek speciálních. Jednu z těch, kterým jsme se rovněž věnovali – **Komisi pro rozvoj města** vedenou Lubošem Chvilou – mezitím vedení města 29. ledna letošního roku zrušilo, a to „z důvodu zefektivnění procesů souvisejících se strategickými záměry a projekty zamýšlenými či realizovanými ve městě“.

Dvě z dosud existujících komisí jsme ovšem na stránkách Tišnovských novin vynechali. Jednou z nich je **Komise pro komunikaci a média** v čele s Michalem Kadlecem, jejímž nejviditelnějším „produktem“ je právě tiskovina, kterou držíte v ruce. Nezabývá se ovšem pouze novinami, stále více se na její program dostává a bude dostávat oblast televize, webové prezentace města i toho, čemu se dnes říká „corporate identity“ a čím se myslí jednotný, například vizuální, styl firmy, v tomto případě města. Tato komise si bezesporu zaslouží, abychom se jí v některém z budoucích čísel věnovali pokud možno podrobněji, takže s materiálem na toto téma se v dohledné době určitě setkáte.

Druhou je **Komise likvidační a škodní**, jejíž předsedkyní je zastupitelka PaedDr. Radmila Zhořová, a to je pro změnu orgán naprosto odlišný od ostatních komisí, neboť má na starosti „vyřazení zničeného, přebytečného a neupotřebitelného majetku města, oblast odpovědnosti zaměstnance za škodu způsobenou zaměstnavateli dle § 250 zákoníku práce a oblast odpovědnosti za ztrátu věcí svěřených dle § 255 zákoníku práce“. Schází se tedy jen příležitostně v případě potřeby a vztahuje se víceméně k vnitřnímu chodu úřadu.

Název „komise“ nesou i dva zvláštní orgány města, které ale nepodléhají městské radě, nýbrž přímo starostovi. Patří sem **Povodňová komise**, vedená samotným starostou, jejíž úkoly začínají v případě ohrožení velkou vodou. Vedle představitelů a zaměstnanců města v ní zasedají například i zástupci hasičů, policie nebo Povodí Moravy a má celkem 18 členů. Všichni bychom si samozřejmě přáli, aby se tato komise nemusela v dohledné době pokud možno vůbec scházet. Zvláštním orgánem města je i **Komise pro sociálněprávní ochranu dětí**. V jejím čele je vedoucí sociálního odboru Mgr. Michal Kudláček a členy jsou psychologka, kurátorka pro mládež, představitel policie a zástupce charity. Náplň činnosti vychází ze zákona č. 359/1999 Sb., o sociálněprávní ochraně dětí. Do kategorie „obecný výkon sociálněprávní ochrany dětí“ se řadí například přijímání oznámení o ohrožených dětech, šetření týkající se dítěte a jeho rodiny, zajišťování opatrovnictví, podávání podnětů soudu nebo poradenství, zatímco „specializovanými výkony“ orgánu jsou konání v oblasti sociální kurately, náhradní rodinné péče nebo ústavní péče.

Svoje poradní orgány ovšem nemá pouze městská rada či samotný starosta, některé z nich zřizuje i zastupitelstvo. V Tišnově jsou to například tři **osadní výbory** ve speciálních částech

města, jimiž jsou **Jamné, Hájek–Hajánky** a nově i **Pejškov**, kde byl výbor zřízen 23. června 2019. Předsedy osadních výborů – v pořadí, jak jsme je vyjmenovali – jsou Jiří Procházka, Ladislav Kotouček a Richard Muselík, blíže jsme Vám jednotlivé osady již začali představovat v pravidelné rubrice Tišnovsko a budeme tak činit i nadále.

Takto vypadala řeka Svratka v Tišnově koncem února 2012. Situace jako dělaná pro zasedání povodňové komise...

Foto: Attila Racek

Pod zastupitelstvo donedávna patřil i **Výbor pro strategické plánování a rozvoj města**, který byl ovšem ke dni 16. prosince 2019 zrušen, a to především z důvodu aktuálně nedostatečné náplně práce pro tento výbor. Zbylé dva výbory naopak vykazují i nadále bohatou pravidelnou činnost. **Finanční výbor** vede Ing. Libuše Čermáková, **kontrolní výbor** PaedDr. Radmila Zhořová. Projdeme-li si zápisy z jejich zasedání v loňském a letošním kalendářním roce, zjistíme, že finanční výbor se zabýval například návrhem rozpočtu města, výsledkem hospodaření, výší nájmu v bytech v majetku města, průběhem investic či vyhláškami o místních poplatcích. Náplň práce kontrolního výboru vyplývá už z jeho názvu – vedle podobných bodů programu, které jsme vyjmenovali již u výboru finančního, se tu pravidelně projednává činnost Rady města Tišnova a v posledním období se řešila například i prevence sociálněpatologických jevů mládeže, investiční akce Klimatizace kinosálu, hospodaření příspěvkových organizací nebo kontrola projektu Přestavba travnaté plochy na dva nové tenisové kurty.

Věříme, že jsme právě skončeným cyklem našim čtenářům alespoň částečně přiblížili práci poradních orgánů města, která jinak zůstává poněkud ve stínu veřejných jednání zastupitelstva či výstupů ze zasedání městské rady.

NA JUBILANTY NEZAPOMÍNÁME

Pavla Veselá Hanusová, Komise pro občanské záležitosti

Milí občané, v tomto krásném jarním období, kdy se obvykle lidé rádi vydávají na procházky a setkávají se s přáteli, omezila všeobecná situace i působení Komise pro občanské záležitosti Rady města Tišnova.

Vzhledem k nastalé situaci neprobíhají osobní návštěvy jubilantů od měsíce března a gratulace zasíláme našim občanům poštou, neboť opravdu chceme ochránit zdraví našich seniorů. Rádi bychom však předali jubilantům dárky pro ně připravené. Proto touto cestou vyzýváme rodinné příslušníky či blízké přátele, aby si dárek pro jubilanta vyzvedli, neboť nyní již může úřad tuto službu zprostředkovat.

Jedná se nyní pouze o jubilanty, kteří v druhé polovině března, dubna a v květnu oslavili 80, 85, 90 a více let.

Kontaktujte, prosím, nejprve tajemnici Komise pro občanské záležitosti Ing. Dag-

mar Dvořákovou, na tel. 549 439 774 nebo e-mailem dagmar.dvorakova@tisnov.cz, která bude dárky vydávat. Apeluje tímto na korektnost při vyzvedávání těchto dáreků.

Omezení se bohužel dotklo i našich nejmenších občánků. Vítání našich nově narozených dětí začne probíhat od října letošního roku. Plánujeme těchto setkání zorganizovat co nejvíce, abychom letos potěšili všechny rodiny, které se tohoto vítání chtějí zúčastnit.

Věřím, že následující měsíce prožijeme všichni co nejlépe a o to více se budeme těšit na osobní setkávání s Vámi i Vašimi blízkými při gratulacích a vítáních našich občánků.

Za celou Komisi pro občanské záležitosti Vám všem přejeme co nejvíce zdraví a optimismu do dalších dní. ☺

Blahopřejeme

Dovolujeme si Vám představit občany města Tišnova, kteří oslavili svá životní jubilea.

BŘEZEN

80 let

Jana Svobodová
Jitka Hrabiková

85 let

Rudolf Stanek

90 let

Jaroslava Vítková

93 let

Irena Malá

Oslavencům přejeme vše nejlepší, hodně štěstí, zdraví, dobré nálady a optimismu.

Dagmar Dvořáková, tajemnice
Komise pro občanské záležitosti
Rady města Tišnova

CO PŘINESLO DRUHÉ LETOŠNÍ JEDNÁNÍ ZASTUPITELŮ

Jana Hladká, Odbor kancelář starosty a vnějších vztahů

Druhé letošní jednání Zastupitelstva města Tišnova proběhlo v pondělí 27. dubna za mimořádných hygienických opatření v prostorách Velkého a Jazzového sálu Městského kulturního střediska. **A co zajímavého se například jednávalo?**

- Byly vydány dvě vyhlášky, kterými se mění **termín splatnosti poplatku za komunální odpad a poplatku ze psů** ze 30. 4. na 30. 9. kalendářního roku.
- Bylo schváleno **poskytnutí finančních prostředků z rozpočtu města na podporu místních klubů a spolků** působících v oblastech sportu, kultury, vzdělávání a aktivit rodin s dětmi – tento materiál předložila Rada města Tišnova zastupitelstvu, přestože současná situace bude mít pravděpodobně dopad i na rozpočet města – pro vedení města je však podpora spolkového života ve městě velmi důležitá.

- Velká většina zastupitelů schválila také **uzavření soudního smíru mezi městem a dlouhodobým nájemcem Hotelu Květnice** – tím se definitivně otevřela cesta k tomu, aby město mohlo objektem disponovat. Vedení města je přesvědčeno, že objekt by měl zůstat v majetku města. Aktuálně probíhá stavebně-technický průzkum. O konkrétní využití objektu chceme vést diskuzi a pozvat veřejnost k prohlídce prostor hotelu, jakmile to situace umožní.
- Zastupitelé vzali na vědomí stanoviska komisi ke znění **Výzvy k vyhlášení stavu klimatické nouze**. Dále uložili radě města vytvořit pracovní skupinu za účelem zpracování zadání pro tvorbu strategie „**Tišnov a jeho adaptace na změny klimatu a mitigační opatření**“.

Celý záznam z jednání zastupitelstva města můžete zhlédnout na internetové adrese zive.tisnov.cz. ☺

Děkujeme všem přátelům a známým za slova útěchy a vzpomínku na doc. Ing. Jana Lacinu, CSc.
Rodina Lacinova

Dovoluji si projevit hlubokou soustrast nad úmrtím doc. Ing. Jana Lacinu, zesnulého před několika dny ve věku 76 let. Doc. Ing. J. Lacinu patřil svou profesí do jiného vědního oboru než dole podepsaný. Stýkal jsem se s ním po řadu let přátelsky ku prospěchu nás obou. *Doc. PhDr. Ladislav Soldán, autor básnických sbírek pod rodinným jménem L. Jurkovič, svou hlavní badatelskou profesí literární kritik, historik a editor.*

ANKETA

POTŘEBUJE TIŠNOV „HOSPODSKOU“ VYHLÁŠKU REGULUJÍCÍ PROVOZNÍ DOBU?

Jiří Dvořák, Odbor kancelář starosty a vnějších vztahů

Máloco rozděluje občany Tišnova tolik jako názory na obecně závaznou vyhlášku č.4/2018 (přesné znění najdete na webu města), kterou se reguluje provozní doba pohostinských zařízení v centru města. Rozsáhlou reportáž na toto téma s názvem *Vyhláška, která rozdělila Tišnov*, jsme přinesli v březnovém čísle Tišnovských novin (k přečtení na webu www.tisnovskenoviny.cz).

Pro připomenutí – vyhlášku schválilo městské zastupitelstvo v červnu roku 2018, a to na základě opakovaných stížností na rušení nočního klidu, přicházejících od obyvatel žijících v blízkosti několika restaurací a barů. Opatření nakonec nezasáhlo plošně celé město – pro zjištění stavu omezení platí jen pro

několik ulic v centru, z nichž přicházelo nejvíce stížností. Vyhláška ve vybraných ulicích předepisuje pohostinským zařízením v zájmu nočního klidu ukončit provoz ve všední dny nejpozději ve 23 hodin, v pátek a v sobotu pak v 1 hodinu. Dotčenými lokalitami se staly náměstí Míru, Komenského náměstí, ulice Radniční, Kostelní, Janáčkova a Brněnská po křižovatku s Dvořákovou. V září 2019 byl seznam postižených ulic z důvodu opakovaných stížností rozšířen o ulici Jungmannovu, kde se nachází především velmi diskutované Café U Palce, kde bylo pro mnohé návštěvníky zvykem posedět i déle přes půlnoc a kde se především koná celá řada vyhledávaných kulturních akcí.

Ve prospěch vyhlášky se nejčastěji argumentuje opakovanými stížnostmi občanů na rušení nočního klidu. Městská policie současnou situaci ve městě hodnotí kladně: *„Vyhláška byla správným krokem, město se uklidnilo a od půl druhé ráno je Tišnov tichá a bezpečné místo. Nikdo se nám tu nepotuluje, nikdo tady nic nerozbíjí, nikdo se tu nepere. Přínos je evidentní a počet stížností klesl tak, že dnes už jsou narušení oznamována jen v řádu jednotek, a ne desítek jako před tím.“*

Názory na vyhlášku se přitom velmi různí. Její existenci a klid ve městě si pochvaluje řada občanů a souhlasí s ní také několik provozovatelů restaurací, na druhou stranu se ozývají hlasy pro její zrušení.

A jaký názor máte Vy? Vyhláška ANO, či NE? Jste pro její zrušení, úpravu nebo ponechání v současné podobě?

Svůj názor nám můžete sdělit prostřednictvím mini ankety, kterou vyplníte on-line **do 10. června** na internetové adrese anketa.tisnov.cz. ☺

VENČENÍ PEJSKŮ MÁ TAKÉ SVÁ PRAVIDLA

Ondřej Vrtěl, Odbor správy majetku a komunálních služeb

V současné době, kdy mnoho z nás trávil kvůli koronavirovému dění čas doma, včetně dětí, byla příhodná doba na pořízení psího domácího mazlíčka. Rádi bychom proto připomněli nejen novým majitelům, ale i těm stávajícím, že plnou odpovědnost za pejska nese jeho majitel. Každý, kdo si psa pořídí, by měl být seznámen s **obecně závaznou vyhláškou města Tišnova č. 4/2016**, kterou se stanovují pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství na území města Tišnova a vymezují prostory pro volné pobíhání psů, a plně ji respektovat.

V poslední době jsme přijali několik podnětů od občanů s problémem venčení a pobíhání psů v blízkosti dětských hřišť. Zde platí, že pejskaři si musí ohlídat svoje psy a rodiče svoje děti. Obojí je těžké, ale bez vzájemné tolerance to nepůjde. Víme, že valná většina pejskařů tato pravidla dodržuje, a poctivě po svém zvířeti vykaly uklízí. Přesto se dozvídáme o případech, kdy majitel úmyslně povinnost

ignoruje, a při upozornění od spoluobčana dojde i ke zbytečným slovním potyčkám.

Každá osoba venčící psa je povinna sbírat po svém zvířeti exkrement, jinak se dopouští přestupku znečišťování veřejného prostranství. Pokud se tak neděje, je možné se obrátit přímo na strážníky městské policie. Po městě Tišnově jsou pro podporu a motivaci rozmístěny stojany se sáčky na psí exkrementy a nabízíme také možnost vyzvednutí sáčků (papírových nebo PVC) přímo v budově radnice na odboru správy majetku a komunálních služeb. Také najdete na mnoha místech velké kameny, aby si mohli pejsci přirozeně značkovat a nezaměřovali na kmeny stromů, které moč poškozují.

Naše město patří k těm benevolentnějším. Jsou města, která nejen že omezují venčení psů na veřejných prostranstvích, ale zakazují vstupy se psy do velkých parků úplně.

Věříme tedy, že společnou snahou dojdeme k vzájemnému pochopení a toleranci jako v následující úsměvné anekdotě.

Majitel psa napsal majiteli hotelu: „Vážený pane, rád bych se ve Vašem hotelu ubytoval se svým psem. Je slušně vychovaný, neštěká, je čistotný a nepřidělá obsluze žádnou práci.“

Majitel hotelu odpověděl: „Vážený pane, svůj hotel provozuji už 25 let. Za celou tu dobu mi žádný pes neukradl ani jeden ručník, osušku, župan, toaletní papír ani přibor či obraz ze zdi. Ani jednou jsem kvůli psovi nemusel uprostřed noci volat policii nebo záchranku, protože by se opil a ublížil sobě nebo komukoli jinému. Ani jednou jsme kvůli psovi nemuseli malovat pokoj, protože by ho pozvracel. Váš pes je tedy v mém hotelu vítán. A pokud se za Vás zaručí, můžete přijet s ním.“ ☺

POSUZOVÁNÍ BEZPEČNOSTI STROMŮ

Hynek Šmerda, znalecké posudky stromů

Existence dřevin má pro životní prostředí sídel nesmírně pozitivní význam a je v podstatě nenahraditelná. Při urbanizaci přirozených ekosystémů však vzniklo kvalitativně odlišné prostředí, které představuje pro většinu stromů zhoršené životní podmínky. Je to způsobeno nejen změnou klimatu oproti přirozenému prostředí a znečištěním ovzduší, ale především zhoršenými vlastnostmi půd. Chybí zde přirozeně se rozkládající humusová vrstva, půdy jsou prostorově velmi heterogenní, utužené, se špatnými možnostmi provzdušnění, vsakováním vody, kontaminované a se značně sníženou hladinou spodní vody.

Nejčastější příčinou znečištění půdy je zimní údržba komunikací posypem solí. Při zasolení dochází ke zvýšení pH, vyplavování Ca^{2+} , K^+ , Mg^{2+} , rozpadu půdní struktury, zvýšení osmotické hodnoty půdního roztoku atd.

Hlavní příčinou odumírání nebo předčasného kácení stromů ve městech je však stavební činnost. Stavební práce i ve velké vzdálenosti od stromu mohou změnit výšku hladiny spodní vody. Každá změna vodního režimu půdy může pro strom znamenat vznik závažných poškození, protože jeho kořeny jsou přizpůsobeny podmínkám stávajícím a nejsou schopny s dostatečnou rychlostí reagovat na poměry nové.

Při stavebních pracích dochází často také ke ztuhnutí půdy stavebními stroji. Poškození často způsobují i navážky v kořenové zóně, které redukuje výměnu plynů v níže ležících vrstvách. Půda je složená z rozmanitých částic různé velikosti, které bývají zaplněné vzduchem a vodou. Stlačením půdy v prokořeněném prostoru dochází k ucpání a stlačení hrubých kapilár. Tím je porušena výměna plynů, redukuje se obsah kyslíku v půdě, což ovlivňuje činnost kořenů, biologická aktivita stromu silně klesá a může dojít až k odumření stromu udušením. Jako nejcitlivější jsou uváděny buky, odolnější jsou vrby a olše.

Kromě tlaku na zmenšování životního prostoru, zejména kořenového, dřeviny oslabené následkem zhoršených ekologických podmínek obtížně vzdorují tlaku biotických škodlivých činitelů (patogenů), které jsou v přírodě často pouze sekundárními škůdci a zdravé stromy příliš neohro-

žují. Patří mezi ně různí živočišní škůdci, houby, bakterie a viry. Mnohá poškození stromů mohou způsobit i vandalové nebo neodborné zásahy. Důsledkem je chřadnutí stromů, odumírání před dosažením přirozeného stáří, a tedy i ohrožení bezpečnosti okolí. Podle studie Úřadu ochrany rostlin v Berlíně bývá průměrně dosažované stáří stromů v městském prostředí až třikrát nižší než v přirozeném prostředí.

Podle § 7 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, jsou všechny stromy a keře rostoucí mimo les chráněny před zničením či poškozováním. Péče o dřeviny, zejména jejich ošetřování a udržování, je povinností vlastníků.

Odpovědnost za škodu způsobenou pádem stromu nebo jeho části vyplývá z obecné právní úpravy odpovědnosti vlastníka za škody, které vzniknou jiné osobě v důsledku špatného stavu jeho věci. Je snadno průkazná, ale podle stavu mnohých stromů je až neuvěřitelné, jaká rizika jsou ochotni jejich vlastníci nést, zřejmě z neznalosti věci.

Ochrana majetkových poměrů a důraz na bezpečnost v okolí stromů vedou k nutnosti kvalifikovaného posuzování jejich provozní bezpečnosti, které je ve vyspělém světě naprosto nezbytné již dlouhá léta. Část metod je založena na vizuálním posuzování, část přesahuje

do oblasti využívání výpočetní techniky a přístrojů nebo jde o jejich kombinace. Jedná se o komplexní přístupy k hodnocení stavu stromů, které se snaží pomocí matematických a empirických modelů odhalit rozsah defektů a odhadnout chování konkrétního stromu při určitém typu namáhání.

Funkčnost dřevin a jejich porostů závisí zejména na jejich umístění a prostorovém uspořádání v území, druhové a věkové skladbě, výškové struktuře, kvalitě i množství. Tyto funkce lze rozčlenit na funkce biologické, meliorační, asanační, kulturní, estetické, naučné, rekreační a produkční. Stromy tvořící tzv. doprovodnou zeleň měst a obcí mohou splňovat všechny tyto funkce a jsou na ně kladeny ještě další požadavky oproti stromům ve volné nebo lesní krajině. V mnoha městech naší republiky je nedostatek ploch veřejné zeleně, které nejen esteticky zpříjemňují prostředí a plní významnou sociálně-zdravotní funkci, ale slouží i jako útočiště mnoha druhům živočichů a rostlin. Proto je nezbytně nutné zeleň chránit a snažit se zajistit, aby nedocházelo k její devastaci.

Význam stromů v sídlech bývá často podceňován, což vede k jejich postupnému vytěsňování. Někdy však také přeceňován, což vede k neopodstatněným sporům o povolení kácení dožívajících a rizikových stromů. Je třeba si uvědomit, že strom je živý organismus, podléhající biologickým zákonitostem a jako každý živý organismus musí i on jednou odumřít. Je proto nezbytné stromy nejen průběžně kontrolovat a ošetřovat, ale ty, které odumírají a jsou nebezpečné pro své okolí, i kácet. Odstranit je však nutné i stromy, které jsou nevhodné z hlediska pěšebního nebo taxonomického, například pajasan žláznatý (*Ailanthus altissima*), trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*) apod.

Proto je zapotřebí průběžně vysazovat stromy nové. Nejlépe naše původní, stanovištně vhodné dřeviny, a to na místa, která jim umožňují dlouhodobou existenci. Významnou část zeleně v sídlech tvoří stromy v soukromých zahradách, a proto svým dílem ke zlepšení životního prostředí obce může přispět i každý jejich vlastník.

PODPORA NÁJEMCŮM NEBYTOVÝCH PROSTOR

Jana Hladká, Odbor kancelář starosty a vnějších vztahů

Rada města Tišnova 22. dubna jednomyslně schválila **přechodné snížení nájemného dohodou na 1 Kč za měsíce duben a květen** těm nájemcům nebytových prostor ve vlastnictví města, kteří byli nuceni z důvodů vládních nařízení zcela uzavřít své provozovny. **Nájemce, které vyhlášený nouzový stav ovlivnil, ale nemuseli své provozovny uzavřít, podpoří město snížením nájmu o 50 % za duben a květen.** Celkem se tato podpurná opatření dotknou 37 subjektů. Vyjádřeno v penězích – celková částka, o kterou město nájmy za měsíce duben snižuje, je 277 tisíc korun.

V souvislosti s poskytnutím úlev na nájmech nebytových prostor byly odsouhlaseny i **snížené nájmy za pronájem pozemků ve vlastnictví města užívaných místními podnikateli.**

Věříme, že tato opatření alespoň částečně pomohou občanům, jejichž příjmy byly přímo dotčeny mimořádnými opatřeními přijatými k zabránění šíření koronaviru. **Vážíme si všech místních podnikatelů a přejeme jim, aby se co nejdříve mohli vrátit do svých obchodů, ordinací a provozoven.**

MÍSTNÍ POPLATKY SPLATNÉ DO KONCE ZÁŘÍ

Alena Lásková, Odbor finanční

Splatnost místních poplatků za komunální odpad a za psa byla Zastupitelstvem města Tišnova posunuta až **do 30. 9. 2020.**

Místní poplatky za komunální odpad a za psa preferujeme hradit bankovním převodem na **č.ú. 19-1425641/0100.** Pro úhradu je nutné znát svůj variabilní symbol, který zůstává po celou dobu poplatkové povinnosti stejný, pokud ho neznáte, kontaktujte A. Lásková (tel. 549 439 838, alena.laskova@tisnov.cz), H. Marvánková (tel. 549 439 843, helena.marvankova@tisnov.cz), I. Maloňová (tel. 549 439 844, iva.malonova@tisnov.cz).

Současně upozorňujeme, že **v roce 2020 je sazba poplatku za komunální odpad ve výši 660 Kč, pro poplatníky místních částí Hájek, Hajánky, Jamné a Pejškov po úlevě ve výši 560 Kč.** Sazby místního poplatku ze psa zůstávají neměnné.

KAM S OJETÝMI PNEUMATIKAMI

Ondřej Vrtěl, Odbor správy majetku a komunálních služeb

Již řadu let se na pneumatiky, stejně jako na elektroodpad, vztahuje povinnost zpětného odběru. Při zakoupení pneumatik je už v konečné ceně započten i poplatek za jejich recyklaci. V nejlepším případě necháte **bezplatně** pneumatiky, které již ze zákona nevyhovují provozu na pozemní komunikaci, přímo v místě, kde přezouíváte za nové. A to i v případě, že si pneumatiky koupíte na internetu nebo v jiné kamenné prodejně.

V případě, že tuto bezplatnou službu nevyužijete a staré nepoužitelné pneumatiky si přesto z pneuservisu odvezete zpět domů, jsou zřízena tzv. místa zpětného odběru. Jedná se o **vybraná registrovaná zařízení**, jako jsou pneuservisy, autoservisy, prodejny pneumatik apod., která mají povinnost vaše pneumatiky **bez disků** přijmout **bezplatně**, bez ohledu na značku či velikost pneumatik a bez vazby na nákup zboží či služeb. Jsme rádi, že občané využívají těchto bezplatných služeb ve velké míře, a díky tomu podstatně klesl počet černých skládek na minimum.

Pokud však občan i přesto trvá na odevzdání pneumatik na našem sběrném dvoře v Tišnově, bude tento odběr na místě zpoplatněn. Společnost KTS Ekologie (zajišťující pro město provoz sběrného dvora) si tuto službu účtuje dle svého ceníku služeb.

Bližší informace a seznam míst bezplatného zpětného odběru pneumatik nacházejících se ve Vašem okolí nebo v celé České republice naleznete na www.eltma.cz/sberna-mista či www.mzp.cz/cz/odber_pneu, případně kontaktujte Odbor správy majetku a komunálních služeb města Tišnova na tel. 549 439 862, e-mail: ondrej.vrtel@tisnov.cz.

NEJMladší PEJŠKOV, NEJSTARŠÍ HÁJEK

Dagmar Dvořáková, Odbor správních a vnitřních věcí

Průměrný věk Tišnovana (obyvatelé Tišnova včetně jeho místních částí Hájek, Hajánky, Jamné a Pejškov) byl na počátku letošního roku 42,3 let. „Nejmłodší“ místní částí je Pejškov, průměrný věk obyvatele Pejškova byl 34,5 let, naopak „nejstarší“ místní částí je Hájek, průměrný věk obyvatele Hájků byl 45,9 let.

Nejstarší občance bude letos 100 let, 16 občanů je narozených v rozmezí let 1921–1925.

V roce 2019 se ve správním obvodu matričního úřadu Tišnov uskutečnilo 75 sňatků, z toho bylo 61 sňatků občanských a 14 sňatků církevních.

Mezi stále obyvatele města loni přibýlo 110 novorozěných dětí, oproti tomu zemřelo 102 občanů Tišnova.

Zajímavá jsou také čísla spojená s migrací obyvatel. Z jiných obcí se do Tišnova k trvalému pobytu přihlásilo 234 lidí, zatímco 262 občanů se odstěhovalo jinam. V rámci města pak změnilo během roku 2019 adresu trvalého pobytu 207 občanů.

V Tišnově tak k 31. prosinci 2019 žilo 9 343 obyvatel, z toho 185 cizinců s trvalým nebo přechodným pobytem.

Žen žije v Tišnově stále více než mužů – k uváděnému datu jich bylo o 13 % více.

DŮLEŽITÉ INFORMACE

sestavil Jiří Dvořák

REGIONÁLNÍ KANCELÁŘ CZECHINVEST NABÍZÍ POMOC PODNIKATELŮM

Představujeme podnikatelům platformu **Spojujeme Česko**, kterou provozuje agentura CzechInvest ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu, Ministerstvem zdravotnictví, Svazem průmyslu a dopravy ČR a dalšími partnery. Platforma vznikla jako nástroj v boji proti pandemii koronaviru na základě aktuálních potřeb společnosti. Díky spolupráci státu, vědců, univerzit, firem a podnikatelů se podařilo rozjet plno skvělých projektů založených na vzájemné pomoci. Technologie v této době nabývají na významu a poptávka po nich turbulentně vzrůstá. Cílem projektu je propojit co nejvíce firem ochotných pomoci státním institucím. Zároveň spojovat současnou poptávku a nabídku firem mezi sebou tak, aby jejich spolupráce byla co nejefektivnější a pomohli jsme tak zmírnit dopady této situace.

Regionální kancelář CzechInvest také poskytuje **konzultace podnikatelům**, jejichž aktivity byly omezeny nebo pozastaveny v důsledku šíření koronaviru. Pokud jako firma či živnostník z Tišnova a okolí hledáte informace o tom, jaké finanční a nefinanční nástroje stát aktuálně nabízí, neváhejte se do CzechInvest ozvat. Konzultace a informace podávají také telefonicky i on-line.

CzechInvest, Holandská 3, 639 00 Brno, +420 720 071 311, www.czechinvest.org.

PODPŮRNÝ PROGRAM PĚTADVACÍTKA POKRAČUJE DO 8. ČERVNA

Sněmovna posvětila návrh na pokračování programu Pětadvacítka, který předložilo Ministerstvo financí České republiky a schválila vláda. Novela zákona má za cíl dále zmírňovat negativní dopady epidemie koronaviru na OSVČ v důsledku trvání vládních omezení.

Přímá podpora bude i nadále poskytována formou kompenzačního bonusu ve výši 500 korun denně, a to za další bonuso-

vé období od 1. května do 8. června, což odpovídá nejzazšímu datu otevření provozoven podle platného vládního harmonogramu uvolňování podnikatelských aktivit. V plné výši tedy bude možné nově žádat o podporu v maximální výši 19 500 Kč. Stačí jen vyplnit stejně jednoduchý formulář a podepsat nové čestné prohlášení, že jste byl i nadále poškozen koronavirem. Ani otevření provozovny přitom nemusí být překážkou v čerpání podpory. Více informací přímo na stránkách Ministerstva financí České republiky (www.mfcr.cz/cs/aktualne/koronavirus-covid-19/2020/petadvacitka-pro-osvc-38414).

EET ODLOŽENO DO KONCE ROKU 2020

Vláda České republiky v pondělí 4. května 2020 schválila návrh Ministerstva financí ČR, aby se elektronická evidence tržeb pro všechny vlny odložila do konce roku 2020. Jak subjekty, které spadaly do prvních dvou vln, tedy velkoobchod, maloobchod, stravování a ubytování, tak subjekty, které měly původně začít evidovat 1. května, začnou evidovat své tržby až 1. ledna 2021. Více informací na stránkách Ministerstva financí ČR (www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/podnikatele-nebudou-evidovat-trzby-do-ko-38404).

Připraveno ve spolupráci s Odborem dopravy a živnostenský úřad MěÚ Tišnov.

ŽIVNOSTENSKÝ ÚŘAD JAKO CENTRÁLNÍ REGISTRAČNÍ MÍSTO

Renata Loubalová, Odbor dopravy a živnostenský úřad

Živnostenské oprávnění a oprávnění k podnikání v zemědělské výrobě lze získat na živnostenských úřadech. V současné době již není získání živnostenského oprávnění a oprávnění k podnikání v zemědělské výrobě vázáno na místní příslušnost k živnostenskému úřadu. Podání lze učinit u kteréhokoliv obecního živnostenského úřadu.

Obecní živnostenský úřad vykonává činnosti v rozsahu stanoveném živnostenským zákonem, zákonem o zemědělství, plní

další úkoly stanovené zvláštními předpisy a dále jako centrální registrační místo (CRM) přijímá přihlášky k registraci nebo oznámení na základě zákona o správě daní a poplatků od osob podnikajících na základě živnostenského oprávnění, přijímá oznámení a ohlášení v oblasti sociálního zabezpečení od fyzických osob podnikajících na základě živnostenského oprávnění, přijímá oznámení a ohlášení fyzických osob podnikajících na základě živnostenského oprávnění vůči zdravotním pojišťovnám. CRM na obecních živnostenských úřadech slouží pro zlepšení podnikatelského prostředí, tj. ke zjednodušení administrativy u podnikatelů. CRM plní úlohu základních registračních míst pro podnikatelskou veřejnost nejen při vstupu do podnikání, ale i v dalších fázích podnikatelské činnosti.

Nenechte si zkazit hezké dny: Vybavte se repelenty Predator

Jaro a léto vybízí k pobytu na zahradce nebo v přírodě. Abyste si ho mohli užít bez otravného a nebezpečného hmyzu, sáhněte po účinných repelentech. Jedničkou na lékárenském trhu v Česku jsou repelenty Predator, jejichž distributorem je VITAR a máte je tak na dosah.

Komáři jsou nejen otravní, ale mohou být i nebezpeční – kvůli přenášeným nemocem. Stejně je to i s klíšťaty, kteří jsou přenašeči lymfské boreliózy nebo encefalitidy. Základní pravidlo tak zní: nastříkejte se před každým pobytem venku účinným repelentem. „S repelenty obecně mám dobré zkušenosti a Predator se jeví podle našich výzkumů jako vysoce efektivní,“ říká imunoložka a vysokoškolská pedagožka doc. RNDr. Alena Žáková, PhD.

O oblíbenosti repelentů Predator svědčí i letošní vítězství v odborné anketě „První volba lékárníka“. A z jakých repelentů můžete volit vy? Máme pro vás pár tipů:

Predator Repellent Forte

Účinný repelent se zvýšeným obsahem účinných látek. Působí proti komárům, klíšťatům, muchničkám a dalšímu hmyzu.

Lze jej aplikovat jak na pokožku, tak i na oděv. Účinnost repelentu trvá 4–6 hodin a je vhodný k delšímu pobytu v přírodě nebo při zvýšené fyzické aktivitě.

Predator Repellent Junior

Účinný repelent vhodný pro děti už od 3 měsíců i osoby s citlivou pokožkou. Působí proti komárům, klíšťatům a muchničkám. Lze jej aplikovat na pokožku i na oděv. Účinnost repelentu trvá po dobu 2–4 hodin.

Predator Repellent Aloha nabídne kromě ochrany před klíšťaty, komáry a dalším hmyzem i ochranu před slunečním zářením – díky ochrannému filtru SPF 30.

Predator Repellent Blo je vyroben na bázi přírodních esenciálních silic a je vhodný pro děti už od 2 let. Je bez parfemace, s přirozenou citrusovou vůní.

Predator Repellent 3D představuje „tekutou moskytiéru“ – nastříkáte například trámy pergoly a neviditelný „závoj“ vás ochrání před nálety komárů během posezení s rodinou a přáteli.

Všechny repelenty Predator zakoupíte na www.nasevitaminy.cz s možností vyzvednutí v podnikové prodejně na vrátnici tišnovského výrobního areálu. Vybrané repelenty tam koupíte za zvýhodněnou cenu i bez předchozí objednávky.

VITAR, s. r. o. Výrobní závod Tišnov
TEL.: +420 549 121 811

Přidejte se k nám!

Od 1. 9. jsme navýšili nástupní mzdy o 25 %

Aktuálně obsazujeme pozice:

- ✦ **operátor/ka výroby** (do třísměnného a nepřetržitého provozu), mzda 18 000–23 000 Kč
- ✦ **mechanik, elektromechanik**
mzda 27 000–35 000 Kč
- ✦ **pracovník/pracovnice laboratoře** (do třísměnného a nepřetržitého provozu), mzda 20 000–25 000 Kč
- ✦ **skladník** (do dvousměnného a nepřetržitého provozu), mzda 23 000–27 500 Kč

Proč pracovat ve VITARu:

- ✦ výrazně jsme navýšili nástupní mzdu
- ✦ mzda operátora výroby po 3 měsících až 23 000 Kč
- ✦ další nárůst mzdy po zaučení zaručen
- ✦ finanční i nefinanční benefity
- ✦ po jednom roce smlouva na dobu neurčitou

Pracujte v blízkosti vašeho bydliště, neztrácejte čas dojížděním.

Staňte se součástí našeho týmu

www.vitar.cz/kariera | tel. 577 644 709 | e-mail: krhankova.hana@vitar.cz

JAK DÁL

Miroslav Navrátil, Café U Palce

Doba nás postavila před řešení jiných vážných problémů, než je nějaká vyhláška města Tišnova, přesto mi to nedá se nevrátit aspoň pár větami k diskusi, jak pohlížet z mnoha úhlů na omezení provozní doby na Pernštejně. Po zvládnutí katastrofy jménem koronavirus, v což všichni doufáme, že se to podaří v rozumné době, mám předběžný příslib od p. starosty na setkání všech zainteresovaných stran, na kterém budeme hledat vzájemné řešení na daný problém. Zaujal mě jeden z mnoha názorů, které jsem si za poslední dobu vyslechl.

Hospoda a Café „U Palce“ „Na Pernštejně“ není jen hospoda jako každá jiná v Tišnově, je to zcela výjimečné místo pro setkávání spoluobčanů především v oblasti kultury, a to jak kultury pořádané městem Tišnovem, tak i jinými organizátory. Prostředí dvorního traktu domu Na Pernštejně na úpatí Květnice, ale i Café „U Pal-

ce“ je velice vhodný prostor pro mnohé hudební produkce, jak v oblasti hudby vážnější, tak i hudby zábavné či populární – je to zkrátka místo s „geniem loci“ – něco jako specifická atmosféra dané oblasti! V Tišnově takové druhé místo nenajdeme a drtivá většina Tišnováků ho považuje proto za prostředí nejvhodnější pro různé hudební slavnosti a koncerty, a tím se i naplnilo přání obyvatel, kteří dali celkem jednoznačně najevo, jak si představují využití dané lokality.

A protože občané i vedení města Tišnova měli (a snad ještě mají) zájem na udržení tohoto vzácného a nenahraditelného prostředí z hlediska kulturního vyžití občanů města Tišnova, považoval bych proto za nejvhodnější celou tuto lokalitu dát do zvláštního režimu, která by nepodléhala podmínkám pro restaurace či hospody stanoveným městem Tišnovem. Nejedná se

totiž jen o hospodu či kavárnu, ale svým způsobem též o nenahraditelný „kulturní stánek“ města Tišnova.

V tomto názoru jsem našel tolik pravdy, a i logické řešení, že lze o něm vážně diskutovat. Těším se na dobu, kdy se nám společně podaří zvládnout celosvětový problém s koronavirem a budeme se bavit a řešit běžné malé problémy města, za jaké i Pernštejn v této době považují.

Budeme také doufat, že po této krizi nastane v Tišnově čas dát provozovatelům restaurací do budoucna novou šanci se znovu postavit na nohy a že pro to něco udělá i městské zastupitelstvo. Stačí, s ohledem na tuto novou realitu, odstranit restriktivní opatření, která před nedávnem sama radnice uvalila na mnohé místní restaurace vyhláškou omezující provozní dobu, a tím provozovatelům v této pro ně nelehké ekonomické situaci výrazně pomůže. ☺

O ZNĚNÍ VYHLÁŠKY DISKUTUJEME

Jiří Dospíšil, starosta města

V reakci na článek pana Navrátila si dovoluji připomenout, že důvodem pro vydání vyhlášky omezující provozní dobu pohostinských zařízení byla nutnost zajištění veřejného pořádku v centru města. Stav, kdy v samém „srdci města“ (míněno – u kostela, u radnice, na ul. Brněnská) fungovaly non-stop podniky, jejichž klientela hlasitými a jinými průvodními jevy v časných ranních hodinách dlouhodobě obtěžovala slušné občany a dělala nepořádek, byl bohužel neudržitelný. Diskuze s těmito provozovateli ke zlepšení nevedla, a tak vedení města na základě nesčetných stížností nezbylo než zvolit toto krajní řešení. A nutno říci, že se situace výrazně zlepšila. V roce 2019 k těmto lokalitám zastupitelstvo přiřadilo i ul. Jungmannovu, a to také na základě četných stížností. Na dané téma probíhá v posledních měsících veřejná diskuze a mj. se mu obsáhle věnovalo březnové vydání Tišnovských novin. Osobně jsem

se opakovaně sešel s panem Navrátilem, naposledy 12. května. Omluvil jsem se mu za to, že s ním radnice v této věci nedostatečně komunikovala. A také jsme si vyměnili vzájemné pohledy na věc. Jsem za tuto diskuzi rád, neboť si uvědomuji, že prostor zahrádky U Palce je z kulturního hlediska pro město a jeho občany cenný. Na druhou stranu jsme také zodpovědní za zajištění veřejného pořádku. Ve vedení města tedy o znění vyhlášky aktuálně diskutujeme a rádi bychom znali názor veřejnosti. Proto jsme rozhodli vypsát v této věci anketu, kterou najdete na jiném místě tohoto vydání TN. Budeme rádi, když nám sdělíte Váš názor.

Jungmannova ulice, na níž se Café U Palce nachází. Foto: Vladimír Vecheta

100 let GYMNÁZIA TIŠNOV

9. díl

2001–2010

Václav Seyfert

GYMNÁZIUM V KRONICE MĚSTA TIŠNOVA

2001 – V květnu se basketbalisté tišnovského gymnázia opět probjovali do finále Středoškolské basketbalové ligy, v němž vyhráli nad pražským Sportovním gymnáziem Přípotoční a stali se tak celkovými vítězi.

2004 – Rada Jihomoravského kraje navrhla 13. 5. sloučení Středního odborného učiliště zemědělského (SOUZ) Tišnov a tišnovského gymnázia k datu 1. 7. 2004. Toto rozhodnutí vedlo k řadě protestních akcí a podařilo se prosadit, že zastupitelstvo Jihomoravského kraje projednávalo návrh už bez bodu týkajícího se tišnovských škol.

Gymnázium uspořádalo 21. 2. ples a 15. 12. soutěž ve skoku do výšky Tišnovská laťka.

2005 – Gymnázium pořádalo 12. 5. studentský majáles, který se koná jen jednou za 5 let (králem majálesu se stal Jan Greguš) a 25. 6. setkání absolventů s akademií u příležitosti 85. výročí založení školy. 27. 1. se konal den otevřených dveří a 26. 2. třetí ples gymnázia.

2007 – Na památku akademického malíře profesora Josefa Zeithammela-Zahoranského, který vyučoval na tišnovském gymnázium v letech 1942–1950 kreslení, uspořádala Galerie Diana výstavu jeho obrazů nazvanou „Tišnovákům a jejich městu“.

2008 – 18. listopadu se konala v chrámu Porta coeli v Předklášteří primice bratra Prokopa – Jiřího Hlaváče. Narodil se v Tišnově a na zdejším gymnázium v roce 1992 maturoval.

2010 – Tišnovské gymnázium oslavilo 90. výročí svého založení. K tomuto jubileu se uskutečnilo několik koncertů, výstav, akcí. První byla výstava, která obsahovala nejen historii gymnázia, ale i aktivity nynějších studentů. 14. 5. se uskutečnil studentský majáles.

ŘEDITELÉ

Po celé desetiletí pokračoval ve funkci ředitele **Mgr. Karel Švábenský**, o němž jsme v této rubrice psali již v dubnovém čísle a dnes toto pojednání doplníme o jeho životní a profesní curriculum vitae. Narodil se v září 1953 v Ivani, tehdy patřící do okresu Břeclav. Základní školu zahájil v rodné obci, druhý stupeň navštěvoval ve Vranovicích a gymnázium pak v Hustopečích. V letech 1972–77 studoval obor matematika – tělesná výchova na olomoucké přírodovědecké fakultě. Po jeho absolvování získal hned své první pracovní místo na tišnovském gymnázium, takže s výjimkou jednorozční vojenské služby zde strávil celou svoji profesní kariéru. Po necelých patnácti letech od nástupu se stal 1. února 1992 ředitelem a na tomto postu setrval až do 31. července 2018, tedy více než 26 let. Dnes je zástupcem ředitelky. O jeho funkcích v komunální politice a sportu jsme informovali již minule, zmíníme tedy ještě členství v Akreditační komisi Ministerstva školství,

mládeže a tělovýchovy pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Dodnes se věnuje rozmanitým pohybovým aktivitám (tenis, hokej, fotbal, nohejbal, jízda na kole, plavání).

TŘI VÝZNAMNÍ PROFESOŘI

Mgr. Marie Chalupová Veličková

– čeština, hudební výchova, 1993–dosud
Narozena v roce 1953 ve Svitavách, gymnázium vystudovala v Hejčíně (část Olomouce) a poté absolvovala Pedagogickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci, obor český jazyk – hudební výchova. První čtyři učitelké roky strávila na základní škole v Karviné 4 – Ráji, po mateřské dovolené přesídlila na jižní Moravu. Od roku 1984 působila na základní škole v Deblíně, poté v letech 1990–93 v Tišnově na ZŠ Riegrova. Na gymnázium je léta vedoucím předmětové komise estetické výchovy, s vedením školy se podílela na vybavení odborné učebny hudební výchovy, organizuje účast žáků na akademiích, vánoční koncerty či výjezdy studentů do divadel a na různá hudební vystoupení.

Ing. Radomír Hort

– programování, informatika a výpočetní technika, 1995–dosud
Narodil se na Vánoce roku 1959 v Brně, do základní školy chodil v Tišnově na tehdejší Gottwaldově ulici, zdejší gymnázium absolvoval v roce 1979 ve třídě profesora Bednáře. O pět let později vystudoval elektrotechnickou fakultu brněnského Vysokého učení technického. V letech 1984–95 se podílel na vývoji programového vybavení CNC řídicích systémů ve VÚTS Brno (po roce 1989 FORM Brno, a. s.). Na tišnovském gymnázium je vedle výuky současně správcem sítě IT, předsedou předmětové komise informatiky a programování, má na starosti dokumentování školních akcí a mezi studenty nadšeně propaguje cyklistiku.

Mgr. Dagmar Lanková – čeština, dějepis, latina, 2004–dosud
Rodačka z Brna strávila celé dětství na sídlišti Lesná, kde také chodila do základní školy na Blažkově ulici. V roce 1985 maturovala na gymnázium na Slovanském náměstí, poté absolvovala Filozofickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně, obor čeština–latina. Od roku 1991 učila v Brně na nově vzniklém soukromém Gymnázium J. G. Mendela, v roce 2004 přešla na tišnovské gymnázium a současně dostudovala dálkově dějepis na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Vedle literatury a historie se zajímá o turistiku, v minulém volebním období působila v Komisi pro komunikaci a média Rady města Tišnova.

ABSOLVENT HODNÝ POZORNOSTI

Mgr. Bc. Lukáš Visinger (*1983)

– maturita 2001, třídní profesor PhDr. Vojtěch Hanus
Po maturitě nejprve studoval obor kybernetika, automatizace a měření na elektrotechnické fakultě VUT Brno, poté absolvoval na Masarykově univerzitě bakalářské studium bezpečnostních a strategických studií a politologie, následně v oboru dokončil tamtéž i magisterské studium. V současnosti je uznáván jako špičkový český vojenský a bezpečnostní analytik a publicista, je stálým spolupracovníkem redakcí časopisů ATM (dříve Armádní technický magazín), Střelecká revue či Echo a populárně-naučných časopisů vydavatelství Extra Publishing. Je autorem knihy Zbraně 21. století.

I UČITELÉ VYUŽÍVAJÍ PROJEKT ERASMUS

Zdeňka Zvoníčková

Naše škola byla úspěšná v získání grantu v projektu Erasmus+ KA1 zaměřeného na vzdělávání učitelů. Projekt má název Opening Doors a jeho cílem je nabídnout vyšší kvalitu vzdělávání pomocí nových výukových přístupů a metod a větší provázanost předmětů, a to především cizích jazyků a přírodovědných předmětů pro využití prvků CLIL ve výuce. V rámci projektu jsme již uskutečnili tři zahraniční výjezdy našich učitelů zapojených do projektu, kteří se zúčastnili vzdělávacích metodických kurzů, a to dva výjezdy do Velké Británie a jeden výjezd do Španělska.

Jarmila Hošková, Oxford, říjen 2019

Dnešní doba se velice prudce rozvíjí – čas plyne jako bystřina, technologie jsou každého půl roku zase o velký kus dál – i lidé se tomu musí přizpůsobit a posouvat se stále dál a dál a hledat nové cesty, nové možnosti...

Když jsem uslyšela, že by bylo možné rozšířit si svoje jazykové možnosti výjezdem do anglicky mluvící země v rámci projektu Erasmus+, neváhala jsem ani trošku – byla to obrovská šance, která by mi ukázala nové možnosti výuky ve škole, možnost více a hlavně lépe využívat obrovské množství materiálů, které se dají najít v anglickém jazyce, a také možnost část výuky vést v cizím jazyce.

Ze všech nabídek mě nejvíce zaujala možnost týdenního pobytu v krásném univerzitním městečku Oxford. Cesta až na místo určení byla velmi příjemná, nikde žádný zádrhel a po krátkém letu jsem se ocitla na londýnském letišti Gatwick a po hodinovém přesunu autobusem jsem konečně zahlédla cílové místo – malou vesničku Wheatley, kde sídlí škola s názvem CES.

První moje kroky vedly k budově školy, kde jsem měla strávit pět následujících školních dní – patrový dům v typicky anglickém stylu se nacházel v úzké uličce poblíž centra obce a moje hostitelská rodina bydlela asi pět minut pěšky odtud. Vyučování začínalo každý den v 9.00 a první dva bloky končily ve 13.00. Mezi nimi byla krátká přestávka na odpoči-

nek a po hodinové obědové pauze jsme pokračovali ve dvou odpoledních blocích od 14.00 do 16.30. První den jsme ovšem všichni dopoledne absolvovali rozřazovací testy a odpoledne byl výlet do Oxfordu. Součástí osnov nebyla jen prezenční výuka, ale bylo možné a velmi doporučené večerní setkávání, které bylo naplněné rozmanitými činnostmi. Jeden večer jsme vařili a ochutnávali jídla, která vařili dobrovolníci z řad studentů z různých zemí, další večer jsme vytvářeli výzdobu k Halloweenu nebo jsme si udělali výlet třeba do parku či jsme společně prozkoumávali zajímavosti ve vesničce.

Naši učitelé byli úžasní – pouštěli nám videa, vybírali pro nás zajímavé knihy či nám vysvětlovali anglické zvláštnosti či „jen“ opravovali občas špatnou výslovnost... Ale nejvíce jsme se naučili vzájemným povídáním (samozřejmě v povinném anglickém jazyce). Ve skupině nás většinou bylo kolem šesti až sedmi, což umožňovalo hodně individuální výuku.

Týden velice rychle utekl a poslední den dostali absolventi závěrečné osvědčení. Slavnostní předávání proběhlo v úzkém kruhu naší školičky, ve společenské hale. A už byl čas na loučení... Bylo to skvělé, bylo to fajn, ale bylo to krátké... Tak Anglie, zase někdy příště na shledanou...

Helena Zelinková, Bath, listopad 2019

V listopadu 2019 jsem se díky programu Erasmus+ zúčastnila týdenního vzdělávacího kurzu Focused Job Shadowing v malebném anglickém městě Bath.

První den jsme byli formou přednášek seznámeni s anglickým systémem školství, s hodnocením ve školách, s informacemi, jak funguje podpora žáků se SVPU, součástí prvního dne byla i prohlídka města s průvodcem, zakončená anglickým čajem ve stylové restauraci. Další dny jsme měli možnost strávit ve škole, jednalo se o školu pro děti a studenty s autismem (Fosse Way School) a dále o školu Oldfield Park Junior School, což je škola tzv. mainstreamová. Na obou nám bylo umožněno nahlédnout do různých hodin, byli jsme vždy provedeni po celém areálu, někdo z personálu se nám plně věnoval, odpovídal na dotazy, poskytl nám materiály, školní dokumenty k na-

hlédnutí atd. Po návštěvě vždy následoval rozbor a hodnocení toho, co jsme viděli. Vysoce hodnotím také možnost sdílet své zkušenosti s ostatními účastníky kurzu, kterými byli učitelé z Polska, Belgie, Španělska a Itálie, bylo zajímavé diskutovat s nimi o věcech, které se nás dotýkají, nejenom v oblasti vzdělávání a výchovy. Kromě těchto organizovaných aktivit jsme měli také dostatek času na prohlídku mnohých zajímavých míst, kterými Bath jakožto město zařazené na seznam UNESCO přímo oplývá. Měla jsem možnost projít si většinu místních památek (Royal Crescent, Assembly Houses, King's Circus, Roman Bath, Bath Abbey, Jane Austen Centre, Pulteney Bridge). Poslední večer jsem využila i k návštěvě místního Theatre Royal, kde jsem zhlédla představení My Cousin Rachel.

Kurz byl pro mě velikou zkušeností a přínosem pro mou další práci.

Jana Vykoukalová, Sevilla, leden 2019

Také já jsem se v rámci projektu zúčastnila zahraničního výjezdu spojeného s metodickým kurzem. Termín vyšel na poslední lednový týden, což byl jeden z benefitů programu, neb můj cíl se nacházel ve španělské Seville, tedy oblasti s mnohem teplejším klimatem, což člověku prokřehlému z našich zeměpisných šířek přišlo v tuto roční dobu velmi vhod. Kromě tohoto měl však tento projekt pro mě mnoho dalších, mnohem důležitějších přínosů.

Zaměřím-li se nejprve na samotnou náplň kurzu, musím vyzdvihnout jeho netypičnost. Název programu byl Techniques of Drama and Self-Expression in Education, to znamená, že byl zaměřen na drama-

Římské lázně ve městě Bath, Anglie.

Foto: Helena Zelinková

tické a psychologické techniky ve vyučování. V jeho průběhu jsme se s několika kolegyněmi z celé Evropy učily využívat různé metody pro vyjádření pocitů, sdílely jsme svoje typické národní příběhy převyprávěné různými formami, procvičovaly jsme hudební, výtvarné i pohybové dovednosti. Většina z nápadů tam získaných je využitelná jak ve výuce cizích jazyků, tak jazyka a literatury národní, dovedu si však představit i využití například ve výuce dějepisu. Jedinou nevýhodou v současné situaci je, že tyto aktivity jsou většinou kontaktní anebo je lepší je využívat při přímém společném pobytu na místě, což v současné době on-line výuky není proveditelné. Těším se tedy, že některé techniky uplatním při výuce v příštím roce.

Dalším a stejně významným benefitem programu byla možnost sdílet myšlenky, zkušenosti a vůbec náhled na svět s účastnicemi ze všech koutů Evropy. Přijely kolegyně z Chorvatska, Řecka, Skotska, Estonska a na místě nás kurzem provázely lektorky španělské. Zde projekt opravdu dostal svého názvu Opening Doors, neb jsem skutečně měla pocit propojených dveří skrz naskrz celou Evropou. Došlo mi, že jsme opravdu všichni na jedné lodi a že naše problémy jsou problémy celé Evropy. Všechny jsme vnímaly mnohdy nejasnou situaci ve způsobu a směru moderního

vzdělávání, sdílely jsme obavy z klimatických změn, uprchlické krize, a jelikož jsme v kontaktu i nadále, v poslední době jsme si sdělovaly zkušenosti z dopadů koronavirové epidemie ve svých zemích.

Doufám, že se tato posledně zmíněná věc, tedy, že se mi se spoluúčastnicemi podařilo udržet kontakt, stane dalším velkým přínosem programu, jelikož bych s nimi ráda spolupracovala nadále i profesně. Chystám se uspořádat ve spolupráci s kolegyněmi z Estonska a Řecka projekt spolupráce žáků. Snad se tedy v září všichni vrátíme do svých škol a začneme na tom pracovat. Moji studenti se už těší.

JAK ZAHRADA ZA PĚT LET VYROSTLA

Milan Růžička

Vážení čtenáři Tišnovských novin, blíží se konec školního roku, který je pro ZaHRadu již pátý v pořadí. Rádi bychom toto půlkuleté jubileum využili ke shrnutí toho, jak Základní škola ZaHRada za těch pět let vyrostla.

V posledních měsících jste si toho o naší škole na stránkách Tišnovských novin mnoho nepřečetli, a tak vás možná mohlo překvapit, že fungujeme už pět let. Podobně překvapivý může být pro někoho fakt, že v září budeme mít už 70 žáků, každý rok přijímáme 16 nových prvňáčků a tento počet zdaleka nestačí popotávcem po naší škole. Také jsme tento školní rok otevřeli druhý stupeň a máme i žáky šestého ročníku. Našli jsme také jasný směr ve vzdělávání a postupně zavádíme do naší školy principy Montessori.

ZaHRada si za těch pět let získala pevné místo mezi ostatními tišnovskými i mimotišnovskými školami, se kterými udržujeme přátelské vztahy i díky MAP vzdělávání, který funguje opravdu výjimečně dobře.

Z velkých věcí, které se v posledních letech povedly, můžeme vyzdvihnout evropský dobrovolnický projekt, v rámci kterého na naší škole s výukou cizích jazyků (a nejenom těch) pomáhají mladí lidé z různých zemí – Španělska, Itálie, Řecka, Ruska a Turecka.

Další velkou věcí pak bez pochyby byl projekt rekonstrukce prostor v budově na Riegrově ulici v celkové hodnotě 2,7 milionu Kč, z čehož 1,9 milionu Kč tvořila dotace v rámci IROP. Tímto způsobem se podařilo výrazně zvýšit kvalitu prostředí, ve kterém se s dětmi učíme, a také zvelebit prostory města Tišnova bez toho, aby to město jako takové něco stálo.

Největší současnou výzvou pro nás je hledání dalších prostor pro naši školu, protože ty současné jednoduše již nedostačují svou kapacitou a město Tišnov má navíc v úmyslu využít budovu na Riegrově ulici pro vlastní školu a všichni nájemci, včetně nás, tedy budou muset řešit místo pro výuku někde jinde.

V neposlední řadě chceme v rekapitulaci „velkých věcí“ připomenout festival Jeden svět, který naše škola společně s Člo-

věkem v tísní, za podpory města Tišnova a soukromých dárců již čtvrtým rokem pořádá. Jedná se o největší vzdělávací akci na Tišnovsku, kterou každoročně navštíví okolo 1 300 žáků a studentů škol z Tišnova i okolí. Letošní ročník byl jako mnoho jiných akcí v původně plánovaném březnovém termínu zrušen, ale přesouváme ho na podzim. Doufáme, že druhá vlna nepřijde a sejdeme se společně v kině.

Tento text svým výčtovým charakterem může působit stroze. Skrývají se za ním ale příběhy dětí i dospělých, kteří se na budování ZaHRady za těch pět let podíleli. Jsou to příběhy veselí i smutné, příběhy o radosti, hledání i rozloučení, tak jak to k životu patří. Nakonec je ale až neuvěřitelné, co se nám společně povedlo. Všem lidem, kteří k růstu ZaHRady nějak přispěli, bychom chtěli ze srdce poděkovat. Díky!

Tím bych se s vámi v roli ředitele chtěl rozloučit i já, protože pomyslné žezlo v naší škole nejméně na jeden školní rok předávám své z(n)ástupkyni Denise Štěpánkové.

Popravdě, nějakou tu pauzičku bych přál každému pedagogovi.

Škola v přírodě v roce 2019.

Foto: Tomáš Sukup

STUDÁNKA JE TU STÁLE PRO VÁS

Radka Štěpanovská, Zuzana Kurdiovská

Uplynulé dva měsíce pro nás znamenaly značné omezení činnosti. Přesto jsme se snažili být rodinám s malými dětmi nablízku. Základní aktivity jsme převedli do on-line prostředí. Takto probíhaly konzultace s paní psychologkou, cvičení pro těhotné i předporodní kurz. Na Facebooku jsme zveřejňovali výtvarné, hudební i pohybové podněty pro společné trávení času s dětmi doma. Zkrátka když návštěvníci nemohli do Studánky, Studánka přišla k nim domů.

Od začátku května jsme se připravovali na otevření Studánky. Instalovali jsme nové hygienické prostředky a nastavili interní procesy tak, abychom zajistili bezpečné a hygienické prostředí pro naše návštěvníky. Také aktivity pro rodiny jsme se snažili realizovat venku nebo na zahradě.

Začátkem května jsme pro rodiče s dětmi připravili Stezku k otevření Studánky.

Díky přihlašování přes rezervační systém se nám podařilo udržet maximální počet 10 osob ve skupince. Další týden jsme rodiny s dětmi pozvali na vycházkovou trasu ke Dni matek zakončenou ve Studánce. Od 18. května začala fungovat dětská skupina Potůček a péče o děti v Jezírku. Od tohoto data jsme také obnovili kroužky pro veřejnost. Realizace kroužku ve venkovním prostředí nabízí lektorkám i účastníkům nové možnosti i podněty.

Naši přednáškovou činnost obnovíme od června. Návštěvníci se mohou těšit na dvě **přednášková odpoledne pod jabloní**. Zveme vás na semináře s Mgr. Jiřím Haldou zaměřené na výchovu dětí. Bližší informace naleznete v rubrice Akce. Těšit se můžete také na základní a rozšířený kurz první pomoci u kojenců, batolat a předškolních dětí. U všech akcí jsme museli omezit kapacitu, proto doporučujeme včasnou rezervaci.

V letních měsících **počítáme s realizací příměstských táborů** pro děti předškolního věku v plném rozsahu. Kapacita táborů je už zcela naplněna. Věřím, že si toto léto společně užijeme.

Těšíme se opět na setkání ve Studánce.

Foto: Martin Hromčík

PŘIJÍMACÍ ŘÍZENÍ DO DĚTSKÉ SKUPINY POTŮČEK VE ŠKOLNÍM ROCE 2020/21

Kateřina Hromčíková

Přijímací řízení do Dětské skupiny Potůček bude probíhat v době **1. 6. – 12. 6. 2020**.

V 1. kole přijímacího řízení budou přijímány pouze děti, které

1. mají trvalý pobyt v Tišnově
2. dosáhnou věku tří let do 30. 4. 2021
3. prošly přijímacím řízením do alespoň jedné z tišnovských MŠ a do žádné z jimi vybraných tišnovských školek se nedostaly

Základním kritériem pro přijetí dítěte bude jeho věk (starší děti budou mít přednost).

V případě zájmu o docházku dítěte do Potůčku je potřeba vyplnit **příhlašku**. Ta je ke stažení na webu RC Studánka a v tištěné podobě v kanceláři v RC Studánka. Vyplněnou a podepsanou příhlašku, prosím, doneste v době od 1.6. do 12.6. do kanceláře RC Studánka (Riegrova 318, Tišnov), popřípadě vhodte do poštovní schránky vedle branky.

V týdnu 15.–19. 6. 2020 budete informováni prostřednictvím e-mailu, **zda bylo vaše dítě vybráno k přijetí**. Zároveň Vás vyzveme k dodání dokumentů nutných pro přijetí dítěte do dětské skupiny. Bez dodání níže zmíněných dokumentů nebude moci být dítě přijato. Nutné dokumenty jsou:

1. potvrzení o nepřijetí dítěte ze všech mateřských škol v Tišnově, do kterých rodiče podali přihlášku (to rodiče obdrží od příslušných MŠ v rámci přijímacího řízení)
 2. vyplněný a lékařem potvrzený evidenční list (ke stažení na webu)
 3. potvrzení o vazbě obou rodičů na trh práce
 - u zaměstnanců, studujících a evidovaných na úřadu práce na formuláři, který je též ke stažení na webu
 - pro OSVČ je potřeba doložit potvrzení ČSSZ o úhradě odvodů na sociálním pojištění za rok 2019.
 4. potvrzení z matriky o trvalém pobytu dítěte v Tišnově (pouze pokud ani jeden z rodičů nemá v Tišnově trvalý pobyt)
- Po dodání výše zmíněných dokumentů bude dítě přijato na základě uzavření „Smlouvy o poskytnutí péče o dítě v Dětské skupině Potůček“ mezi zákonnými zástupci a RC Studánka.

Kontakt:

Mgr. Kateřina Hromčíková, tel. 777 706 723,
studanka.potucek@gmail.com,
www.studanka-tisnov.cz (Péče o děti)

INSPIRO ČAS NEMARNILO

Ivana Kroutilová

Inspiro se v půli března uzavřelo. Každodenní ruch utichl a v učebnách, na hřišti i na zahradě se rozhostilo prazvláštní smutné ticho. Vzdělávací akce pro širokou veřejnost byly ze dne na den přerušeny. I když jsou dveře Inspira pro návštěvníky zavřené, uvnitř je stále čilý pracovní ruch. Co se tedy u nás v těchto dnech děje?

Nedobrovolného „volna“ jsme využili k činnostem, na které přes celý rok nezbyvá čas. Kromě potřebného šití roušek v počátečních koronadnách přišly na řadu také resty v podobě úklidu skladů, třídění a archivace dokumentů, revizí učebních pomůcek. Plánujeme akreditaci přírodovědných kurzů pro pedagogy v rámci DVPP (další vzdělávání pedagogických pracovníků), nabídnutý čas využíváme i k sebevzdělávání pomocí online kurzů a webinářů a obje-
vujeme tak nové formy výuky, které mají

takto vzdáleně taky něco do sebe. Učíme se i komunikovat na dálku pomocí videochatů a videokonferencí. Naším účastníkům vzdělávání jsme nabídli některé kroužky „na dálku“. Zřídili jsme webovou stránku Inspiro online, která nabízí jednoduché a zábavné aktivity různých témat pro všechny dětské věkové skupiny. K těmto činnostem děti nepotřebují asistentství rodiče a mnohdy ani zapnutý počítač, které jsou potřeba při dopoledních školních povinnostech. Lektorky tanečních kroužků nabízely „online živé lekce“ či pomocí předtočených videí zpřijemňovaly dětem pobyt doma. Keramické kroužky úspěšně rozjely distanční formu. Bylo zřízeno tzv. „bezkontaktní místo“, kde si účastníci přebírali keramickou hlínu, doma pak pomocí návodu a metodiky vznikaly v jejich rukou různé výrobky. Ty pak donesli zpět do Inspira, kde se teď suší a chystají na závěrečné glazování a vypalování. V době psaní tohoto

článku se některé kroužky díky uvolňování opatření znovu pomalu rozjíždí, byť v ne-tradiční formě výuky. Věříme, že alespoň takto zpřijemníme dětem závěr trochu ne-tradičního školního roku.

Po letních prázdninách bychom chtěli vkročit do nově zrekonstruovaných prostor po Tišnovské televizi, kde vzniknou kanceláře pro pedagožky; tím se v přízemí uvolní prostor pro potřebnou a dlouhodobě zamýšlenou recepci, která ještě více zpřijemní pobyt při čekání na kroužek. Tato složitá akce s sebou nese velké množství schůzek, telefonátů a přemisťování věcí. Děkujeme městu Tišnov, že nám umožní tento dávný sen splnit.

I přes nejasný vývoj aktuální koronavirové situace a možná další opatření se nyní náš zájem soustředí na přípravu letních pobytových i příměstských táborů. Chystání patnáctidenního stanového tábora pro padesát účastníků či badatelský týden pro mladé přírodovědce zabere spoustu času, a tak doufejme, že se nám tato energie vrátí a společně s dětmi zažijeme léto plné dobrodružství a nových zážitků. Přejme si to!

DVA MĚSÍCE NOVÝCH ZKUŠENOSTÍ

Barbora Kulhánková

Jaro roku 2020 se zcela jistě zapíše do paměti mnohých z nás. Doba, v níž se zpomalil běh všedních dní a karanténní opatření ochromila mnoho oblastí veřejného i soukromého života. Školství i školy zcela jistě patří v této souvislosti mezi jednu z nejdotčenějších.

Když jsme 10. března svolali do sborovny všechny učitele, aby je paní ředitelka informovala o uzavření škol, netušili jsme, že se vlastně v takovém složení setkáváme na dlouhou dobu naposled. Srdečně jsme se zasmáli, když jedna kolegyně vyprávěla, jak vyprovázela brečícího kloučka. Ten odmítal zůstat doma, protože ještě neodevzdal učebnice. Netušili jsme, jak blízko byl malý záček pravdě, jíž bychom tehdy stěží odmítali uvěřit.

V těchto dnech máme za sebou dva měsíce překotných událostí, a také dva měsíce, během nichž byli a doposud ještě jsou

učitelé a jejich žáci postaveni před zcela novou zkušenost s výukou na dálku.

Ze dne na den se změnilo naprosto vše, co souvisí s běžným provozem školy. Neměli jsme žádný čas na přípravu, nikdo netušil, jak dlouho zůstanou školy zavřené. Myslím, že naše školství a zavedený způsob výuky jsou velmi úzce spjata s osobním kontaktem učitele a jeho žáků i se sociálním zázemím, které školy pro děti vytváří. Najednou vznikla nepřekonatelná bariéra, kde na jedné straně zůstali učitelé bez možnosti vyučovat svoje žáky a na druhé straně bezradní rodiče se svými dětmi, na které v mnohých případech dolehla tíživost celé situace především ve spojení s běžným chodem rodin a domácností. Zpočátku bylo nutné navázat s dětmi a jejich rodinami prvotní kontakt, ověřit, zda jsou schopni se školou komunikovat a pro práci na dálku nastavit přesná pravidla. Určit množství a rozsah zadávaných úkolů, které by děti v rámci domácí práce měly zvládnout.

Mohu-li se ohlédnout a zhodnotit uplynulé týdny, musím říci, že jsem se během své profesní praxe nesetkala s obdobím, které by tak zásadně ovlivnilo pedagogickou práci. Pro všechny z nás to byla naprosto nová zkušenost a každý z nás byl nucen najít způsob, jak dětem na dálku zprostředkovat nové informace.

Bez dostupnosti moderních technologií by nebylo možné efektivně pracovat, avšak ne každý je však s prostředky moderní doby dobrý kamarád. Snad se nedotknu žádného ze svých kolegů a kolegyně tvrzením, že ne jeden z nás překročil svůj pomyslný vlastní stín, když byl nucen zdolat úskalí se zpracováním materiálů pro žáky, uspořádáním videokonferencí, které alespoň částečně v této době nahrazují přímý kontakt učitele se žáky nebo s organizací výuky pomocí virtuálních učeben. Proto také velmi oceňujeme pomoc paní Kubicové, předsedkyně Klubu přátel školy, která zprostředkovala odbornou výpomoc právě v této velmi důležité oblasti.

Mám dobrý pocit z toho, že jsme i přes drobná zakolísání vše velmi dobře zvládli, a oceňuji profesní výkony svých kolegů, za které jim děkuji.

DISTANČNÍ KORONAVIROVÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Michal Komprš

Po vyhlášení mimořádných opatření Ministerstva zdravotnictví ČR se dne 11. 3. 2020 zastavil život ve všech školách v celé České republice, včetně Základní školy Smíškova. Stalo se tak poprvé v její bezmála sedmdesátileté historii. Pamětníci si okamžitě vzpomněli na „uhelné prázdniny“, které však nikdy netrvaly déle než několik dnů či týdnů a byly spojené se zimními radovánkami na sněhu a ledu. To, že v tomto případě nepůjde o prázdniny, bylo patrné hned od samotného začátku. Doslova ze dne na den jsme byli všichni – žáci, rodiče i učitelé – postaveni před novou, neznámou situací a nelehký úkol, zajistit plnohodnotné vzdělávání distanční formou. Z našich domácností se staly improvizované třídy a z rodičů, mnohdy proti jejich vůli, naši kolegové. Komunikačním prostředkem mezi dětmi a učiteli se stal internet.

Pro zajištění distančního vzdělávání jsme se rozhodli využít platformu Google Suit. Výhody jsou především v její dostupnosti, jednoduchém až intuitivním ovládní a v neposlední řadě i v nabídce velkého množství dalších funkcí. Důležitou roli při výběru hrála rovněž i naše předchozí zkušenost s využitím této platformy pro účely interního školního informačního systému a fakt, že všichni učitelé byli již dříve v jeho užívání proškoleni.

Pro naši potřebu se ukázala nejužitečnější aplikace učebna. Všem žákům jsme vytvořili Google účty, které jim umožňují využívat veškeré dostupné aplikace. Především však mohou vstupovat do virtuálních učeben, které fungují podobně jako sociální sítě. Prostřednictvím nich komunikují s učiteli, se svými spolužáky, přijímají a odevzdávají úkoly i učební materiály.

V této oblasti ležela veškerá tíha na pedagogích, kteří si zaslouží obrovskou pochvalu a uznání. Především za nasazení a rychlost, s jakou dokázali reagovat na novou situaci. Rovněž za kreativitu, se kterou se pustili do tvorby učebních materiálů, natáčení videí, audionahrávek apod. Někteří z nich přistoupili k této aktivitě tak zodpovědně, že bylo potřeba jejich iniciativu trochu korigovat, aby nedocházelo k přetěžování dětí a rodičů.

Zde jsme se řídili heslem, že méně někdy znamená více.

Zavedení virtuálních učeben umožnilo přenést na děti, především na druhém stupni, mnohem větší míru odpovědnosti za jejich vlastní učení. Podle informací mnohých rodičů se toto podařilo i v případě mladších dětí z prvního stupně. Někteří rodiče měli naopak obavy, že nebudou mít dostatečně pod kontrolou učení svých dětí. Zde je potřeba podotknout, že zodpovědnost rodičů není primárně dítě učít, ale zajistit podmínky, aby se mohlo učit, až následně mu s učením pomoci. V této souvislosti musím zdůraznit, že i rodiče odvedli a stále odvádí naprosto skvělou práci a zaslouží si rovněž obrovské uznání. Stali se nejenom našimi „kolegy“, ale skutečnými partnery ve vzdělávání. Osobně bych si moc přál, aby tento vztah vydržel i po ukončení tohoto mimořádného stavu a návratu dětí do školy.

Velkým tématem, které jsme s učiteli v souvislosti s on-line vzděláváním diskutovali, bylo hodnocení. Jakým způsobem budeme domácí práci dětí hodnotit? Jak se promítne do případné klasifikace na konci školního roku? Shodli jsme se, že je třeba se soustředit na jiné, efektivnější formy hodnocení, než je dílčí klasi-

fikace. I zde máme určitou výhodu, neboť již od začátku školního roku pracujeme na postupném zavádění formativního způsobu hodnocení, které je pro tuto situaci naprosto ideální. Smyslem tohoto hodnocení je mimo jiné dát žákům individuální zpětnou vazbu o tom, co mají dělat, aby se v dané oblasti zlepšovali a dosáhli tak stanoveného cíle.

Současně jsme řešili i otázku určitého narušení sociálních vazeb a vztahů mezi žáky a učiteli a mezi žáky samotnými. Abychom v maximální možné míře zachovali kontakt dětí s učiteli, který je při této formě vzdělávání naprosto klíčový, soustředili jsme se na intenzivnější on-line komunikaci prostřednictvím videohovorů. Pro tyto potřeby jsme využili rovněž aplikaci Google Meet.

V této chvíli, díky rozvolňujícím se opatřením, již několik dní ve škole připravujeme za poměrně přísných hygienických podmínek 47 žáků devátých tříd na přijímací zkoušky. Zároveň jsme 25. května přivítali zpět ve škole po téměř třech měsících 253 (71 %) žáků prvního stupně. S ostatními se pravděpodobně uvidíme až 1. září 2020 na začátku nového školního roku.

Už se na všechny moc těšíme!

Interaktivní výuka angličtiny doma.

Foto: Vladimír Vecheta

ŠKOLÁCI SE VRACÍ DO LAVIC

Zlata Ptáčková

Celkem 112 ze 143 žáků devátých tříd tišnovských základních škol se od pondělí 11. května vrátilo do lavic (návrat do škol byl dobrovolný). Mohou se tak v patnáctičlenných neměnných skupinkách připravovat na přijímací zkoušky na střední školy, které se uskuteční 8. června.

„Rozhodnutí pana ministra mě malinko překvapilo, hlavně tím, jak nečekaně a rychle přišlo. Všichni měli ve svých hlavách termín 25. května, což je termín, kdy jsme čekali nástup dětí z 1. stupně. O těch devátácích se příliš nemluvalo. V souvislosti s 11. květnem se hovořilo hlavně o studentech závěrečných ročníků středních škol nebo případně vyšších odborných škol. O těch devátácích moc informací nebylo. Na druhou stranu je to logické a mám trochu pocit, že jsme to těm devátákům, vzhledem k tomu, v jaké nejistotě dlouhou dobu žili, malinko i dlužili. Takže jsme se na ně těšili a byli jsme na ně připraveni,“ vyjádřil se ředitel Základní školy Smíškova Michal Komprš.

Dva dvouhodinové bloky

O podobě vyučování diskutovala Radmila Zhořová, ředitelka Základní školy náměstí 28. října, s třídními učitelkami závěrečných ročníků dlouze. „Nakonec jsme se domluvily, že devátáci budou do školy docházet dvakrát týdně na dvouhodinové bloky. Budou se učit tolik matematiky a tolik českého jazyka, jako by se učili v běžném vyučovacím týdnu,“ uvedla Radmila Zhořová s tím, že podle jejího názoru jsou děti dobře připraveny a spíše

se do školy vrací z psychologických důvodů. „Potřebují podporu učitelů, potřebují slyšet, že přijímací zkoušku na střední školu zvládnou,“ řekla ředitelka.

Dva devadesátiminutové dopolední bloky tři dny v týdnu vyčlenili pro žáky devátých tříd v Základní škole Smíškova. Školáci se v prostorách školy pohybují v pondělí, úterý a ve čtvrtek. A zatímco ve společných prostorách jsou pro ně roušky nezbytností, ve svých třídách, kde sedí po jednom v lavici, je mohou odložit do igelitového sáčku. Při skupinové práci si ale roušku opět musí nasadit. Každý žák musí mít s sebou roušky dvě.

Pohyb před školou

Jednou z povinností škol je podle manuálu z ministerstva školství minimalizovat velké shromáždění osob před školou. „My máme jedno obrovské štěstí, protože vzhledem k tomu, že jsme tak velká škola, tak máme i pět různých vstupů. Učitelé, kteří žáky vyučují, si sami zajišťují, kudy jejich děti do třídy, potažmo do školy jdou. Takže v tom vůbec nevidím problém,“ sdělila Zhořová.

Hlavním vchodem míří do tříd devátáci Základní školy Smíškova. Od pondělí 25. května, kdy mohou do škol též žáci na 1. stupni, a kterých je výrazně více, otevřou dva. „Prostor před školou monitoruje školník, který dohlíží na to, aby děti měly mezi sebou dvoumetrové rozestupy. Jestli se to bude dařit, nebo ne, teprve uvidíme. Případně přijmeme nějaká další opatření,“ nastínil organizaci při příchodu ke škole a pohybu před ní ředitel Základní školy Smíškova Michal Komprš. K nemísení žáků přispívá i fakt, že nástup jednotlivých ročníků nebo tříd na vyučování je v časovém odstupu.

Obě základní školy disponují dostatečným množstvím dezinfekce, a to jak úklidové, tak osobní, nechybí antibakteriální mýdla anebo jednorázové papírové ubrousky na bezpečné osušení rukou. K dispozici jsou i bezkontaktní teploměry k měření tělesné teploty.

Žáci 1. stupně

Odlíšná a mnohem komplikovanější situace byla v případě zajištění kontaktní výuky školáků 1. stupně. Rodiče projeví po-

dle Radmily Zhořové celkem velký zájem o to, aby šly jejich děti do školy. Když se ovšem dověděli, za jakých podmínek, jejich zájem opadl. Učitelé proto s rodiči absolvovali videohovory a situaci vysvětlili. Poslední květnové pondělí nakonec zamířila do lavic bezmála polovina z nich. „Do školy se vrátilo asi 200 ze 440 žáků 1. stupně,“ potvrdila v pátek 15. května ředitelka.

Vzdělávací aktivity žáků 1. až 5. stupně jsou rozděleny na dopolední a případně i odpolední část. Dopoledne se koná běžná výuka. „Odpolední program vychází ze školního vyučovacího programu pro školní družinu. Jde o volnočasové aktivity typu her, společného čtení a podobně, ke kterým využíváme přilehlých prostor školy. Máme i krásné hřiště,“ přiblížil náplň vyučování Michal Komprš s tím, že kontaktní výuku zvolilo 253 ze 357 školáků. Tedy téměř 71 procent dětí.

Školáci a učitelé mají v obou tišnovských školách rovněž zajištěno teplé stravování. Při výdeji jídla se nesmí potkávat žáci z různých skupin, přičemž při jídle je nutné dodržovat dvoumetrové rozestupy jako ve třídě. „Stravování probíhá v souladu s doporučeními ministerstva zdravotnictví, a to konkrétně formou teplého menu. I když nevaříme standardně dvě jídla, ale pouze jedno. Obstarali jsme všechno pro bezpečný provoz jídelny tak, aby nedocházelo k mísení dětí mezi sebou při stání na výdej obědu i při výdeji samotném,“ přiblížil ještě ředitel Základní školy Smíškova.

Rizikové skupiny

Při prvním vstupu do školy museli rodiče žáka předložit podepsané prohlášení o seznámení s vymezením rizikových skupin a čestné prohlášení, že dítě nevykazuje příznaky virového infekčního onemocnění, což je například horečka, kašel, dušnost nebo náhlá ztráta chuti a čichu. Pokud zákonný zástupce tyto dokumenty nepodepsal, nebyla žákovi osobní účast ve škole umožněna.

Ani jedna ze škol neřešila potíže s nedostatkem pedagogických pracovníků pro vyučování školních skupin. Byť pár učitelů a asistentů pedagoga patří do rizikové skupiny. Například v ZŠ náměstí 28. října evidovala ředitelka začátkem května šest pozitivních ohlasů. „Tito učitelé se podílejí na distanční výuce. Nemyslím si, že bych se s někým domlouvala na neplaceném volnu či jiném způsobu náhrady,“ dodala Radmila Zhořová. ☺

KNIHOVNA ZA ZAVŘENÝMI DVEŘMI

**Městská
knihovna Tišnov**

Dagmar Kopřivová

Knihovna byla z rozhodnutí zřizovatele pro veřejnost od 12. března uzavřena. Za jejími zdmi však probíhala rozmanitá činnost. V první řadě byla zahájena revize knihovního fondu, původně plánovaná na letní měsíce. Našima rukama tak prošlo přes 30 tisíc svazků knih, časopisů, CD a dalších materiálů. Ty opravdu dlouho nepůjčované, poškozené, opotřebované či neaktuální byly vyřazeny, u dalších probíhaly „neviditelné“ knihovnické práce – opravy, obalování, barevné značení knih pro lepší orientaci ve fondu, značení „dílovek“... Samozřejmostí bylo nakupování novin, audioknih i společenských her a jejich příprava na cestu k vám, čtenářům.

Na jaro jsme pro vás měli připravenou řadu zajímavých akcí, které bohužel nemohly být uskutečněny. Některé došly ve virtuálním prostředí, jako třeba VU3V. U všech ostatních pracujeme na domlu-

vení podzimních termínů. Ani účastníci kurzů trénování paměti či Univerzity volného času nebudou ochuzeni a vše proběhne v náhradních termínech, stejně tak jako akce plánované pro školy.

Díky dotaci Ministerstva kultury pracujeme na realizaci „Kreativní laboratoře – otevřené digitální dílny“. Projekt je technologicky orientovaný, ale primárně se zaměřuje na rozvoj základních dovedností nutných pro život ve společnosti 21. století – kritické myšlení, svižnost, adaptabilita, iniciativa, zvědavost, představitost, schopnost nalézt a analyzovat informace. Těšit se můžete na 3D tiskárnu, Ozoboty, mBoty, BEE-Bot, digitální mikroskop, lis na odznaky a další „hračky“.

Knihovna je opět otevřena – od středy 6. 5. je knihovna opět otevřena. S ohledem na epidemiologická doporučení je provoz knihovny výrazně omezen a jsou zavedena specifická opatření.

Knihy, které nám vracíte, musejí projít karanténou po dobu 3 dnů. Teprve potom mohou být uvolněny k dalšímu půjčování, a tedy i k uskutečnění rezervace.

Z činností knihovny jsou obnoveny pouze výpůjční služby. V praxi to znamená, že není možné využívat studovnu, připojit se na internet či požadovat kopírovací a jiné služby.

Do prostor knihovny je možno vstoupit pouze v ochranném prostředku dýchacích cest (rouška, respirátor, šátek) a je nutné dodržovat 2 m odstup. Dobu pobytu doporučujeme omezit na minimum.

Vstup do volného výběru plánujeme na začátek června, vše však bude záležet na vývoji situace. I volný výběr však bude možný pouze po předchozí dezinfekci rukou a zachování dalších bezpečnostních opatření. I nadále bude platit, že si můžete knihy předem objednat nebo zarezervovat, a to buď přímo v on-line katalogu nebo e-mailem či telefonicky. Vždy vyčkejte, až vám přijde oznámení o tom, že je vaše objednávka připravena.

Děkujeme vám za dodržování těchto pravidel i za trpělivost při odbavování vašich rezervací a objednávek.

SEMINÁŘ: KREATIVNÍ LABORATOŘ V KNIHOVNĚ

4. 6. 2020 v 17.00 hod.

**Kino Svratka a zároveň stream
na Youtube**

Odkaz na stream bude zveřejněn na Facebooku Městské knihovny Tišnov, Městského kulturního střediska Tišnov a na webech obou organizací.

Cílem semináře je představit myšlenku Kreativní laboratoře – otevřené digitální dílny a učebny v Tišnově. Během semináře vás seznámíme s vizí, vybavením, základním programovým schématem, vzdělávacími workshopy a nastíníme scénáře, jak bude možné se spolupodílet na provozu a rozvoji. Naše designerská výzva zní: „Jak bychom mohli ve městě vytvořit otevřený prostor, který by u občanů podporoval kreativitu a rozvoj kompetencí pro 21. století skrze nejnovější technologická zařízení?“

Smysl knihovny zůstává dlouhodobě stejný. Co se podstatně a překotně proměňuje, jsou konkrétní potřeby uživatelů a prostředí, ve kterém půso-

bíme. Silně vnímáme posun od pasivní spotřeby informací k aktivnímu podílu na vytváření hodnot a související potřebě získávání znalostí a hledání místa pro kreativitu a inovace. Společenské změny sledujeme a hledáme nové cesty a přístupy vedoucí k tomu, aby knihovna i v této době hrála důležitou roli. Ctíme a vyznáváme právo na svobodný přístup k informacím, rozvoj technologií však společnost proměňuje a má i negativní dopady, které si uvědomujeme a v naší práci reflektujeme. Jednou z klíčových rolí naší knihovny se tak stává aktivní kultivace informačního a digitálního prostředí – vytvářením nových služeb, obsahů i kontextů.

Projekt je „technologicky orientovaný“, ale jeho primárním konceptem je rozvoj základních dovedností nutných pro život ve společnosti 21. století (Tony Wagner):

- kritické myšlení a schopnost řešit problémy
- spolupráce v rámci sítě a její cílevědomé využití k vlastnímu poznávání
- svižnost a adaptabilita
- iniciativa a podnikavost

- schopnost nalézt a analyzovat informace
- zvědavost a představitost

Technologie vnímáme jako prostředek, nikoliv jako cíl. Hlásíme se k principům občanské (síťové) vědy a k principům makerspace, které nabízí alternativní možnosti vzdělávání pro občany, kteří se učí nejlépe, když si mohou věci osahat, rozebrat a znovu složit.

Makerspaces jsou místem zrodu nápadů, inovativních technologií a zajímavých projektů podporujících kvalitu života a koncept „smart cities“.

Na seminář v Kině Svratka se přihlašte na e-mailu:

edita.hecova@kulturatisnov.cz

nebo přes přihlašovací formulář:

<https://forms.gle/h91FTdEn33b4C4aU6>.

#SPOLUTOZVLADNEME SYMBOLY DOBY KORONAVIROVÉ

Vladimír Vecheta

Reflektovat uplynulé měsíce, které pohnuly bezmála celým světem, je úkol zatím velmi nevděčný a náročný. Neobvyklejné emočně vypjaté období mezi **únorem a květnem roku 2020** je vlastně proud příběhů a situací. A protože řadu příspěvků tišnovských organizací najdete na jiných místech Tišnovských novin, sám jsem zvolil cestu zachycení několika symbolů této překotné doby, které vypoovídají, čím žili lidé „ve stínu epidemie“.

Symbol první: Prázdné regály

Varovným znamením, ať už ho vyvolalo cokoli, počátku pandemické krize se staly **prázdné regály**. Začátkem března bylo nemožné koupit mouku, těstoviny, rýži... neboť ohlas obav nad přenosem koronaviru do Evropy a možnosti opakování situace obyvatel čínských měst uzavřených v karanténě vyvolaly konzumní paniku. Bezohledné hromadění nadbytečných zásob jednotlivci, které většinou střídavě uvažujících obyvatel vzalo na několik týdnů dostupnost nejběžnějších zdrojů, se tak stalo nakrátko noční můrou, a nadlouho zůstane skvrnou na svědomí. Všech, kdo se konzumním egoismem nechali strhnout, i těch, kdo tuto situaci nezvládli včas řešit.

Symbol druhý:

Karanténa a sociální odstup

Pro člověka, který nebyl ve svém životě nikdy konfrontován se situací karantény, je izolace od okolí, které se před ním chrání těžko stravitelný problém. Přesto, klíčovým opatřením proti rapidnímu šíření nakažlivých chorob je po staletí známý „social distancing“ – společenský odstup. Jednoduše řečeno, omezení kontaktu s ostatními lidmi. Nejlépe na minimum, a jde-li to, tak úplně. Tento osvědčený postup byl jak jinak nasazen i v boji proti koronaviru. U nakažených a potenciálně ohrožených – tedy rizikových, nákazou hůře zasažitelných skupin a osob vracejících se z oblastí s výskytem nákazy – byla nastolována totální izolace: **karanténa**. U zdravých byl doporučen a posléze i nařízen **sociální odstup**.

Tato sada různých opatření, pravidel, a doporučení mezi nás zavítala různými cestami. Od vládních zákonů, ministerství doporučení, návodů krajských hygienických stanic až po nařízení vydávaná zaměstnavateli či samosprávami. S hořkým úsměvem jsme si mohli připustit, že řada pravidel a doporučení nám měla být takřkajíc vlastní od dětství. A přesto jsme si je museli připomenout včetně základních hygienických návyků. Ale nakonec jsme tu dost zásadní změnu v chování nás všech zvládli. Naším věrným, i když ne zrovna příjemným průvodcem byl největší motivátor všech dob: strach!

Symbol třetí: #RouškyVšem

Nejvýraznějším symbolem krize se staly a dosud jsou **roušky**. Nejen proto, že tvoří nepřehlédnutelné znamení na tváři každého. Jejich výroba, distribuce a zavedení používání se staly příkladem angažovaného vypětí i společné zodpovědnosti běžných občanů. V reakci na informace o nedostatku tohoto ochranného prostředku začali lidé roušky šít sami, a založili iniciativy, které rozjely šití roušek pro ty potřebnější. Tak je dokázali zajistit sobě i všem ve svém okolí včetně sociálních a zdravotnických pracovišť, a to během pár dní. Schopnost postarat se sami o sebe a zároveň o své sousedy ukázala ostrý kontrast k prvotnímu nákupnímu egoismu. A zároveň i, možná až příliš rychle pozapomenutou, výtku veřejné moci, že není připravena a schopna zajistit základní potřeby ani pro svá profesionální pracoviště, natož se postarat o běžného občana.

Samo plošné „nasazení roušek“ mělo přitom zajímavý podtext, který není úpl-

ně znám, protože rozhodně nešlo o nějaké vládní nařízení jen tak od stolu. Za snahou ochránit veřejnost před šířením viru stojí odborná skupina COVID-CZECHIA, v čele s rektorem ČVUT Vojtěchem Petráčkem, šéfem ústecké textilky Adler Martinem Hausenblasem, spisovatelem Petrem Ludwigem, expertem na aerosol Vladimírem Ždímallem nebo rektorem Technické univerzity v Liberci, nanotechnolog, virolog a fyziky. Ti vytvořili doporučení pro veřejnost na principu **komunitní ochrany**: Nasadit na pusy roušky, protože jejich nošením mohou občané chránit své okolí. A když je nosí úplně všichni, komunitní ochrana zafunguje. Návod, jak se chovat v době koronavirové, představil světu na sociálních sítích Petr Ludwig. A odtud bez ohledu na negativní názor Světové zdravotnické organizace začala řada expertů i politiků šířit doporučení, že komunitní ochrana je zcela zásadní. Všechny příspěvky nesly hashtag #Masks4All. Ochranné roušky si díky tomu nasadila světová města i celé státy a my si můžeme říct, že jsme zase jednou šli příkladem.

Zajímavé je i poselství roušky. Nechrání nás vůči okolí, ale chrání moje okolí před mojí možnou nákazou. Toto „opačné znaménko“, kdy dělám věci nikoliv pro sebe, ale kvůli druhému proměňovalo mentalitu společnosti i k dalším solidárním krokům.

Symbol čtvrtý: Dobrovolníci a solidarita – Buď in a pomáhej!

Doporučení sociálního odstupu: vyhýbejte se druhým a raději zůstaňte doma, těžce zasáhlo především nejstarší generaci a znejistilo značnou část společnosti. Spontánní reakce zdravé a sebevědomější části obyvatel pomoci v této situaci těm druhým byla dalším světlem a příkladem schopnosti zejména mladé generace vnímat potřeby okolí a rychle reagovat, aniž by se čekalo na nějaké „informace zvenčí a pokyny shora“. **Dobrovolnické nabídky i konkrétní pomoc** se vyhrnuly

k neformálním koordinátorům i k organizacím, které je dovedly dále distribuovat.

Řešily se nákupy potravin a léků, doávky obědů, rozvoz materiálu a osob, a samozřejmě dále zajišťování ochranných pomůcek bez výjimky všem. Do aktivity se zapojili zejména skauti, charitní dobrovolníci i běžní občané, kteří nechtěli nečinně přihlížet. Pokračovala masivní svépomocná produkce textilních roušek, která se bez dobrovolnické práce neobešla. Krásným příkladem vynalézavosti se stala například i produkce ochranných štítů, kterou rozjeli na svých 3D tiskárnách studenti žďárských gymnázií pro potřeby nemocnice v Novém Městě na Moravě.

Společnost se sama přeorganizovala podle principů komunitní ochrany, čímž potvrdila potřebu mimořádných kroků v mimořádné situaci.

Symbol pátý: UčíTelka a home office

Když se studenti a žáci, školáci a školkáčci ze dne na den ocitli uprostřed neplánovaných prázdnin, ještě větší šok to představovalo pro jejich učitelské sbory. „*Signály byly varující, nebyly však přímo uchopitelné. Následná realita však ukázala, jak závatně rychlá a radikální může být síla tempa vývoje,*“ vzpomíná ředitelka tišnovského gymnázia. Školy jsou zavřené, osobní kontakt nahrazuje elektronika. Hned je jasné, že tohle nebudou velké prázdniny a že dlouhodobost výhledu nutně sociální izolace donutí nalézt cesty pro výuku i mimo školní prostor.

Problém, který musely školy hledající pro učitele i žáky program zdolat, netkvěl ani zdaleka ve vybavenosti a zvládnutí digitálních technologií. Třídy ve virtuálním světě a zážitek „matrixového“ prostředí výuky znamenaly, že se najednou **všichni musí něco naučit** – žáci, jejich rodiny i učitelé. Na straně **žáků** je to především **disciplína** a iniciativa, nehodit školu za hlavu. Na straně **učitelů** šlo o pro tyto profesionály bolestnější učivo: opuštění zajetých kolejí školních vzdělávacích programů a **odhad míry přiměřenosti** předkládaného učiva. Jednoduše řečeno – najít a sdělit jen to podstatné. Distribuují se úlohy, učivo, rozjízďejí se video hovory, digitální distanční výuka. Svě cesty si nacházejí i učitelé ze ZUŠ nebo kroužků. Virtuální hodiny a předtočená videa jsou hitem v každé rodině. Chtít udržet tempo výuky, jako by děti chodily denně do školy, i když tam nechodí, však znamená, že obvyklá učitelská práce padá na bedra rodičů. Část učitelů to chápe. Část to nepochopí nikdy.

Do virtuálního prostředí se přesouvá i práce řady kancelářských profesí. Zavržený **home office** je nyní účinným prostředkem a šéf či zaměstnanec na telefonu nebo webové kameře se ukazuje jako plnohodnotný ve svých výsledcích. Ne vždy můžeme hovořit o stoprocentní efektivitě práce – u někoho je v domácím prostředí i daleko vyšší. Řada home-office pracovníků je ale díky distanční výuce svých školou povinných dětí zatížena naopak enormním tlakem nové role domácího učitele, za což draze platí vyšším nasazením ke splnění běžných pracovních úkolů. A zodpovědný rodič nikdy nenechá výchovu svých dětí jen na nich samotných a na obrazovce televize či mobilu. I když za řadu obohacených výukových programů patří nejen České televizi vznést velké ocenění.

Symbol šestý: Svátky rouškové

Sociální izolace zasahuje citelně v našich městech a obcích i křesťanskou komunitu. Typická setkání k bohoslužbám přestávají být možná, a tak duchovní správci rychle hledají cesty komunikace s farníky či členy sborů. Do značné míry využívají zejména katolické komunity náskoku již zvládnutého stylu **přenosu bohoslužeb** skrze Rádio Proglas a Televizi Noe, které již roky umožňují plnit „povinnost účasti na nedělní bohoslužbě“ zejména nemocným a seniorům. Nyní je tento koncept snadno využitelný všemi, podepřen plošným biskupským dispensem. Přesto ani sami kněží a kazatelé nezůstávají pasivní a zajišťují pro své věřící přenosy bohoslužeb kanálem Youtube z jím známého prostředí, byť sami slouží jen před okem kamery.

Aktivní věřící nezůstali jen v roli televizních diváků a objevili možnosti života „domácí církve“. Oprašujeme kouzlo **malých rodinných společenství**, kterými křesťané roky vzdorovali ateizaci v dobách útlaku komunistickým režimem. Na webech se šíří návody na prožívání rodinné bohoslužby, a sám papež se staví na podporu všech, kdo nechtějí nechat svou víru žít jen ve virálním světě médií. O to víc, že nám zákaz shromažďování zasahuje letos i nejvýznamnější křesťanské svátky – Velikonoce. V neposlední řadě je pak důležitým faktorem udržování spolitosti zejména v katolickém prostředí i **distribuce eucharistie** do rodin, která se opět děje za pomoci pověřených dobrovolníků, jejichž ochota a odvaha nezřídka překvapují samotné kněze.

Symbol sedmý:

Dobré srdce na dálku a Hekni nudu!

Izolace, byť doma, nemusí být zrovna příjemná. A když taková opatření trvají delší dobu, má to negativní vliv na lidskou psychiku – u osamělých nastupuje i pocit nemoci. Depresivní situace strachu z možné nákazy postupně začíná vyprchávat v **apatii a depresi z osamělosti a nudy**. Starší generace pocítují nemožnost osobního kontaktu jako devastující odpis vlastní důležitosti. Aktivní generace, zejména děti, spolu s narůstající únavou na několika frontách pracujících rodičů, se bezradně poohlíží po další zábahě. A karanténa nekončí!

Toto je nejpozitivnější chvíle **sociálních médií**. Telefon ani internet koronavirus nepřenáší, zato velmi nakažlivě **šíří dobrou náladu a bortí nudu**. Rozbíhají se linky a iniciativy jako charitní projekt Dobré srdce na dálku, které spojuje dobrovolníky s osamělými lidmi, aby si „obvyčejně“ popovídali po telefonu. Smartphony sdílí videa, lidé spolu začínají znovu mluvit, byť na své tváře hledí skrze displeje a zážitky sdílejí třeba jen ze záznamu. Přestáváme být sami.

A děti? Prostřednictvím online kanálů nezůstávají pozadu dětské a mládežnické organizace, které sdílejí **tipy, hry a návody na aktivity pro rodiče a jejich děti**, které se dají dělat doma. A ty velké i malé tvoří a sdílejí, jak to má být.

A co dál?

Cestujeme v krásné jarní přírodě. Cvičíme doma i venku. Stavíme, opravujeme. Děláme pořádek a věci, na které není nikdy čas. Plánujeme. Pomáháme. **Nevzdali jsme to!**

Ještě v nás doutná pochybnost, obava, strach i opatrnost. Ještě dlouho bude. Je to zdravé, vždyť „*jen blbec se dvakrát spálí o jedny kamna*“. Ale co takhle zkusit raději udržet při životě i tu pozitivní stranu mince, kterou jsme platili v koronavirové době nejvíce, jak to vyjádřil lomnický farář P. Ervín Jansa: „... *nasazení, sblížení, zapomenout na sebe a myslet na druhé, tolerance, pokora, respekt, odvaha, pomoc, obětavost, skromnost a mnoho dalších krásných vlastností a ctností vyjadřujících každodenní zkušenost při setkávání s lidmi, a to kdekoliv. To mi působilo obrovskou radost a všem za to patří dík. A přál bych si, aby koronavirus odešel, ale všechny ty krásné vlastnosti zůstaly nadále v srdcích lidí.*“

Chráním sebe, chráním tebe! ☺

SMÍCHEM PROTI TRUDOMYSLNOSTI

O UMĚLECKÉ TVORBĚ S TIŠNOVSKÝM JUBILANTEM LUBOŠEM BALÁKEM

Vladimír Vecheta

22. června oslaví 50. narozeniny režisér, dramaturg, spisovatel a autor divadelních her **Luboš Balák**. Jak půlstoletí svého života hodnotí on sám, které události ho ovlivnily v jeho cestě za uměním, jemuž zasvětil ve svém dosavadním životě většinu času, a jak se dívá na svoji tvorbu očima dnes již zkušeného spisovatele a dramaturga, jsme se ho zeptali – tentokrát korespondenčně.

Luboš Balák padesátiletý

Mistře, když slavil 50. narozeniny básník Svatopluk Čech, oslovovali ho gratulanti „ctihodný kmete“. Jak se cítí chlap dnes, když dovršuje takové kulaté jubileum? Je na vrcholu sil, s dojmem, že život má ještě před sebou, nebo spíše bilancuje a hledá, které sny má šanci si ještě splnit, a které už nikoliv?

Já mám pořád dojem, že mám ještě něco před sebou. Ale víte, jak to je. Špatně se rozhlédnete, vstoupíte do silnice... Nebo se špatně rozhlídne někdo jinej. A pak také ty moje důležité vnitřní orgány mohou mít úplně jiný dojem než já. Dřív jsem měl na všechno dost času, říkal jsem si, udělám to zejtra, zejtra, takže dneska musím makat, protože mám obrovský skluz.

O vlastním soukromí řada lidí nerada hovoří. Zeptám se tedy jen na detail: Které události Vás nejvíce ovlivnily v osobním životě a profesním směřování?

Po gymnáziu v Tišnově jsem nevěděl, co dělat, dokonce jsem pracoval skoro rok jako popelář u Technických služeb města Tišnova, koulel jsem popelnice, bavilo mě to. Ale já jsem pořád něco psal, přihlásil jsem se na JAMU na dramaturgii, tam se děla asi desetičlenná komise a všichni se shodli na tom, že jsem blbej, ale že dobře píšu, tak to se mnou zkusí, když doženu tu vzdělanost. Tak jsem četl, četl a četl a něco jsem dohnal.

Váš život je spjatý převážně s Brnem. Nějakou roli v něm však sehrálo i naše městečko v úpatí Vysočiny? A nenacházíme odraz této role i v některém z Vašich děl?

Luboš Balák na snímku z vlastního archivu.

Tišnov mám rád. Žil jsem tu od jednoho roku, vlastně až do loňska. A máte pravdu, napsal jsem i hru Městečko v úpatí Vysočiny. Ta dokonce vyhrála soutěž Národního divadla v Praze o původní českou hru, tak se jí tam chystali uvést, ale já měl ještě jednu hru Švejkův vnuk a nakonec se rozhodli pro ni. I když to nedopadlo úplně šťastně.

Luboš Balák tvůrčí

Spisovatel, dramaturg, scenárista, režisér, umělecký vedoucí... Nějak mezi tou záplavou uměleckých postů nenacházím také titul „herec“?

Já hrát neumím. Já když hraju, tak mám pocit, že kecám, že to nejsem já, že se přetvařuju a všichni to vidí, a to mně vadí. A herec to musí mít opačně – je rád, že lidem kecá a oni mu to věří.

V Huse na provázku a v HaDivadle bylo tradicí, že hrávali skoro všichni, technika, uvaděči, lidi z kanclu. Soubory byly malé, a když hra měla mít víc lidí, tak si menší role skočili. A když to někomu šlo, tak příště dostal větší. Mě taky nutili, hrál jsem například kněze – to byl legendární výstup – dodnes si herci (Liška, Daniel) ze hry pamatují moje věty a parodují mě.

Nebýt hercem, a přesto tvořit role pro jiné herce – nechybí autorovi ona autentická zkušenost vlastního přehrání, vy-

stoupení, interakce s publikem a z toho vyplývající závěry, co dělat jinak, lépe?

Autor tu interakci, jak hra funguje, co je vtipné, co ne, vidí, buď je v publiku, nebo jako já – přechází v zákulisí a poslouchá. Já bych to z role nepoznal, hrál bych – navíc špatně – a celek neviděl.

Neměl jste někdy zájem nebo pokušení „svěrákovského stylu“ začít psát díla či role pro sebe, v nichž byste sám mohl lépe než jiný herec vyjádřit a ztvárnit vlastní myšlenky a postavy?

Já jsem uváděl své pořady, zpočátku Komediofag, pak jsem to nechal Matonohovi, nebo Posedlost, taky Funebráky v Huse na provázku a tak dále. Ale i s tím jsem měl problém. Připravil jsem si vtipnou řeč, a když se třeba diváci hned nezasmáli, tak jsem znejistěl a zmatkoval – herci musí být obrostlí hroší kůží, a když se lidé nesmějí, jedou dál. Já na to nervy nemám.

Jako autor, režisér nebo scenárista jste u uměleckých vystoupení vždy pouze oním „mužem v pozadí“, za scénou, zatímco smetanu úspěchu samotné jevištní prezentace slíznou herci. Nemrzí vás někdy, že se Vaším perím takřkající chlubí jiní?

Máte pravdu, autora prózy lidé znají, napíše knížku, u divadelních her a ještě víc u filmových scénářů diváci autory skoro neznají, chodí se spíš na herce. Woody Allen měl dramaturga, který mu pomohl vymyslet tu jeho postavu popleteného intelektuála. A Woody mu za každý film posílal peníze, přestože už s ním nepracoval – ale pomohl mu s tím zásadním – životní postavou a on jako autor to chápal. Myšlím, že jsem také mnoha hercům zásadně pomohl s jejich hereckými postavami a typy, které pak vidím v televizi a podobně, ale žádný honorář mně dosud nepřišel.

A co herci a autoři, jaký je mezi nimi vztah? Jedná se o dva zneprátelené tábory, které spolu bojují, nebo se výsledné umění rodí ze vzájemné harmonie?

Jak jsme si říkali, nejdůležitější pro divadlo a film je herec, ten je nositelem

děje, humoru... Musíte se domluvit, jinak vám věc nefunguje, dobře ji obsadit, stačí malá chyba a rok práce, a třeba i dobrý nápad, jsou pryč...

Ve výčtu Vašich děl nacházím výhradně divadelní a scénická díla. Co takhle tvorba televizní? Míjí Vás? Nebo je to tak záměrné?

Něco málo jsem napsal, ale tyhle věci jsou týmové, máte tam dramaturgy, šéfy skupin, režiséry, já jsem takovej samostat. V nekonečných seriálech někdo píše dialogy, někdo dějové linky, já to neumím. Já si napíšu Manželství v kostce, obsadím Oldu Navrátila a Zuzanu Kronerovou nebo Jak se Husákovi zdálo, že je Věra Čáslavská atd. Dělán si své vlastní autorské projekty a ty mě uživí, až mně nabídnou v televizi vlastní pořad, tak uvidím.

Luboš Balák divadelní

HaDivadlo a Husa na provázku, dva kultovní brněnské umělecké stánky, přitahující odedávna alternativní divadelní scénu. Proč a co Vás přivedlo zrovna sem? Byl Vám umělecký styl těchto divadel bližší než vysoké umění hlavních stánků múz?

To přišlo samo, na JAMU mě učil Arnošt Goldflam z HaDivadla, Petr Oslzlý z Husy. Ale má to i logiku, když jste mladej autor, tak jste alternativní vždycky, nebo byste měl být. Taky se musíte učit. Velké stánky mají jinou dramaturgii, tam musíte dorůst a někdy to ani není potřeba.

Vedle dramaturgie jste strávil v obou divadlech řadu let na pozici uměleckého vedoucího. Kýmpak tato postava v divadle je a jaká zodpovědnost na ní spočívá?

V těchto typech divadla je umělecký šéf zodpovědný za dramaturgii, co se bude hrát, za režiséry, které osloví, za soubor, za hostující herce a další umělce, za rozpočet jak celku, tak každé inscenace, za reklamu, za návštěvnost... A když nějaký herec začne krást ponožky a je jich najednou nedostatek, tak i za to.

Co Vás nakonec přimělo, abyste se přestěhoval do virtuálního divadla Komediofraf, bez vlastní scény, zato se zcela vlastní tvorbou?

V divadle musíte být, jinak se vám rozsype, chodit na představení, chválit herce, posedět s nimi do rána.

Komediofraf bude mít pět let. Z čeho se zrodil? Byl to nápad ze dne na den, nebo vznikl jako logické vyústění?

Jak jsem odešel z funkcí, měl jsem čas na psaní, začalo mě to bavit, vybírám si lidi, kteří v tom hrají, měl jsem to udělat dřív.

Aktuální situace první poloviny letošního roku, pandemická opatření, na několik týdnů zmrazila veškerý společenský život. Umělecké scény si začaly zoufat v předtuše vlastních ekonomických potíží. Jakým způsobem to postihlo Vás?

My jsme přišli už o 21 představení, to je skoro osm tisíc diváků, 10. března měl mít Komediofraf novou premiéru Skečmena v LaFabrice, přesně desátého přišel nouzový stav, takže byla odložena, 7. června měla být premiéra Programu na záchranu mužů na Fidlovačce, také zrušeno... No a podzim kdo ví, jak dopadne. Ale nestěžuju si, já teď stejně pořád jen píšu nebo jezdím na kole, moc toho nepotřebuju. Navíc to postihlo všechny, nejen divadla. Jen jestli se diváci nebudou dlouho bát a vrátí se sedět vedle sebe – bez roušek...

Luboš Balák umělecký

Groteska, ironie, parodie, recese... Jak často se Vám stává, že Vaše strefování se do společenských nešvarů má i negativní odezvu od „potrefených hus“, kterým se nelíbí, že se staly terčem posměchu?

Nejvíce „potrefených hus“ se ozvalo, když jsem napsal krátkou komedii Jak Miloš Zeman propil Hrad. Byla to taková jemná distingovaná komedie o jednom ožralci, a měl jste vidět ty sprostárny, co nám chodily na divadlo. A přitom humor je jen úhel pohledu – mnohdy pomůže se na věci podívat jinak – humor nikoho nevráždí.

Svoji tvorbu nazýváte „smíchovou katarzí“. Je smích Vaším životním krédem a přístupem, nebo to vnímáte jako výsledek, k němuž Vaše tvorba dozrála?

Já jsem se pokoušel napsat vážnou věc, ale bylo to hrozný. Smutek prožívá každý sám, když se smějeme, otáčíme se na přátele, jestli se smějí také, tak asi proto. Navíc dobrá komedie vychází ze smutku, z vážných věcí, popisuje vlastně to stejné jako tragédie – jen jinak.

My Češi a Moravané jsme sarkasticky a ironicky založený národ, který si v křečovitě krizových situacích ulevuje smíchem. Co Vaše umělecké ucho?

Boccaccio napsal Dekameron, jak mladí lidé utekli z Benátek, které zasáhl mor, a vyprávěli si lechtivé příběhy. Režiséra Tomáše Svobodu z Fidlovačky napadlo udělat dnešní Dekameron z doby koronaviru. Je tam deset autorů, napsal jsem historiku z karantény Příručka na zkvalitnění sexu. Myslím, že už je to natočené, mělo by se to vysílat na Seznamu. Teď někdy.

Jako autor divadelních her jste získal již i některá ocenění. Odborné kruhy o Vás hovoří v superlativech nejpłodnějšího autora divadelních her své generace. Která z ocenění Vás nejvíce těší?

Ceny dávají komise. Sám jsem si někdy myslel, že jsem napsal geniální věc, a nic, jindy jsem zase tak nadšený nebyl, a cenu jsem dostal. Největší ocenění je ale plnej dům diváků.

A jakého osobního přínosu pro současnou domácí dramaturgickou tvorbu si u sebe nejvíce ceníte sám?

To, že jsem začal psát už na JAMU a věci se skoro hned hrály. A tak když to viděli mí kolegové, že i takovej blb jako já to dokáže, tak začali psát taky.

Chtěl byste nakonec čtenářům Tišnovských novin poslat pozdrav? Nebo je pozvat na novou premiéru?

Tento rok měly být čtyři premiéry, ale jak to dopadne, nevím. V červnu začínám režirovat v Kalichu na malé scéně mou starší hru s Václavem Koptou a Josefem Poláškem Butch Cassidy a Sundance Kid, western z Bohnic, tam věří, že v říjnu premiéra bude. Ale především se mně podařilo dopsat humoristický román, hurá, dvacet let se pokouším o prózu a fakt mně to nešlo. Díky koronakrizi jsem na to sedl, a mám dobrej pocit. Jmenuje se Poslední heterosexuální komedie, začíná v Tišnově v hospodě na Skleníku a směřuje do Litomyšle, tři chlapi na výletě... Věřím, že to bude i film, už mám vybraný ty tři herce a poslal jsem jim text – Karel Zíma, Martin Hoffman, Roman Zach – tak když to vezmou, uděláme audioknihu.

Děkujeme za rozhovor.

Také za něj díky, zdravím všechny v Tišnově! Zvláštní pozdrav posílám do tišnovských hospod, kde jsem tak rád pil pivo (Skleník, Terasa, Humpolka, Géčko, Palec atd.). A taky zdravím všechny ty, co jsem tam kdy v životě potkal. Ahoj.

TIŠNOVSKÉ
KULTURNÍ LÉTO

TIŠNOVSKÉ KULTURNÍ LÉTO 2020

VE ZNAMENÍ ANDĚLŮ

MĚSTSKÉ
KULTURNÍ
STŘEDISKO
TIŠNOV

Pavel Hanák

Letošní Tišnovské kulturní léto bude mimořádné. Mnoho kulturních pořadatelů muselo výrazně změnit své plány a MěKS na tom není jinak. Půlroční přípravy ze dne na den spadly pod stůl a my jsme museli začít stavět program na léto od základu jinak. Nevadí, i nepříznivé situace přináší příležitosti. Díky omezením, která nám svázala ruce, a tomu, že až do začátku května vůbec nebylo jasné, jaká budou pravidla hry pro pořádání kulturních akcí, přičemž se nedá vyloučit, že se ještě nezmění, jsme rychle postavili zcela novou dramaturgii. Je jasné, že mnoho lidí muselo zrušit své plánované dovolené, a i proto chceme přinést možnost kulturního vyžití v našem městě a podpořit návštěvníky, ale i umělce.

Program je doslova napěchovaný a téměř každý týden se odehraje jeden koncert. Vsadili jsme na pestrost žánrů a na kvalitu účinkujících. Většina z umělců, kteří letos v létě vystoupí, jsou držitelé prestižních hudebních Cen Anděl. A vstřícnost, se kterou jsme se u nich setkali při domlouvání jejich vystoupení, nás mile překvapila.

Pečkou letošního léta by měl být i koncert legendárních **Monkey Business**, pokud se tento „majstrštyk“ podaří, ale ještě záleží na uvolnění vládních opatření.

V letošním roce se budou akce odehrávat v několika prostorech. Oživíme **areál Letního kina Tišnov**, kde se podařilo krásně zrekonstruovat terasy před restaurací. Samozřejmostí je unikátní prostor **zahrádky U Palce**. Již loni jsme uspořádali mimořádný koncert v Hostinci u Vlachů v **Jamném** a letos tomu nebude jinak. Do programu se zapojí i dvě výjimečné události, které pořádá spolek **The MÚZY**, který připravuje nejen koncerty, ale i hudební workshopy Beaty Hlavenkové a Maoka. V rámci letošního kulturního léta se odehraje i Bigbitová noc v **obci Železné**.

Vstupné na pořádané MěKS bude na většině koncertů jednotné. Základní bude ve výši 250 Kč a snížené 200 Kč (senioři 65+, děti a mládež do 15 let, ZTP a ZTP/P). Vstupenky bude možné zakoupit v TIC nebo on-line na webových

stránkách Kina Svratka v systému Ticket Ware a samozřejmě na místě v den koncertu. Vzhledem k předpokládanému omezení počtu diváků, prosím, nenechávejte koupi vstupenky na poslední chvíli, nemuselo by se na vás dostat. Vstupné je osvobozeno od daně dle § 61 zák. o DPH 235/2004 Sb.

Bezpečnostní opatření

V současné době počítáme s opatřeními, která vycházejí z vyhlášky Ministerstva zdravotnictví, což znamená, že vstup na koncerty bude možný pouze s rouškami v omezeném počtu osob, budou se držet rozestupy mezi lidmi, bude nutné si při vstupu dezinfikovat ruce, což platí i u vstupu na toalety, a budeme preferovat platby kartou. Nicméně je možné, že se tato opatření budou měnit v návaznosti na nařízení vlády, a proto prosím sledujte naše webové stránky a facebookový profil, kde budeme všechny informace aktualizovat.

NA CO SE MŮŽETE TĚŠIT V MĚSÍCI ČERVNU

5. 6. 2020 pátek

areál Letního kina, 20.00 hod.

MIREK KEMEL

Mirek Kemel je jedním z nejlepších současných písničkářů u nás. Hudbě se začal věnovat na střední škole, poté pravidelně hrával v žižkovských hospodách na kytaru a foukací harmoniku, tehdy začaly vznikat jeho první autorské písničky a záhy

objevil i kouzlo tahací harmoniky. Velký důraz klade Mirek Kemel na texty, z velké většiny inspirované skutečně prožitými událostmi. Snaží se pod jednoduchými příběhy hledat něco, co nás přesahuje. I když každý člověk má příběh rozdílný a individuální prožitky se liší v místě, čase a intenzitě, existuje něco pod tím, základní příběh, který máme všichni hodně podobný. Jeho písničky jsou založené na básnických textech a jednoduché melodii, ve kterých zachycuje silné lidské příběhy na pomezí balad, šansonu, blues a chytlavé hospodské písně. Dalo by se říci, že Mirek Kemel vychází z podobných kořenů jako například Vašek Koubek, Jaromír Nohavica, Radůza, Krausberry nebo Vladimír Mišík. Závěrem by asi bylo dobré poznamenat, že se Mirek od roku 1991 žije jako deníkový karikaturista. Aktuální deska Ryby, raci. www.mirekkemel.cz

11. 6. 2020 čtvrtek

zahrádka U Palce, 20.00 hod.

AIVN'S NAKED TRIO

Kytarové nebe, peklo, háj. Ale hlavně songy, bez těch by to nešlo. Mají z nás radost rockeři i bluesmani. Kapela je zajímavá moderními aranžemi, při zachování „retro“ soundu a vyspělými instrumentálními aranžemi. Aivnova kapela se kromě vítězství v několika renomovaných soutěžích může pochlubit i tím, že otevírala koncerty skvělých muzikantů, jako například Dona Aireyho (Deep Purple), Douga Aldriche (Whitesnake) nebo Jakea E. Leeho (ex-Ozzy Osbourne). Tuto sestavičku prostě musíte slyšet.

www.aivnsnakedtrio.com

20. 6. 2020 sobota

Velký sál MěKS, 10.30–17.30 hod.

BEATA HLAVENKOVÁ – workshop

Beata Hlavencová zve všechny hudební „eternal seekery“ (věčné hledače), kteří chtějí být nejen interprety, ale také mají potřebu hudbu skládat a tvořit, na unikátní hudební workshop. Co s sebou? Nějaký ten nápad, otevřenou mysl, kuráž, pokud chcete nějaký nástroj (krom klavíru, ten zajistíme), notový sešit, tužku, nahrávací – vše je nepovinné...

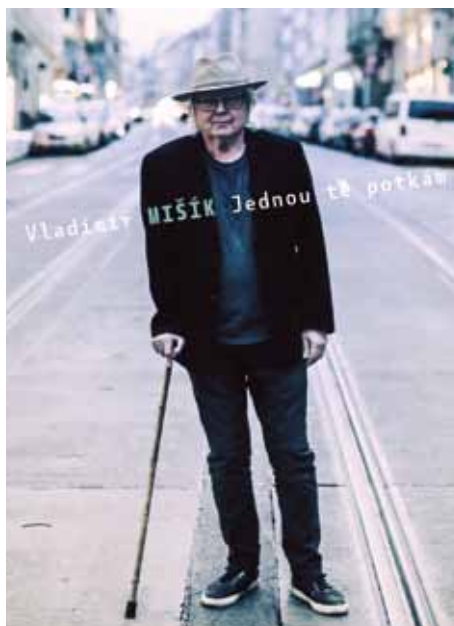
Workshop pořádá nezisková organizace The MÚZY, z. s., a partnerem projektu je Městské kulturní středisko Tišnov. Projekt Kokopelli je realizován za finanční podpory města Tišnova a je spolufinancován Jihomoravským krajem. Bližší informace k přihlášení na workshop na www.themuzy.cz.

20. 6. 2020 sobota

Železné, areál hřiště Horka, od 17.00 hod.

13. BIGBÍTOVÁ NOC

Tradiční bigbítové setkání v Železném bude i letos zajímavým zážitkem. Hlavní

hvězdou večera bude jedna z nejvýraznějších osobností české populární hudby Vladimír Mišík & Etc... Na konci minulého roku vydal Vladimír Mišík mimořádné sólové album „Jednou tě potkám“ a s písněmi z tohoto projektu se setkáte i v Železném. Celou bigbítovou noc doplní ještě formace Disonant a další pop-rocková legenda skupina Turbo. Závěr večera obstará skupina The Madman.
www.bigbitova-noc.cz

29. 6. 2020 pondělí

areál Letního kina, 20.00 hod.

BEATA HLAVENKOVÁ, KAPELA SNŮ – koncert

Jedna z nejvýraznějších muzikantek s nezaměnitelným nadžánrovým autorským rukopisem představí repertoár z alba Sně spolu se svou Kapelou Snů. Beata Hlavencová má na svém kontě vlastní alba i prestižní hudební ceny, spolupracuje jak s českými, tak světovými muzikanty, aranžuje písně pro velký symfonický orchestr... Její hlavní devízou je odvaha experimentovat, hledat nekonvenční harmonie i aranžmá. Mimo jiné je též čerstvou spoluautorkou hudby k filmu Zátopek režiséra Davida Ondříčka. Doprovodnou kapelu Beaty tvoří Oskar Török, Patrick Karpentski a Miloš P. Klápště. Tento koncert pořádá nezisková organizace The MÚZY, z. s., a partnerem projektu je Městské kulturní středisko Tišnov. Projekt Kokopelli je realizován za finanční podpory města Tišnova a je spolufinancován Jihomoravským krajem. Více informací na www.themuzy.cz.

PRÁZDNINOVÁ SMRŠŤ SKVĚLÉ MUZYKY

2. 7. 2020 čtvrtek

areál Letního kina, 20.00 hod.

VOILÀ!

Voilà! je synonymem pro kvalitní multižánrový hudební zážitek. Swing, twist, chanson, občas okořeněný příměsí hip-hopu nebo reggae. Je těžké tuhle kapelu zařadit do nějaké škatulky. Perfektně sehraná pětice hudebníků plynule přechází mezi hudebními žánry a skladbám vždy dominuje nezaměnitelný hlas Zdenky Trvalcové. Upozornili na sebe už s debutovým albem a skladbou Flip flops, která se dostala na přední místa hitparády Radia 1 i slovenského Radia Fm. Nové album On The Waves, které vyšlo na podzim 2017, navázalo na předchozí úspěchy a momentálně ho kapela představuje živě na koncertech v Čechách i na Slovensku. Složení Voilà! tvoří zpěvačka Zdenka Trvalcová, kterou doprovází na akordeon a klávesy Michal Mihok, kytarista Antonín Dlapa, kontrabasista Miloš Klápště a bubeník Jan Chalupa.
www.voila-music.com

9. 7. 2020 čtvrtek

zahradka U Palce, 20.00 hod.

THOM ARTWAY

Zpěvák, textař a kytarista Thom Artway patří aktuálně k nejuznávanějším mladým muzikantům české hudební scény. Ve své tvorbě dokonale propojuje moderní zvuk s klasickým písničkářstvím. Volně se in-

spiruje zejména britskými písničkáři a již na ceněném debutovém albu Hedgehog si vytvořil vlastní cestu, po které s lehkostí došel k druhé autorské desce All I Know. Thom Artway se řadí do generace písničkářů, kteří vyrůstali s kytarou v ruce na ulicích světových měst. Jako busker začínal u Lennonovy zdi v Praze na Malé Straně. V roce 2013 nahrál EP Still Standing Unknown. V té době také strávil pět měsíců v Austrálii, kde se věnoval cestování a pouličnímu hraní. První singl I Have No Inspiration (2015) zaznamenal obrovský úspěch. Stal se hitem a na více než rok a půl ovládl přední příčky českých hitparád. Za debutové album Hedgehog pak Thom získal hned dvě Ceny Anděl 2016 České hudební akademie, a to v kategoriích Zpěvák roku a Objev roku. V červenci 2017 se stal výhercem v projektu Czech Fresh, který je zaměřen na podporu exportu české hudby a jehož cílem je představit umělce na mezinárodní hudební scéně.
www.thomartway.com

16. 7. 2020 čtvrtek

areál Letního kina, 20.00 hod.

THE 6 FIREBALLS

Kapela The 6 Fireballs vznikla na skolknu roku 2001 v Brně pod původním názvem The Fireballs. Repertoár tvoří zejména skladby z období klasického rock'n'rollu s přesahem do rhythm'n'blues a jump swingu, let 1950–1962. Jedná se o hity, které složili a hráli Bill Haley, Chuck Berry, Fats Domino, Jerry Lee Lewis, The Jodimers, Louis Jordan, The Treniers a další, ovšem i o skladby méně známé, novější, starší a vlastní, v angličtině, v češtině i čistě instrumentální. Důraz kladou zejména na autentický zvuk, swing, image a divokou pódiovou show. Na jevišti nechybí řada originálních artefaktů z konce 50. let – účinkuje s nimi sbírka starých mikrofonů, oválný buben

Trixon Speedfire či 50 let stará zvuková aparatura s nezbytným páskovým echem.
www.fireballs.cz

24. 7. 2020 pátek

areál Letního kina, 20.00 hod.

BÁRA ZMEKOVÁ

Skladatelka a multiinstrumentalistka po-

hybující se ve svých písních s autorskými českými texty mezi jazzem, folkem, klasickou hudbou a jemnou elektronikou. Křehkost a naléhavost odlehčuje humorem a nadhledem a klavírní hru střídá se syntezátory či kytarou. Posluchači její koncerty označují jako „soul trip“ nebo „poezii v hudbě“. První album Ještě kousek vydala v říjnu 2013. Nové album LUNAVES vyšlo v březnu minulého roku a sklidilo velký ohlas ze strany odborné veřejnosti i posluchačů. Vedle loňského vítězství na mezinárodní přehlídce Czech Music Crossroads je nyní Bára se svým novým albem nominantkou na Ceny Anděl ve dvou hlavních kategoriích – Objev roku a Sólová interpretka. Jako vítězka soutěže 1MAN2PLAY 2013 se Bára Zmeková objevila na festivalu Colours of Os-

trava a od té doby koncertně navštěvuje kluby a festivaly po celé České republice i v zahraničí. Vedle své písničkářské tvorby se podílela na vzniku živých soundtracků k filmům Metropolis (Fritz Lang), Erotikon (Gustav Machatý) a Sunrise: A Song of Two Humans (F. W. Murnau) a věnuje se také hudebně-divadelní tvorbě (The Space Theatre – London, The Elixir, Projekt Pomezí).
www.barazmekova.cz

31. 7. 2020 pátek*

areál Letního kina, 20.00 hod.

MONKEY BUSINESS

* koncert je podmíněn uvolněním kapacity na minimálně 500 osob

Vrchol letošního Tišnovského kulturního léta obstará jedna z nejosobitějších a nejzajímavějších českých hudebních skupin současnosti. Tento výjimečný projekt založil český hudební skladatel, hudebník, zpěvák a producent Roman Holý, o němž se hovoří jako o předním šířiteli funkové hudby v České republice. Podle ankety časopisu Reflex je třetí nejdůležitější porevoluční hudební osobností. Nepřehlédnutelnou tvář Monkey Business je zpěvák, tanečník a herec Matěj Ruppert, který se po epizodě ve skupině Leguar GR stal zakládajícím členem Monkey Business, s nimiž mimo jiné získal v letech 2006 a 2007 ocenění Akademie populární hudby Zpěvák roku. V současnosti působí také ve skupinách G-Point Hunters a Neruda. Ztvárnil i epizodní role ve filmech Pupendo, Shut Up and Shoot Me, Pusinky a 3 sezóny v pekle.
www.monkeybusiness.cz

6. 8. 2020 čtvrtek

areál Letního kina, 20.00 hod.

JARRET

Folkrocková skupina, která svou stylou nezařaditelností přivádí kritiku k šílenství. Přitom jde o pouhé respektování textu s absencí strachu použít při aranžování jakékoliv prostředky. Jde ve směs o původní tvorbu Bohouše Vašáka doplněnou o písně spřízněných autorů – Jakuba Nohy, Martina Kadlece a Pavla Havlíka.

www.jarret.cz

13. 8. 2020 pátek

zahradka U Palce, 20.00 hod.

**MONIKA MIDRIAKOVÁ
LETO S MONIKOU**

Leto s Monikou je sólový projekt písničkářky a skladatelky filmové hudby Moniky Midriakové. Ta se po rozpadu projektu Monikino Kino začala věnovat svojí sólové tvorbě a v roce 2018 vydala debutové eponymní album Leto s Monikou na labelu SLNKO RECORDS. Nahrávka plná osobních písní, ve kterých se Monika vyrovnává s nástrahami dospělého života, osamělostí a osobními ztrátami, uhranula posluchače i hudební kritiku a přinesla jí ocenění Debut roka na slovenských Radio Head Awards. Monika aktuálně hraje s tříčlennou živou kapelou. Midriaková přišla s autorským debutem, který je svou nenápadností a skromností ohromující. Leto s Monikou jsou velké příběhy bez velkých slov a jedna z nejpovedenějších česko-slovenských desek roku.

21. 8. 2020 pátek

Jamné – Hostinec u Vlachů, 20.00 hod.

CIRCUS PONORKA – Honza Ponocný

Kytarista a skladatel Honza Ponocný účinkoval v řadě kapel, tou nejvýznamnější bylo kvarteto Circus Praha, které založil s Bradem Strattonem. Honza se poté stal i velmi vyhledávaným doprovodným hudebníkem a skladatelem mnoha popových hvězd, například Meko Žbirky. Jeho neuvěřitelný talent jej ale táhl k vlastnímu projektu, kterým se stal Circus Ponorka, jejíž název vznikl spojením jména jeho

bývalé skupiny a přezdívky, kterou svět hudby dobře zná. Circus Ponorka je skupina jediného muže, který je s největší pravděpodobností jedinečný v celosvětovém měřítku. Honza kombinuje kytaru, dva mikrofony a v reálném čase nahrává smyčky přímo na jevišti, čímž vytváří zvuk celé kapely. Sledovat jeho „tanec na kytarových pedálech“ je taková show, na kte-

rou nezapomenete. Honza je ale ze samé podstaty hit maker a jeho prioritou je skládání melodických písní, které oceňují jak návštěvníci hudebních klubů a festivalů, tak filmoví diváci, kteří byli nepochybně v transu při poslouchání hudby z filmu Perfect Days od Alice Nellis, jejímž autorem je právě Honza Ponocný.

www.circusponorka.cz

23. 8. 2020 neděle

areál Letního kina, 20.00 hod.

MAOK – koncert

www.mekstisnov.cz

f mekstisnov

Předprodej vstupenek:

TIC Tišnov, náměstí Míru 120

tel. +420 549 410 211

e-mail: tic@kulturatishnov.cz

O PROJEKTU KOKOPELLI

The MUZY

Projekt Kokopelli byl vytvořen se záměrem rozšíření hudebních

obzorů v alternativním hudebním světě a k podpoře rozvoje hudební kreativity. V rámci projektu se návštěvníci budou moci setkat se zajímavými hudebními umělci, kteří pro ně připraví workshop zaměřený na hudební kreativitu a zrealizují i večerní koncert. Kokopelli tak přivádí do Tišnova svěží hudební inspiraci! Pozvání přijali tři skvělí hudebníci z Česka – Beata Hlavenková, Slovenska – Maok a Dánska – Signe Maria Lindstrøm. V rámci workshopů bude prostor hudebně tvořit a překračovat své hranice. Mnozí z nás mají díky necitlivé kritice rodičů či učitelů hudební výchovy znemožněn přístup k vlastním tvůrčím schopnostem. Setkání s umělcem při praktické ukázce jeho tvorby může být velmi inspirativní a obohacující.

Bližší informace www.themuzy.cz**BEATA HLAVENKOVÁ**

workshop 20. 6. 2020,

Velký sál MěKS Tišnov

koncert 29. 6. 2020 ve 20.00 hod.

areál Letního kina Tišnov

MAOK

workshop 23. 8. 2020,

Velký sál MěKS Tišnov

koncert 23. 8. 2020 ve 20.00 hod.,

areál Letního kina Tišnov

SIGNE MARIE LINDSTRØM

koncert 12. 2. 2021 ve 20.00 hod.,

Velký sál MěKS Tišnov

workshop 12.–14. 2. 2021,

Velký sál MěKS Tišnov

Projekt Kokopelli je realizován za finanční podpory města Tišnova a je spolufinancován Jihomoravským krajem.

MĚSTSKÉ
KULTURNÍ
STŘEDISKO
TIŠNOVTIŠNOV město
jihomoravský kraj

SPOJENCI VERONIKY PSOTKOVÉ

Radka Kaclerová

Jak může vypadat současná socha, jaká témata symbolizuje a proč se objevuje ve veřejném prostoru? Sochařka Veronika Psotková připravila pro Tišnov speciální prostorovou instalaci s názvem **Spojenci**. Najdete ji od **16. 5. do 15. 11. 2020** na zahradě Galerie Josefa Jambora a Městské knihovny Tišnov. Pozorovat ji můžete i při procházkách sousední Farskou zahradou.

Veroniko, tvé vzdušné drátěné sochy se již několik let stávají nepřehlédnutelnou součástí českého veřejného prostoru. Vystavuješ na různých místech po celé republice: v ulicích měst České Budějovice či Plzeň, na náměstí v Olomouci, v ulicích Opavy, pod mosty jako například na Náplavce v Praze, na zahradách zámků či terasách muzeí, na dvorcích domů, a dokonce i na stromech. Co tě na veřejném prostoru zajímá a jak jej svými instalacemi proměňuješ?

Mít možnost proměnit kousek veřejného prostoru je pro mne vždy především výzva a taky asi ta nejhezčí část tvoření. Jde o to, jít s kůží na trh, do prostoru, který pro umění není primárně vytvořen, jako jsou například galerie, ale tam, kde je možnost získat zcela upřímnou a často nečekanou zpětnou vazbu. Vnímám to jako nevšední vstup do všedního dne, už jenom to prostor kolem sebe proměňuje.

Tvé sochy často znázorňují obrovské figury žen v plavkách, lidi visící na pradelní šňůře nebo kojence přísáté k obrovské kouli. Jakým způsobem témata tvoříš a proč?

Všechna témata úzce souvisí s tím, co prožívám v životě. Teprve poměrně nedávno jsem si uvědomila, že ve svých volných drátěných instalacích si od začátku tvořím takový deník různých procesů a záležitostí, které se mi dějí a zaujmou mne jako nosné téma pro novou instalaci. V posledních letech se hodně týkají mateřství a našeho ženského údělu. Raději si tvořím témata, která nejsou nikterak osobně dramatická nebo tragická, protože myslím, že v tom nemá smysl se bábřit. Jsem ráda, když má díla dělají spíš radost a třeba někoho přimějí koukat se víc kolem sebe a hlavně nad sebe.

Veronika Psotková.

Vybrala sis uměleckou profesi, která je ve všech ohledech náročná. Sochařina je především dřina. Sochařky potřebují ateliér, spoustu materiálu a nářadí, často velkou fyzickou sílu a především čas a klid na tvůrčí práci. Žen sochařek také není mnoho. Proč u tebe vyhrála právě socha?

No to je zajímavá otázka... Vlastně moc nevím, jak se stalo, že jsem dnes sochařka. Jen vím, že jsem se tak ve čtvrtáku na gymplu rozhodla. Výtvarka mne vždy bavila a jako samouk jsem dělala amatérsky keramiku a tam jsem pochopila, že mi to s hlinou jde a vůbec práce v prostoru. Jít si za sochařinou bylo vlastně logickým vyústěním. Čím víc jsem se dostávala k tajům různých technik a procesů, tím víc jsem do toho byla zamilovaná a taky jsem viděla, kolik toho ještě neumím, nevím a chci pochopit. Přišlo mi to tak složité, náročné a pracné – vkládáte neuvěřitelné množství energie (a dalších prostředků) do něčeho, o čem nevíte, jestli dá smysl ještě někomu jinému, a je Vám to v tu chvíli jedno. To mi přijde fascinující. Navíc socha nabízí neuvěřitelnou svobodu ve vyjadřovacích možnostech, ať jde o velikost, materiál, barevnost, všechno hraje svou roli a může mít pro konečný výsledek jasnou symboliku.

Vycházíš z klasického figurálního sochařství. Jak jsi došla k technice drátěných skeletů? Jakým způsobem a postupem vznikají tato díla? Jak dlouho pracuješ například na soše *Spojenci* pro Tišnov?

K technice jsem došla úplně náhodou. V roce 2007 jsem pro atrium Domu umění v Opavě vytvořila první figury, na které jsem si nakoupila několik různých materiálů, ze kterých jsem chtěla sochy „vystavět“. Potřebovala jsem najít rychlejší způsob tvorby, než je modelování a odlévání, možnost rychlého tvarového vyjádření. Nakonec jsem zjistila, že to, co jsem považovala za jakousi kostru nebo podklad, což byla rabicová síť tehdy ještě s drátěnou konstrukcí, je nosné jako konečný výsledek, a zůstala u toho. Je to dnes tedy 13 let od prvních drátěnek a za tu dobu se moje práce s tímto materiálem velmi proměnila, vnitřní konstrukce už nepoužívám, aby nerušily „kresbu“ a většinou více prošívám. Figury šiju „z ruky“ z nastříhaného pletiva, tedy rovnou bez nějakých šablon nebo výplní. Některé větší objekty jsem šila částečně pomocí konstrukce, která se po prošití vyndá. Čas tvorby je různý pro každou věc, ale už mi to docela jde, takže na soše pro Tišnov odhaduji tak měsíc střídavé nekoncentrované práce se dvěma pomocnicemi. Za normálních okolností by to byl zhruba týden plnohodnotného pracovního nasazení. Většinou ale mám rozdělaných současně víc věcí a střídám to, aby si oči odpočinuly, takže to přesně nejsem schopna říct...

Potkaly jsme se na tvé povedené vernisáži výstavy *Spolu v Centru současného umění DOX v Praze*, na níž jsi byla se svým manželem a dvěma malými dcerami. Jak se ti daří skloubit profesní a rodinný život? Můžeš nám popsat svůj běžný pracovní den?

Tak pokud bychom se bavili o běžném pracovním dni, musela bych se vrátit v čase do doby před nouzovým stavem, protože teď jsem s dětmi doma hlavně já, nicméně i tak se snažím alespoň hodinu práce za den zvládnout, a když je muž doma, tak i dvě až tři (žalostně málo, hlavně to není samostatně koncentrovaná práce). Běžně to mám tak, že ráno odvezu holky do školky, pak řeším věci v domácnosti a administrativu na počítači, zhruba 3–5 hodin jsem pak v ateliéru (podle teploty v ateliéru) a po 15. hodině je jedu vyvednout do školky a jsem s nimi. Někdy

se mi daří, obzvláště v teplejších měsících, být v ateliéru ještě odpoledne i s dětmi.

Doteď se mi to dařilo skloubit poměrně dobře, někdy hůř, někdy líp, ale vždy jsme si poradili. Holky jezdily často na akce s námi nebo vypomohli prarodiče nebo tety na hlídání. Ateliér jsme postavili na zahradě, právě abych to měla s dětmi jednodušší. Věřím, že ty nejnáročnější časy už máme za sebou, jak nám děti rostou pod rukama.

Prozrad' nám svůj oblíbený obchod, materiál, knihu?

Obchod – nejsem úplně nakupovací typ, šatník moc neřeším, protože mi stačí pár vernisážových outfitů a tím končím, jinak jsem v podstatě špinavá v pracovním... Ale jo, železářství a hobbymarkety. Na knihy vlastního výběru bohužel zatím už několik let nemám kapacitu, čtu a studuju hlavně podklady k práci pro expozice a prokrastinuju na internetu. Pokud jde o materiál, tak tam mám vlastně

pár hlavních, které mi sedí a se kterými dělám – rabicová síť, románský cement, acryl a sádra, lukopren.

Náš rozhovor vzniká v trvajícím nouzovém stavu vyhlášeném v reakci na pandemii koronaviru. Tato situace je pro mnoho umělců, kulturních subjektů a institucí velmi obtížná. Jak tě tento nouzový stav ovlivňuje jako umělkyni na volné noze?

Je třeba zmínit, že vliv to má dvojnásobně. První je aktuální, přímý. Většinu výstav a instalací plánuji třeba i s ročním, někdy dvouletým předstihem, a když začínají třeba v dubnu, květnu, mám už v lednu práci rozplánovanou téměř po dnech s konkrétním hodinovým plánem. Se dvěma malými dětmi to jinak nejde, protože můj čas bohužel (i bohudík) není jen můj. Letos jsem měla v plánu dva velké projekty v Německu, na které jsem se opravdu těšila, samozřejmě se posouvají na příští rok, snad. Můj kalendář se

stal jen směšným papírem a nejsem v tom sama, jeden rozdělaný projekt se zrušil úplně a něco se posouvá na nejbližší možný termín. Stále nemám vyřešenou péči o děti, až dojde na realizaci soch, a už teď vím, že budu dělat po nocích. V určitých věcech mne prostě nikdo nezastoupí.

Další vliv bude do budoucna. V našich končinách je kultura vnímaná často jako luxus, spíše než osobní právo a to pro umělce není úplně dobrá pozice. Na druhou stranu věřím, že to, co se u nás v živé kultuře všech směrů a druhů doteď „odehrálo“ a dokázalo, už nebude možné tak snadno vymazat. Že i když je kultura dlouhodobě na okraji zájmu a podpory, lidé budou po tom dlouhém zastavení lační po potravě pro duši. Že se nějak otřepeme... Uvidíme, co příští měsíce přinesou.

Díky tvé instalaci bude umění v Tišnově žít dál i v této pro všechny náročné situaci. Díky!

Já děkuji.

LETNÍ ART CAMPY 2020

Radka Kaclerová

ONCE UPON A TIME

13.–17. 7. 2020, 8.30–16.00

Muzeum města Tišnova, Jungmannova 80

Pro děti od 8 do 13 let

Lektorky: Betty Adamcová a Radka

Kaclerová

Cena: 1 900 Kč

Máš rád hry, komiksy a knihy v angličtině? Baví tě vymýšlet příběhy, skeče, hrát divadlo nebo natáčet krátká videa, klipy a animace? Nabízíme divadelně-výtvarný tábor s angličtinou v prostorách Müllerova domu. Dopoledne budou anglická s komunikativními hrami, odpoledne budou tvořivá s vyráběním kulis a loutek nebo natáčením anglicky hraných scének. Nebudou samozřejmě chybět různé pohybové hry, zážitky, vyprávění, výlet za překvapením a páteční premiéra scének a videí.

UMĚNÍ SE VČELAMI

17.–21. 8. 2020, 8.30–16.00

Galerie Josefa Jambora, Brněnská 475

Pro děti od 6 do 13 let

Lektorky: Martina Jindřišková a Radka

Kaclerová

Poznej svět očima včel! Jak vidí a žije včela? Tábor tematicky naváže na výstavu obrazů Jana Karpíška. Účastníci tábora se mohou těšit nejen na výtvarné aktivity, ale i na práci s přírodninami, včelím voskem, technikou odlívání nebo na kreativní zahradničení či tvorbu hmyzích hotelů. Vzácným hostem Art Campu bude malíř a včelař Jan Karpíšek. Poví o včelaření jako takovém, proběhne ukázka živých včel v otevřeném úlu, společné malování ze života včel nebo tvorba dopisu včelkám do úlu. Nebude chybět výlet za včelařsky zajímavými oblastmi a cestami mezi v okolí Tišnovska. V pátek proběhne vernisáž prací a zážitková ochutnávka z produktů, které bychom bez včel neměli.

BOTANIKUS

24.–28. 8. 2020, 8.30–16.00

Pro děti od 6 do 15 let

Galerie Josefa Jambora, Brněnská 475

Lektoři: Irena Iškiová, Tomáš Rybníček
Pozorování krajiny, rostlin a živočichů se stane naším inspiračním zdrojem a východiskem k další výtvarné práci, rozvoji představivosti a fantazie. Formou výtvarných her si děti osvojí některé postupy jako lavírovaná kresba tuší, otiskování, základy grafických technik, tisk z koláže a využití šablon při seriálním opakování. Účastníci si zkusí také prostorovou tvorbu, práci se dřevem, hlinou a vodou. Dotkneme se i tématu významu krajiny pro život člověka a důležitosti ochrany životního prostředí pro trvale udržitelný rozvoj.

Účastníky tábora můžete přihlašovat na celý týden, stejně jako na jednotlivé dny. Cena celkem: 1 800 Kč za dítě, sourozenec sleva 100 Kč. Cena za 1 den: 360 Kč. V ceně je zahrnuto stravování (oběd, odpolední svačina, pitný režim) a veškeré výtvarné potřeby.

Kontakt/informace/přihlášky:

Radka Kaclerová

radka.kaclerova@kulturatisnov.cz

tel. 730 167 598

www.mekstisnov.cz/galerie a na FB

KAM DO ZELENÉHO KRÁLOVSTVÍ

VÝPRAVY DO LESA

TURISTICKÉ
INFORMAČNÍ
CENTRUM
TIŠNOV

Vladimír Vecheta

Naše generace vychovaná v jednoduchých rovnicích příroda = les a kácet les = ničit přírodu je znejistěna pohledem na mizející oblíbené jehličnaté hvozdy a spoušť po sanaci mrtvých stromů. Odhlédneme-li od estetického dojmu, můžeme však na vlastní oči vidět sílu přírody, která okamžitě znovu obsazuje uvolněný prostor odolnějšími listnáči a zalesňuje mýtiny rychleji než lidská technika. Pestrá skladba lesů na Tišnovsku však našťastí skýtá řadu míst, „kde je svět ještě v pořádku“, a přes pár suchých smrků se zde lesy zelenají jarním hávem záplavy listů. Vydejme se do tří takových zákoutí.

Lažánecký prales Slunná

Výchozí a cílové místo: **Lažánky,**

Heroltice, Pejškov, Maršov

Délka trasy: **4–6 km**

Prales Slunná je už po desítky let mezi milovníky přírody legendou. Pravidelně se proto objevuje zmínka o tomto lesním unikátu i na stránkách a portálech regionálního tisku v kolonce tipů na výlet nebo v kategorii kuriozit. Pro převážně brněnské čtenáře a turisty je totiž pojem „prales“ spojen s Beskydy či Šumavou, a tak odhalení, že existuje prales i kousek za brněnskými humny, je objevný a mediálně atraktivní. Nutno ale poznamenat s úsměvem – málokdo tam byl. Navštívit prales to není jen tak. Nedá se k němu dojet autem, nedá se přes něj prokrosit na kole, a vyrazit jen pěšky, na to už si každý čas neudělá. A tak na prudkém východním svahu Maršovského žlebu zažívá zbytek původního jedlo-bukového pralesa relativní klid.

453 m vysoká hora Slunná obemýkaná žleby **Maršovského a Pejškovského potoka** tvoří srdce rozsáhlých lesů severně od Lažánek a Maršova a na jih od Pejškova a Heroltic. Všechny čtyři obce jsou známými východisky k atraktivitám Lažánecko-heroltického krasu, stejnou cestou se ale dostanete i do míst, kde se nachází **přírodní rezervace Slunná** (49.2972642N, 16.3907058E). K samotnému pralesu se dostaneme buď tím, že sledujeme tok Maršovského potoka až do střední části žlebu – 2 km od Heroltic, 3 km od Lažánek. Hranici přírodní rezervace vyznačují typické dvojité červené pruhy na stromech. Nebo druhou cestou, která vede z lesního rozcestí **Pravková**

Lažánecký prales Slunná.

(49.2985103N, 16.3644008E) asi 1,5 km lesní silničkou Mokř směrem na východ, kde se za hlavním vrcholem Slunné nachází prales na svahu do údolí.

Ekosystému starého listnatého lesa dominují buky lesní. Prostředí je významným útočištěm pro hnízdění ptactva a poskytuje zázemí pro celou řadu vzácných a chráněných druhů rostlin. Jako málokde u nás uslyšíte vrkání divokého holuba doupnáka. Pod vašimi opatrnými kroky se zalesknou květy bylin. Na zemi tlejí kmeny mrtvých stromů. Proto zde i obecně platí zásada do prostoru rezervací volně nevstupovat. A pokud se už chceme pokochat krásou lesního království, pohybujme se pouze po vyšlapaných stezkách, ponechme vše ležet a růst na svém místě a budme zde lovci pouze očima či čočkou fotoaparátu.

Na Křeptovském potoce

Výchozí místo: **Ochoz u Tišnova**

Cílové místo: **Prudká/Běleč**

Délka trasy: **10 km**

Trasa: **Ochoz – Dobrá studně – Pod Sýkořskou myslivnou – Míchovec – Křeptov – Křížovice – Sokolí skála – Prudká/Běleč (Ochoz)**

Masív hory **Sýkoř** se svými pověstnými rozlehlými lesy bývá považován za stanoviště nejpůvodnějších lesních partií na celém Tišnovsku. Proto zde také najdeme nejvyšší koncentraci chráněných území zahrnujících rozmanité biotopy od hlubokých lesních společenství až po lučiny ne nepodobné severským horským tundrám. Snadná dostupnost východních a vrcholových partií se však stala hoře osudnou v rozsáhlých zalesněních smrčinami, které nyní podléhají sanační těžbě, aby uvolnily místo návratu původních bučin. Abychom se tedy vyhnuli neradostným obrázkům krajinné proměny, povedeme vás tentokrát na západní svahy obklopující obloukem údolí Křeptovského potoka až k horní hraně zlomového kaňonu řeky Svratky s proslulou přírodní rezervací Sokolí skála.

Křeptovský potok tvoří vlastně boční výběžek údolí řeky **Svratky u Prudké**. Potok tak na krátkém úseku překonává více jak 300 m převýšení, a proto má tento kout Tišnovska po právu charakter hornatiny. Krajinný reliéf si svou nedostupností uchoval podobu malebné mozaiky horských bukových lesů a kvetoucích pastvin, kde je procházka lesními i lučinatými partiemi pravou pastvou pro oko i duši.

Výlet pokladnicí horské přírody zahájíme v **Ochozi**, ze které budeme sledovat žlutou turistickou trasu traverzující západní lesní svahy Sýkoře vysoko nad údolím Křeptovského potoka u Bělče. Hned za posledními domy obce obcházíme horskou tundrovitou pastvinu **Dobrá studně**. Přírodní památka zahrnuje terén modelovaný mrazovým zvětráváním. Kamenitá místa porůstá vřes a tráva smilka, kameny zdobí různé druhy mechů a lišejníků. O něco výše široká úvozová cesta kopíruje jižní hranici rozsáhlé **přírodní rezervace Pod Sýkořskou myslivnou**. Zde jsme v království původních horských lesů, kterým už na rozdíl od jižnějších regionů Tišnovska vládnou buky. Stovky mohut-

ných letitých exemplářů prorůstají svahy plné kamenů z rozpadajících se skalních výchozů. Hluboce jednotvárné ticho či šum lesa lze nejlépe vychutnávat v odpoledním slunci, které se do západních svahů opírá a prohřívá místa po většinu roku zastíněná lesními velikány.

Západní skalní hřeben vybíhající z vrcholu Sýkoře chrání další **přírodní památka Míchovec**. Překonáme skalní hrabdu hřebene, za níž se spustíme do hlubokého údolí potoka v **Křeptově**. Cestu stinnými lesy vyměníme za putování mozaikou strmých pastvin lesíků, než se přes další hřeben prosmýkneme do malebných **Křížovic**. Vysoko položená obec obrácená již k pernějšejnskému kraji k sobě láká nejednoho umělce a milovníka zapadlých koutů. Křížovice prosluly sochařskou dílnou a **Galerií z ruky** sochařské rodiny Macháčků. Zatímco gurmánským znalcům není neznámá **Křížovická káva**, jejíž první pražírna má své stanoviště rovněž zde.

Na naší lesní cestě nás ale ještě čeká další přírodní unikát – jedna ze tří částí **přírodní rezervace Sokolí skála**. Dostaneme se k ní, když za Galerii z ruky opustíme Křížovice neznáčenou lesní cestou přes pastviny hory **Vinohrad** s nádherným výhledem do doubravnického údolí, která nás dovede k jejímu severnímu cípu. Lesní cesta odtud klesá dále do Bělče, samotnou rezervaci se ale vine po hřebeni úzká pěšina, kterou se můžeme ponořit do nádhery teplých doubrav, které zdobí hřeben klesající místy velmi strmě až k samotnému soutoku Křeptovského potoka se Svatkou v **Prudké**. Proti nám se přes řeku vypíná ve své nepřístupnosti samotná Sokolí skála, která je přímo učebnicí, byť nedostupnou, přírody Tišnovska. A svahy po pravici tvoří třetí část této cenné přírodní rezervace.

Vrátit se odtud můžeme vlakem z nedaleké stanice Prudká nebo proti proudu potoka po silnici zpět přes Běleč do Ochozi.

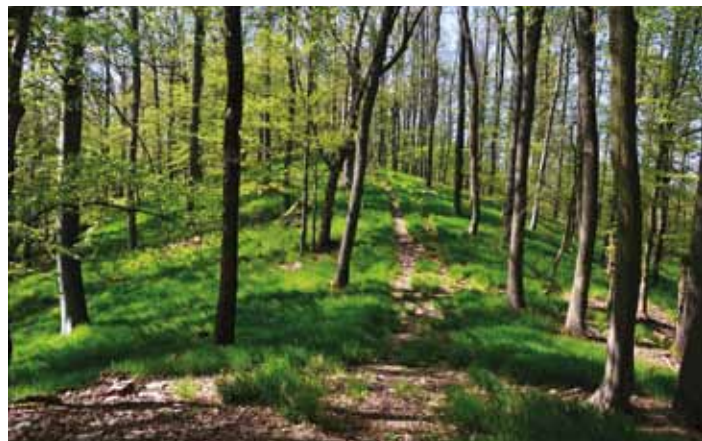
Velká hora a šerkovické lesy

Výchozí a cílové místo: **Šerkovice**

Délka trasy: **12 km**

Trasa: **Šerkovice – Šerkovická hájenka – Velká hora – Tabule – Nad Jamným (– Rejholce) – Šerkovice/Lomnička**

Šerkovice leží na dně kotliny, které daly i své jméno. Má zvláštní tvar – při pohledu shůry vypadá jako stopa nebo otisk tlapy obřího ještěra. Pět údolí mezi jednotlivými homolemi kopců se jako pět prstů sbíhá do dlaně, odkud vytéká jedním údolím Besének k Lomničce. Díky příznivému podnebí je hráz kopců obklopující Šerkovice porostlá převážně teplomilnými doubravami, a v jarních měsících tak tone celé údolí v zářivé zeleni mladých listů. Strmé

Sokolí skála.

Dobrá studně.

kamenité svahy Vysočiny zde také díky své horší přístupnosti nepodlehly v minulosti masivnímu zalesňování smrkovými monokulturami, a tak se i v dnešních dnech můžeme těšit z procházky kouzelnými mladými dubovými lesy s jasany, habry a javory.

Na výlet do šerkovických lesů můžeme vyrazit po silnici od obecního úřadu. Mineme nejprve starou roubenou památku – bývalou **sušárnu ovoce**. U bývalé **Šerkovické hájenky** vstoupíme do lesního království. Současná žlutě značená turistická trasa odtud vede strmě do kopce směrem na Jamné. Obejdeme-li však hájenku zprava dokola, můžeme dále sledovat sice zrušenou, ale na stromech stále patrnou turistickou trasu mířící krajem lesa k Velké hoře u Rašova. Tato trasa dříve spojovala „partyzánská místa“ – hájenku s bývalým bunkrem situovaným pod vrcholem Velké hory. Při troše štěstí se nám tak podaří ve spleti křižovatek sledovat tuto trasu stoupající západními svahy Paní hory k úpatí samotného nejvyššího vrchu v okolí. Ať už nás tedy povede lesní cesta nad údolím potoka obloukem okolo Velké hory, nebo zamíříme cestou přímo po spádnicí k vrcholu, dospějeme do království mohutných buků, pro které je **Velká hora** (558 m n. m.) označována za jedno z nejkrásnějších lesních míst Tišnovska.

Za vrcholem se ocitáme na hřebenové cestě, kterou budeme dále sledovat po zelené turistické trase. Východní svahy podléhají nyní odlesňování, zato však otevírají daleké výhledy směrem k Černé Hoře a na Dražanskou vrchovinu. Pod vrcholem **Tabule** (515 m n. m.) potkáme naučnou stezku **Po starých názvech Jamného** s panoramaty Rohozce, Unína, Hájku, Hájánek a Stanovisek na protějších stráních. Nad Jamným se setkáme znovu se žlutou turistickou trasou, kterou se můžeme pohodlně vrátit okolo Šerkovické hájenky zpět do Šerkovic.

V sedle před sestupem je ale možné výlet prodloužit návštěvou masívu **Rejholce**. Když odbočíme vlevo lesní cestou okolo vrcholku Kopanina, obejdeme malebným traverzem celý vrchol. Místy odlesněnými mýtinami prosvítají výhledy na Lomničku pod námi i na vzdálenější Tišnov. Teprve až severní úbočí hory poskytne na několika místech panoramatický **výhled na Šerkovice** s v dále malebně posazeným a bíle zářícím **lomnickým kostelem** v průhledu údolí Besénku mezi Luzichovou a Ledňovem. Traverzující cesty nás opět dovedou do sedla na žlutou turistickou značku nebo můžeme na některé křižovatce zvolit klesající cestu k úpatí kopců přímo k Šerkovicím. ☺

Foto: Vladimír Vecheta

POMNÍČEK OBĚTEM NÁLETU

Radim Tichý

Ve čtvrtek 30. dubna Jiří Chlup pomohl odstranit plastovou fólii z kamenného základu. Asi takto by se dalo ve stručnosti popsat „slavnostní odhalení“ malého pomníčku na místě, kde před pětasedmdesáti lety přišlo o život několik lidí a Jiří Chlup, tehdy jako malý chlapec, zde byl těžce zraněn. Nápad udělat nějakou malou připomínku na tyto události, kdy zde prakticky jediný výbuch vymazal ze světa celý dům i s rodinou a nezůstalo po nich nic, ani ten dům a ani hrob, vznikl před šesti lety, kdy jsem tehdy s Milošem Syslem, Karlem Krejčím a Jiřím Chlupem natáčel krátký pořad o bombardování Tišnova. Tehdy jsme ale tento dokumentační cyklus rozšířili o další pořady věnované válečným událostem a odboji na Tišnovsku, takže na nic dalšího už nezbyl čas. Od té doby se však pár věcí změnilo. Já jsem se odstěhoval do Lomnice a kameru jsem vyměnil za kovadlinu. Jako amatérský nadšenec do kovářského řemesla jsem se v zimě pustil do výroby malého pomníčku pro Lomnici, který měl připomínat oběti náletu na Lomnici, při kterém zahynuli

na ulici Na Potokách čtyři místní lidé. Při práci na nýtovaném kříži pro Lomnici jsem si vzpomněl na ten starý nápad s pomníčkem pro Tišnov a hned jsem volal Miloši Syslovi, jestli bychom do toho šli. No a jak jste si již mohli při cestě po ulici Hřbitovní všimnout, šli jsme do toho.

Základ tvoří blok červeného pískovce, ze kterého měla tehdy většina tišnovských domů základy. Do něho je symbolicky zaseknutá roztržená bomba z rozkované tlustostěnné trubky. Její tvar vychází z bomb, které tehdy na Tišnov s největší pravděpodobností dopadly. S lomnickým památníčkem má ten tišnovský společnou ještě jednu věc, a to pamětní cedulku, která je vyrobena z mosazného pláště dělostřelecké nábojnice protiletadlového kanónu. Tu jsem v Lomnici použil na středovou část kříže a malý kus mi zbyl, tak jsem ho rozřízl, narovnal a nechal do něj vypálit nápis „NA PAMÁTKU 18 OBĚTÍ LETECKÉHO ÚTOKU 25. 4. 1945“. Aby se cedulka a kámen při osazování bomby nepoškodily, zakryl jsem to celé igelitovou fólií a tu mi potom pomohl odstranit můj bývalý sou-

Pomníček na ulici Hřbitovní připomínající oběti dubnového náletu roku 1945.

Foto: Miloš Sysel

sed Jiří Chlup, kterého jsem nejen jako pamětníka, ale i jako bývalého kameníka přizval k dokončovacím pracím. Tímto byl pomníček odhalen, a pokud to situace dovolí, uspořádali bychom v budoucnu akci s vycházkou po místech poškozených při bombardování, povídáním u pomníčku a promítáním v kině, která byla původně plánována na 7. května.

SEZNAM OSOB, KTERÉ ZAHYNULY DNE 25. 4. 1945 PŘI LETECKÉM NÁLETU V TIŠNOVĚ

- Šnédar Jakub, nar. 6. 7. 1910 v Biskupicích, okr. Mor. Budějovice, posledně bytem Brno, Bratislavská č. 71, krejčí, svobodný.
- Veselá Julie, svobodná, nar. 12. 12. 1875 v Josefově, okr. Nové Město, posledně bytem Tišnov, Jungmannova č. 71, hospodyně v domácnosti.
- Sadovský Jaroslav, nar. 12. 12. 1926 Tři Studně u Žďáru č. 16.
- Macháček Václav, nar. 24. 1. 1892 v Michově, okr. Nové Město na Mor., ženatý rolník a povozník, posledně bytem Tišnov, Cáhlovská č. 162.
- Sáblík Josef, nar. 18. 9. 1886 ve Slavkovicích, okr. Nové Město na Mor., samostatný stolařský mistr, vdovec, posledně bytem Tišnov, Cáhlovská č. 451.
- Kouřil Leopold, nar. 28. 4. 1912 v Předklášteří, ženatý, posledně bytem Tišnov, Smetanova č. 529.
- Brychová Amálie, roz. Sitařová, nar. 10. 7. 1892 v Rozseči, okres Velké Meziříčí, manželka obchodníka střížným zbožím, posledně bytem Tišnov, Komenského nám. č. 113.
- Opřátková Zdeňka, roz. Kotišová, nar. 5. 12. 1908 v Sulkově, vdaná, posledně bytem Brno, ul. Hanse Kubeše č. 12. Zahynula ve sklepě domu Jana Smejkal, č. 615.
- Opřátková Ivana, nar. 6. 5. 1943 – dítě Zdeňky Opřátkové.
- Prokop Josef, nar. nebylo dosud zjištěno, protektorátní policejní strážmistr z Brna.
- Pivoňka František, nar. 17. 1. 1899 v Tišnově, ženatý, posledně bytem Tišnov č. 786.
- Starší žena nezjištěné totožnosti.
- Till Heinrich, nar. 1901, říšskoněmecký státní příslušník, příslušník německé ochranné policie.
- Smejkal Jan, nar. 5. 5. 1895 v Novém Městě na Mor., samostatný obuvnický mistr, ženatý, posledně bytem v Tišnově u hřbitova č. 615.
- Smejkalová Josefa, roz. Gregorová, nar. 3. 1. 1896 ve Vlachovicích, okr. Nové Město na Mor., vdaná, manželka obuvníka, posledně bytem v Tišnově u hřbitova č. 615.
- Jarošová Hermína, svobodná, nar. 26. 4. 1870 v Židlochovicích, posledně bytem v Tišnově u hřbitova č. 615. Byla zasypana troskami rozbořeného domu ve sklepě domu Jana Smejkal, č. 615.
- Gregor Josef, nar. dne 3. 2. 1864 ve Vlachovicích, okr. Nové Město na Mor., výměnkář, posledně bytem v Tišnově u hřbitova č. 615.
- Smejkalová Jaroslava, nar. 18. 4. 1931 v Tišnově, žačka, posledně bytem v Tišnově u hřbitova č. 615.

NÁLET NA TIŠNOV 25. DUBNA 1945

VITAE

 CONTINUUM

Miloš Sysel

21. dubna 1945 se nacházely jednotky Rudé armády z jižního a jihozápadního směru 7–10 km od Brna. Proti Rusům stály jednotky wehrmachtu a Waffen SS, ale i jednotky Volkssturmu, protože v Brně v té době žilo 58 000 Němců.

V noci z 22. na 23. dubna začal letecký útok na Brno, 23. dubna přešla sovětská vojska do rozhodného útoku. 25. dubna vnikla Rudá armáda do brněnských předměstí. Město Brno bylo osvobozeno 26. dubna 1945. Boje ale neskončily. Bojovalo se o severozápadní předměstí. Němečtí vojáci byli vytlačováni směrem k západu. Jeden ze směrů pohybu fronty byl na Tišnov. Ozvěny výbuchů bomb a dělostřelecké salvy doléhaly z Brna až sem.

Při přiblížení se frontové linie k Brnu se začalo s budováním provizorního letiště mezi Kobylím a Brumovicemi. Zde 23. dubna 1945 z letiště Galanty přiletěl i maršál Malinovský, aby osobně řídil vojenské operace kolem Brna. Obsluha letiště tu byla až do listopadu 1945. Je možné, že právě z tohoto letiště přiletěla nad Tišnov smrt. Ve stejný den, kdy došlo k osvobození Brna, se objevilo nad Tišnovem průzkumné letadlo.

Podle pamětníků u domu na dnešní Majorově ulici, kde bydlela rodina Rybova, stál německý protiletadlový flak a po letadle údajně několikrát střílel. Letadlo opěto-

valo střelbu z palubních kulometů a snad shodilo menší bombu, než odletělo pryč.

Zanedlouho se letadla Rudé armády vrátila a začalo bombardování Tišnova ve dvou vlnách náletů. Po prvním náletu hodně obyvatel Tišnova opustilo svoje domovy a hledalo bezpečný úkryt v okolních lesích. Zvláště kopec Klucanina, táhnoucí se až k Drásovu, v zadní části plný hlubokých proláclin, kterým se zde říkalo „zmoly“, skýtal mnoho možností úkrytu. Část obyvatel se skrývala na severní straně Květnice, někteří obyvatelé byli vmáčkli do malé jeskyně na konci Trmačova. Ostatní hledali před náletem bezpečí ve sklepech svých domů.

Na počátku roku 1945 začala postupně ustávat činnost amerických bojových letounů nad celým územím Moravy a Slezska. S tím, jak se k sobě přibližovaly jednotky západních a východních spojenců, narůstalo nebezpečí vzájemných střetů mezi jejich leteckými silami. Tomuto problému měla zabránit mezispojenecká dohoda známá jako „No Bombing Linie“, jež stanovovala linii leteckých operací mezi angloamerickým a sovětským letectvem. Zmiňovaná dohoda vstoupila v platnost 6. února 1945. Tato linie se táhla od Štětína přes Berlín, Drážďany, Brno a Vídeň až

do Záhřebu. Jak je z výše uvedeného patrné, přetala tato pomyslná čára území naší republiky na dvě části. Severovýchodní Čechy spolu se severní a jižní Moravou se ocitly ve sféře sovětského letectva, zatímco oblast ležící západně od této linie patřila do sféry letectva západních spojenců. Až na několik drobných výjimek byla tato linie až do konce 2. světové války oběma stranami dodržována.

Z toho je patrné, že nad územím Moravy, tedy i Tišnova, létala tehdy jen sovětská letadla.

Tišnovský rodák Karel Krejčí, který se zabýval podrobnostmi konce války na Tišnovsku, uvádí, že na rozdíl od amerického bombardování, které se soustředilo na strategické cíle hluboko v týlu německých vojsk, sovětská letadla bombardovala těsně za frontovou linií, aby ztížila ústup německých vojsk na západ. Tato bombardování probíhala bez ohledu na civilní ztráty, které byly v jihomoravských městech včetně Brna značné. O dva dny později, 27. dubna 1945, dopadly sovětské bomby i na nedalekou Lomnici. O život přišli čtyři občané.

Nejtragičtější místo bombardování v Tišnově byly rodinné domky č. 622 a 615 na Hřbitovní ulici. Smrt zde našlo v jednom okamžiku 7 lidí, z nichž nejmladší holčičce Ivance bylo 2,5 roku. Před několika lety jsme o této události natáčeli krátké video s Radimem Tichým. Pamětníkem, který nám o této tragédii vyprávěl, byl pan Jiří Chlup. V době bombardování byl šestiletým chlapcem. Jeho tatínek byl kameník a celá rodina žila v domku č. 622. Pan Jiří Chlup nálet přežil, bohužel s trvalými následky z těžkých zranění.

Podle policejního protokolu přišlo při náletech na Tišnov o život celkem 18 lidí.

Na místě největší tragédie, pod domky č. 615 a 622, náš spolek osadil malý pomníček, jako připomínku obětem dubnového náletu z roku 1945. Autorem pomníčku je Radim Tichý.

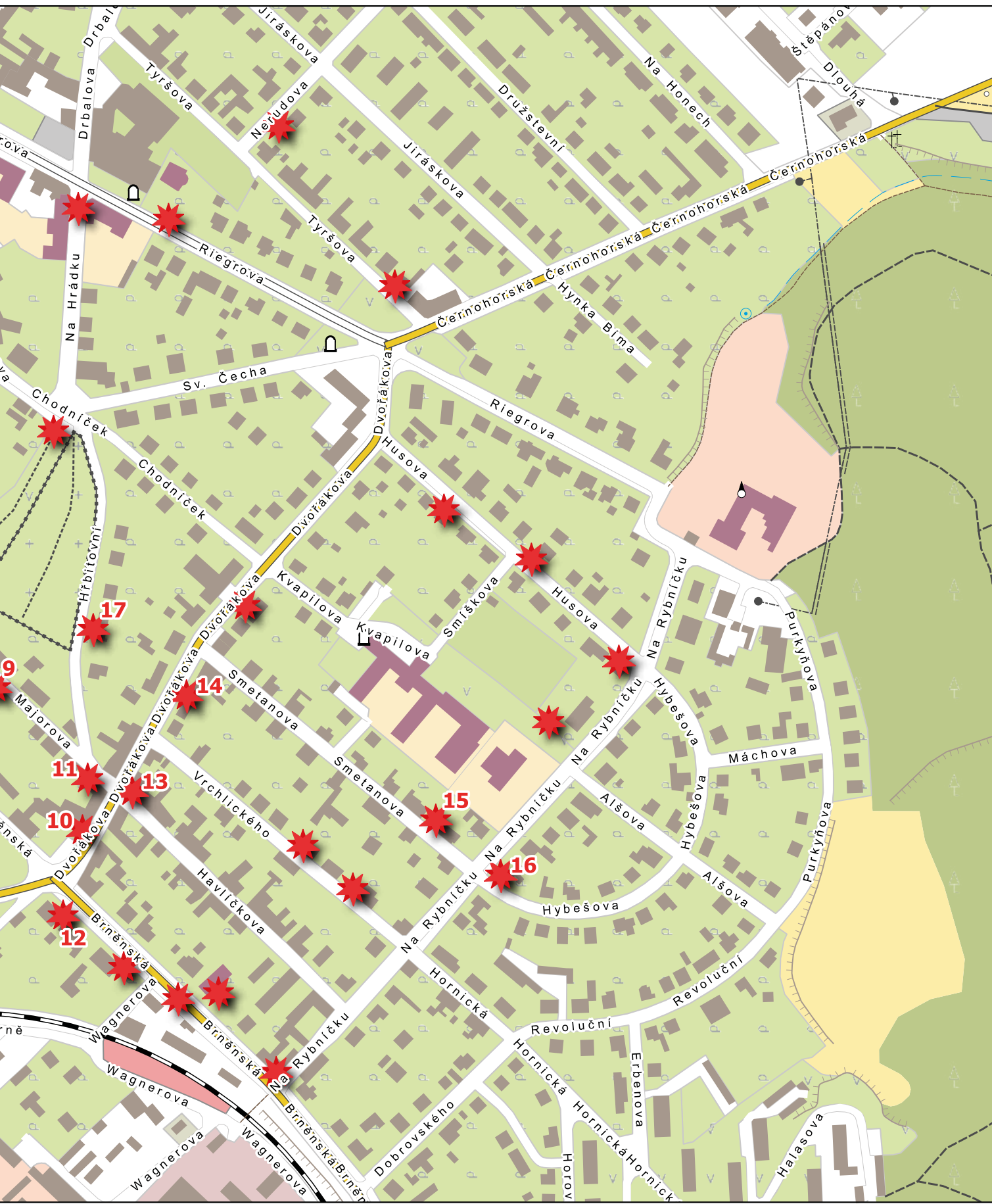

LETECKÝ ÚTOK NA TIŠNOV 25. DUBNA 1945

 místo dopadu

Na mapce jsou vyznačeny dopady leteckých pum jen do míst, kde bylo největší poškození budov. Čísly jsou pak navíc označena místa, kde se dochovala dobová fotografie.

0 100 200 300 400 500 m

Mapu zpracoval: Ladislav Čapek

Foto: archiv Muzea Brněnska, Podhorácké muzeum Předklášteří

OHLEDUPLNOST A BENEVOLENCE

RESPEKTUJEME SE NAVZÁJEM

TURISTICKÉ
INFORMAČNÍ
CENTRUM
TIŠNOV

Vladimír Vecheta

Okolnosti posledních měsíců přiměly leckteré z nás vykročit místo zaběhnuté cesty do práce, obchodních center nebo za zábavou do přírody. A bohužel byl v ní tento pohyb hned znát. Zvyky jsou železná košile, a tak se nám příroda hustěji než dříve začala hemžit nešvary v podobě hald odpadků, hygienických kapesníků v místech, kde byla využita jako veřejné wc, nebo motorových vozidel stojících tam, kam nepatří. Když jsme se tedy, ať už jako pravidelní nebo sváteční návštěvníci, vyhrnuli mimo „bezpečný“ a nám důvěrně známý intravilán našich obydlí, měli bychom si uvědomit, že člověk již přírodu mnoho staletí neobývá, a proto zde platí pravidla, která nám už úplně vlastní nejsou. Tak se bez postojů, jako je osobní **ohleduplnost a vzájemná tolerance, pochopení a respekt**, prostě neobejdeme. Třeba hlavně proto, že jsme tady, a to úplně VŠICHNI, NA NÁVŠTĚVĚ.

Zlaté pravidlo

Abychom v přírodě nekazili pěkné zážitky ostatním a ostatní je nekazili nám, je ideální akceptovat **zodpovědnost za vlastní chování** a jeho možné důsledky a **ohleduplnost k prostředí, přírodě, divoce žijícím zvířatům, ostatním lidem i jejich majetku**. Podle zlatého tisíciletí platného pravidla: „**Co nechceš, aby druhí dělali tobě, nedělej ty jim.**“

Jak se pohybovat v přírodě

Pro lepší pochopení existuje řada desater, doporučení a zákazů zakotvených i v jasně daných zákonných úpravách. Pro návštěvníka v přírodě platí především zákon č. 289/95 Sb., o lesích, a zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. A samozřejmě i zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích. Jejich podstatou je vždy **povinnost neohrozit své okolí**.

Lépe než suchý jazyk zákonných nařízení je však pro každého návštěvníka srozumitelný nějaký základní kodex pravidel, a tak si je dovolíme v převyprávěné verzi nabídnout.

Kodex návštěvníka a pár dobrých rad k tomu:

- 1. Chovejte se tiše**
Ostatní turisté i volně žijící zvířata ocení, když budou mít v lese klid a ticho.
- 2. Užívejte pouze existující a povolené cesty**
Jestliže je cesta legálně označena jako uzavřená nebo zakázaná, nepoužívejte ji. Nevytvářejte stezky nové.
- 3. Nezanechávejte stopy a odpadky**
Přizpůsobte chůzi či styl jízdy povrchu cesty tak, abyste jej nepoškozovali. Nezanechávejte po sobě odpadky – co jste si s sebou přinesli, také odnese.
- 4. Buďte ohleduplní ke zvířatům, rostlinám a majetku**
Naučte se přírodu vidět, nejen prohlížet. Neplašte zvířata a dávejte jim dostatek prostoru k úniku. Neničte rostliny, zejména chráněné, a nesbírejte neznámé plody. Nepoškozujte přírodní útvary, skály, stromy ani turistické značení nebo soukromý majetek. Zavírejte brány ohrad a nepoškozujte zemědělské kultury.
- 5. Nenechávejte psy volně pobíhat**
Mějte své psy na vodítku. Psi představují pro volně žijící zvířata velkou nepříjemnost, nejsou jejich kamarády a nutí zvěř před nimi utíkat.
- 6. Tábořte a bivakujte jen na vyhrazených místech**
Stejně tak v přírodě nekuřte a raději ani nerozdělávejte oheň.
- 7. Buďte soběstační**
Berte si s sebou takové oblečení a vybavení, abyste byli v přírodě soběstační za každé situace. Na kole používejte přilbu. Kontrolujte pravidelně nejen technický stav svého kola, ale i jeho vybavení. Vozte si s sebou náradí.
- 8. Vyhněte se nástrahám a nebezpečí**
Předvídejte nebezpečí a změny počasí. Nepřeceňujte svou technickou a fyzickou zdatnost. Do neznámého terénu nevyrážejte sami. Při setkání s divokou zvěří si udržte odstup a pomalu vycouvejte. Dejte si pozor na jedovaté rostliny, houby a živočichy. Když se

dostanete do problémů, kontaktujte složky záchranného systému.

9. Dávejte přednost ostatním, ovládejte své kolo

Pohybuje se tak, abyste nepřekvapili nepředvídatelným jednáním. Jezděte tak, abyste dokázali zastavit na viditelnou vzdálenost. Všude můžete někoho nebo něco potkat.

10. Buďte vstřícní a přátelští

Usmějte se, pozdravte, i když to pro někoho může být překvapující. Na kole upozorněte ostatní, že kolem nich projíždíte. Při míjení raději zpomalte, a je-li to nezbytné, i zastavte. Buďte vyslanci ohleduplnosti a dobré nálady!

A co ti motoristé

S rostoucím vybavením se rozmáhá nešvar nechat se dovézt svým vozem, „kam až to půjde“. Druhým jevem je pak častý pohyb řidičů offroadových čtyřkolek a terénních motorek v polních a lesních terénech. Základní stanovisko Policie ČR, která je v dané problematice kompetentním orgánem, se opírá o již zmíněnou legislativu. § 20 lesního zákona uvádí, co je v lesích zakázáno. Mimo jiné rušit klid a ticho a jezdit a stát s motorovými vozidly. To platí i pro všechny motoroky a čtyřkolky.

Rada nakonec...

Každý z nás má své chyby, emoce a jistá míra **benevolence** vůči jiným je vždy namístě. I sami bikeři či motoroví nadšenci si jsou zpravidla nelegálnosti své vášně vědomi. Narazíme-li však na situaci, vůči které chladní zůstat nemůžeme, v žádném případě nemá smysl, abychom se snažili pachatele zadržet sami a vystavili se tak možnosti úrazu. Protiprávní jednání je třeba zdokumentovat, oznámit Policii ČR a ponechat jí prostor k dalšímu postupu.

Buďte ohleduplní a respektujte se navzájem!

DOLNÍ LOUČKY

Jiří Mašek, starosta obce

Dolní Loučky leží 5 km severozápadně od Tišnova v malebném údolí dvou řek – Bobrůvky a Libochůvky, které se zde stékají do říčky Loučka. Ta se vlévá u Předklášteří do Svratky. Součástí obce jsou také místní části – **Střemchoví** a **Mezihoří**. Nyní zde žije 1 287 obyvatel.

Dolní Loučky s typickou dominantou.

Foto: archiv obce

Stopy historie

V písemných záznamech se Dolní Loučky objevují poprvé v roce 1236 v souvislosti s Hartlebem z Deblína. Nejstarším je **hrad Lúčka** (hovorově nazývaný Střemchov) založený právě pány z Deblína. Ten v pol. 14. stol. získala bolearická větev rodu pánů z Kunštátu a zůstal jejím majetkem až do zániku kolem r. 1497. Z hradu zbyly v dnešní době pouze ruiny.

Kostel sv. Martina je římskokatolickým chrámem a pochází z roku 1381, kdy byla svatyně zasvěcena sv. Máří Magdaléně. Pravděpodobně je ale staršího data. V roce 1572 byl přestavěn ve slohu pozdní gotiky, avšak záhy poté vyhořel. Podobu, v jaké je v současné době zachován, mu daly stavební úpravy, které probíhaly v 18. a 19. stol. Kolem kostela se nacházel původní hřbitov a barokní márnice, ve 30. letech 20. stol. přestavěná na bránu. Neméně zajímavou dominantou, i když poměrně mladší, je železniční **most Míru**. Železniční viadukt na trati Brno – Havlíčkův Brod byl vybudován v letech 1940–1953. Most je dlouhý 282 m a 42 m vysoký s rozpětím hlavního oblouku 110 m. Druhý železniční viadukt je v Mezihoří o délce 217 m a výšce 35 m.

Okolí obce je tvořeno nádhernou krajinou s cennými přírodními lokalitami, doplněné dvěma řekami. Především pro turisty doporučujeme vycházku na **Pasník**, což je největší kopec nad Dolními Loučkami, s nadmořskou výškou 543 m, případně **Hradisko**, **Mírovou**, **Kutiny** či rozhlednu **Křivoš** nebo směrem k Tišnovu kopec **Květnici**.

Místní část Střemchoví je také **rodištěm** známého českého **astronoma Antonína Mrkose**, který objevil velké množství planetek a komet.

Dolní Loučky dnes

Občanská vybavenost dnešní obce je na vysoké úrovni. Nachází se zde **zdravotní středisko**, kde je ordinace dětské lékař-

ky, praktického lékaře a v současné době bohužel neobsazená zubní ordinace. Další ordinace praktického lékaře se nachází přibližně o 0,5 km dál.

Krásná nově zbudovaná mateřská škola sousedí se školou základní. **ZŠ** s více jak 50letou tradicí zajišťuje výuku pro téměř 200 žáků v devíti třídách a v **MŠ** ve 3–4 třídách. Základní škola má svoji vlastní kuchyni, jídelnu, tělocvičnu a také venkovní multifunkční hřiště a běžeckou dráhu.

Kromě něj poskytují **sportovní vyžití** dvě volejbalová hřiště, workoutové hřiště, tenisové kurty a fotbalové hřiště, včetně tréninkového. Nejsou opomenuty ani maminky s malými dětmi, pro které je vyhrazeno hřiště v areálu bývalé mateřské školy. Další menší hřiště, které mohou děti využívat, je v areálu ZŠ. Pro cyklisty je zde zřízena **cyklostezka** do Předklášteří. V letních měsících nepohrdnete možností koupání, které umožňuje místní rybník.

Pro různé **kulturní akce** jsou převážně využívány prostory orlovný a sokolovny, pro případné venkovní akce lze využít prostory cvičiště pod Hradiskem. Z kulturních akcí lze jmenovat různé **zábavy**, **hodové zábavy a veselice**, **ostatky**, **plesy**, **košť vín**, **rockové festivaly**, **festival dechovek**, akce pořádané farností Dolní Loučky a mnoho dalších akcí. Ze sportovních aktivit lze jmenovat cvičení žen i dětí, lekce jógy, kruhové tréninky, relaxační cvičení, různé turnaje, běh, pochody atd. V obci působí rybářský spolek, kulturní spolek, myslivci, sbor dobrovolných hasičů, TJ Sokol a TJ Orel.

... a budoucí plány

Úsilí věnujeme zvyšování **bezpečnosti v dopravě a zadržování vody v krajině**. V roce 2019 proběhlo odbahnění vodních tůň na přítoku rybníka. V březnu se rozběhly práce na opravu vodní nádrže ve Střemchoví a v květnu začíná výstavba chodníku směrem k Horním Loučkám a také ve Střemchoví, opravy se dočká i lávka přes Libochůvku. V dalších letech chceme rekonstruovat obecní úřad, vybudovat chodník od křižku směrem na Velkou Bíteš, postavit bytový dům pro seniory a zhotovit studii využitelnosti zakoupené nemovitosti ve středu obce.

Na návštěvu obce Vás srdečně zve starosta Ing. Jiří Mašek.

Krojované Martinské hody.

Foto: archiv obce

MARŠOV

Zdeněk Synek, starosta obce

Obec **Maršov** leží přibližně 30 km od Brna severozápadním směrem v průměrné nadmořské výšce 467 m. Jen pro porovnání nedaleká Veverská Bítýška má 235 m a Tišnov 256 m nad mořem. Jsme na kopečku a je to v zimě znát. V katastru obce se nachází Údolí Bílého potoka a část osady Šmelcovny, o kterou se dělíme s obcí Javůrek. Obec je obklopena lesy a ty se směrem na sever rozprostírají až k Tišnovu. V současné době má obec Maršov 514 přihlášených obyvatel a rozloha obce je 746 ha.

Z historie a co stojí u nás za zhlédnutí

První písemná zmínka o obci Maršov je z roku 1299, kde je spolu s ostatními obcemi patřícími deblínskému panství darována řádu německých rytířů. Na listině je uvedena jako Marschau. Od roku 1466 patří pod královské město Brno. Po vzniku okresů v roce 1850 Maršov spadl do působnosti okresu Tišnov a později Brno-venkov.

Uprostřed obce nelze přehlédnout **kapli Nanebevzetí Panny Marie**, pomník obětem první světové války a budovu obecního úřadu – bývalé školy. Na okraji obce je **památník obětem cholery** – v letech 1833–1866, jí padlo za obět 80% mužské populace Maršova. Vyhledávaným místem pro turisty je **údolí Bílého potoka**, kde se každoročně odehrává „Vítání jara“ na Šmelcovně. Dalším turistickým lákadlem je **Maršovské jezírko – „Kaolínák“**.

Významní rodáci

V roce 2018 byla na budově obecního úřadu slavnostně odhalena pamětní deska našich rodáků, bratrů **Františka a Vladimíra Síse**. Obzvláště František se významně podílel na vzniku Československa v roce 1918 a patřil ke spolupracovníkům Tomáše Garrigua Masaryka. Po letech opomíjení je tak jejich památka důstojně připomínána.

Život v obci

Obec obohacuje činnost řady spolků a sdružení, jako je TJ Sokol Maršov, pro děti **Maršováček**, **Divadelní ochotnický kroužek Maršov**, **Myslivecké sdružení Maršov**, **SDH Maršov**, **Spolek včelařů Lažánky–Maršov**, **Spolek přátel vojenské his-**

torie Maršovští hraničáři a Moravský BiVoj. Můžeme se také pochlubit dobře a s láskou vedenou knihovnou. V rámci „Místní agendy 21“ jsou každý rok koordinovány kulturní, sportovní a společenské akce. Spolky zaměřující se na vojenskou historii – Maršovští hraničáři a Moravský BiVoj jsou ovšem velmi aktivní i mimo naši obec a podílejí se na mnoha vzpomínkových a zájmových akcích po celé Moravě. Letos do všech plánovaných akcí zasáhl koronavirus a s ním spojená omezení. Využívám příležitosti poděkovat jménem zastupitelstva obětavým občanům za pomoc při opatrování a distribuci ochranných roušek, zejména manželům Baierovým – děkujeme!

Maršov.

Foto: Zdeněk Synek

K oblíbeným událostem v obci patří **ostatky a krojované hody**. Zatím se našlo vždy dost chlapců a děvčat od nejmladších až po „ještě mladé“, ochotných udržovat tyto krásné tradice. Další každoroční událostí je uctění **památky válečných veteránů**, po kterém následuje **košť pálenek** – v listopadu už je zima, něco pro zahřátí potěší. A skvělé ohlasy má také **Vánoční punč** na Štědrý den. To se sejde u kapličky opravdu hodně místních i přespolních. Někdy je třeba tátům připomenout, že večer by neměli chybět u stromečku... No prostě povedená akce.

Obec nežije jen kulturou a zábavou, jsou zde i starosti o její vzhled, o čistotu prostředí a hlavně fungování všeho potřebného ke spokojenosti občanů. Troufám si říci, že naše vesnička je opravdu pohledná a rozmanitá. Rovných ploch je sice poskrovnu, ale právě ty kopečky ji dělají tak krásnou. V zimě nám údržba dá sice zabrat a ne všude zajede popelářský vůz, ale i v tom se snažíme něco změnit k lepšímu. V nejbližší době by se měla začít budovat **nová cesta** k nejnižší položenému místu obce – k místu zvanému „u studny“. Nová asfaltová cesta pomůže i obyvatelům žijícím v těchto místech s osobní dopravou. Letos se podařilo dokončit prodloužení **vodovodního řadu** a splaškové kanalizace a také se blíží po dlouhých peripetiích předání **ČOV** do užívání a údržby s tím spojené Svazku vodovodů a kanalizací Tišnovsko. Prioritou do budoucna je udržení a rozvoj kulturního a společenského života v obci, nezbytná podpora místních spolků a sdružení, bez nich by to určitě nešlo, a také řádné fungování infrastruktury ke spokojenosti občanů. Přijďte se k nám podívat, na Vaši návštěvu se těší starosta obce Maršova, Zdeněk Synek.

Pamětní deska rodáků Maršova.

Foto: Zdeněk Synek

OCHUTNEJTE TIŠNOVSKO

Milan Kouřil

V současné době se nacházíme v období, kdy se pomalu vzpamatováváme z koronavirové nákazy a s tím spojené karanténní situace. Každý z nás byl nějakým způsobem zasažen, firmy, podnikatelé i nepodnikatelé. Určitě každý z vás, čtenářů, byl nějak omezen.

Nejenom ve velkých městech je vidět příklon k bezdotykovým technologiím, k online nákupům, mnozí máte jistě zkušenosti s prací z domova apod. Ačkoli žijeme v globalizovaném světě, v situacích,

jako je tato, lze pozorovat zájem o české potraviny, o služby místních řemeslníků. Online prodejci potravin hlásí nárůsty v desítkách procent, na jejich webových stránkách lze nalézt propagační videa z českých farem. I my v MAS Brána Vysočiny jsme přemýšleli, jak v současné složité době pomoci drobným producentům potravin a dalším místním podnikatelům. Přinášíme vám tedy možnost „ochutnávky“ toho nejzajímavějšího, co území MAS

nabízí. Chtěli bychom vám zprostředkovat zážitkový článek, nabídnout vám tipy, kam se vydat pro zeleninu, sýry, klobásu, pivo nebo chléb, kam zajet pro květiny.

Kam za zajímavými zemědělci

Někteří jste již jistě v Tišnovské Rychtě nebo někde na trzích ochutnali vynikající sýry z **Ekofarmy Nelepeč**. Rodina Kropáčkova zde hospodaří již po mnoho generací, jejich cílem je nabízet kvalitní regionální mléčné výrobky, k jejichž výrobě přistupují s respektem ke všem vstupním surovinám a kladou velký důraz na tradiční postupy. Mléčné výrobky vyrábí z plnotučného čerstvě nadojeného mléka, které je pasterizováno šetrnou pasterací. Čerstvé sýry jsou vyrobeny tradiční metodou oddělením syrovátky od syrového zrna a dozrávání ve formách. Pro zeleninu a brambory si můžete do Deblína k panu Štěřbovi. **Ekofarma Deblín** je rodinnou farmou, již od roku 1992 se zde věnují pěstování plodin v ekologickém zemědělství. Specialitou je také pěstování bylinek pro produkci čajů, produkce osiv trav a obilovin. Jejich zeleninu lze najít i v tzv. bedýnkách v rámci komunitou podporovaného zemědělství (KPZ). Na farmě Kročových v **Pejškově** si můžete zajezdit na koních, zakoupit mléčné výrobky a kromě koní se zde můžete seznámit s dalšími zajímavými obyvateli farmy, ovce, včelami a zástupci hospodářského a okrasného ptactva.

Kde ochutnat něco dobrého

Pro pivaře je Tišnov a jeho okolí doslova rájem. Přímo v Tišnově naleznete malý rodinný **Pivovar Květnice**, který nese jméno po tišnovské dominantě. **Pivovar Tišnov** navázal v roce 2015 po sto letech na tradici vaření piva v našem městě, se svými produkty již získal nejedno ocenění, zvítězil například v soutěži Golden Bohemia o nejlepší pivovar ČR dle mezinárodní odborné poroty. Zapomenout nelze ani na **Pivovar Grádo**, který spolu s pivními láznemi funguje v přístavbě rekonstruovaného penzionu „Červený mlýn“. Všechny pivovary jsou součástí Tišnovské pivní stezky, která je zajímavou možností, jak spojit výlety s hrou a ochutnávkou osvěžujícího moku. Kdo nehoduje pivo, určitě by s přicházejícími horkými dny mohl navštívit obec Kaly, kde sídlí firma **Náčelník Cider**. Zabývají se řemeslnou výrobou domácího cideru a dalších jablečných ná-

pojů. Využitím ovoce z domácích zdrojů výrobci navazují a nadále rozvíjí rodinnou tradici sadařství.

K pivu nebo i cideru neodmyslitelně patří také dobrý špekáček. Přímo v Tišnově lze navštívit prodejnu uzenin **rodiny Jůzovy**. Pan Jůza se s otcem a tchánem věnují tomuto krásnému řemeslu, v řeznictví v Březině vyrábějí tradiční uzenářské speciality z českého masa a přírodního koření bez náhražek, uzení probíhá v klasické udírně.

Letní grilovací trojkombinaci rozhodně doporučujeme doplnit dobrým pečivem, například z **Karlovy pekárny**. Ryze česká společnost působí na trhu od roku 1990, kdy byl na „zelené louce“ postaven první výrobní provoz v Židlochovicích, od roku 1994 provozují pekárnu v Tišnově. Výrobky Karlovy pekárny byly několikrát oceněny značkou „Chuť Moravy“.

Kdo hledá něco netradičního

Pro uspokojení chuťových buněk doporučujeme návštěvu **Maršovského mlýna** v údolí Bílého potoka. Chovají starokladrubské koně, odchováli zde několik generací kvalitních sportovních i chovných koní.

V údolí Bílého potoka, v obci Lažánky, pěstuje paní Brychtová na rodinné farmě květiny. Z nich váže kytice na přání, pro nejruznější příležitosti, firmy a svatební výzdoby. Květinové pugéty je možné zakoupit přímo v prodejně **Villa Flora** v Lažánkách, na tišnovských trzích či si je nechat doručit domů. Prodejna bude součástí nově vznikajícího terapeutického centra s masážími.

Komunitní zpracovna v Tišnově

Na základě především zahraničních zkušeností se v Tišnově snažíme zrealizovat komunitní zpracovnu pro výrobu a odbyt regionálních potravin. Tento společný

prostor bude umožňovat při splnění hygienických a další legislativních požadavků zpracovat vlastní surovinu (např. ovoce, zeleninu, mléko) a vyrobit produkt, který by poté bylo možné uvádět do oběhu (oficiálně prodávat) každému, kdo by chtěl zpracovávat své suroviny, vyrábět místní dobroty a nemá prostory, finance či kapacity, jak toto zrealizovat. V současné době plánujeme realizaci komunitní zpracovny v prostorách kuchyňky pod kinem v MěKS Tišnov, produkty z ní pocházející by mohly být odbytovány mj. prostřednictvím

připravované kavárny v budově MěKS, možností je také spolupráce se Spolkem Hojnost, který provozuje společné odbytové místo Spizírna apod.

Regionální značka

Jistě jste si povšimli různých regionálních značek na potravinách, výrobcích a službách. V současné době řešíme, zda bychom v našem území podobnou regionální značku jako podporu pro zajímavé podnikatele zavedli. Spolupracujeme se studenty Mendelovy univerzity v Brně, na dané téma byly připraveny i dvě diplomové práce. Cílem regionálních značek není certifikovat co nejvíce subjektů, důraz je kladen na kvalitativní vlastnosti a opodstatněnost získané značky. Pro využití potenciálu regionální značky by bylo ideální zapojit další zainteresované organizace, konzultujeme okolní místní akční skupiny ohledně zájmu o podobný projekt.

Projekt Regiony sobě

Národní síť místních akčních skupin (NS MAS), jejímž je MAS Brána Vysočiny členem, momentálně realizuje osvětovou plakátovací kampaň **Regiony sobě**. Byly připraveny webové stránky www.regiony-sobe.cz, které mapují a propojují místní producenty se zákazníky. MAS Brána Vysočiny je v projektu zapojena, sbíráme informace pro přípravu propagačního profilu daného podnikatele (adresa, nabídka a její kategorie: potraviny, řemeslné výrobky, technické služby, osobní služby, obchod). Tento profil bude posléze umístěn v mapě, po kliknutí bude k dispozici popis, co podnikatel nabízí a pod jakou MAS spadá. Zákazník se bude moci pro-

střednictvím karty s podnikatelem rychle spojit – poslat mu přes portál zprávu/e-mail s žádostí o koupi produktu/voucheru/služby. Podnikatel pak zákazníkovi vystaví fakturu a po zaplacení mu pošle e-mailem voucher na službu nebo produkt. Vyhledávání v mapě bude možné jak dle jednotlivých MAS (např. Jihomoravský kraj -> MAS Brána Vysočiny), tak i klasickým způsobem vyhledáváním v mapě.

SOUTĚŽ

O NEJKRÁSNĚJŠÍ STROMY, KVĚTINOVÉ PŘEDZAHŘÁDKY A BALKONY

Tereza Karasová

Již třetí rok za sebou vyhlašujeme od 1. června soutěže o nejkrásnější stromy v soukromé zahradě či ve veřejné zeleni města Tišnova a o rozkvetlé balkony či předzahrádky u domu. Do soutěží se můžete zapojit jako navrhovatelé nebo přímo jako pěstitelé. Své návrhy nafotíte a zašlete je nám do Ekoporaďny Tišnovsko.

Vyhlašujeme soutěže:

1. O nejkrásnější strom ve městě

- strom soukromé zahrady/pozemku v katastru města Tišnova
- strom veřejné zeleně města Tišnova

2. O nejkrásnější venkovní květinovou výzdobu v kategoriích

- okna a balkony
- předzahrádky

Přihlášky do soutěže podáváte elektronicky na ekoporaďna@tisnovsko.eu nebo na Facebook Ekoporaďny. Měly by obsahovat jméno a příjmení osoby, která návrh podává, a adresu, na níž se soutěžní prvek nachází. Pokud je známo, tak i jméno osoby, která květiny pěstuje. Uzávěrka soutěží je 12. října ve 12.00 hodin. Fotografie dodávejte kvalitní a v digitální podobě. Pokud nemáte možnost fotografii pořídit, kontaktujte nás.

Více informací o soutěži získáte v otevírací době Ekoporaďny (každý čtvrtek od 14 do 18 hodin), tel. 723 543 910 nebo na <http://ekoporaďna.tisnovsko.eu>

a Facebooku Ekoporaďny. Soutěž probíhá ve spolupráci s Komisí životního prostředí města Tišnova a s finanční podporou města Tišnova v rámci dotační podpory v oblasti životního prostředí pro rok 2020. ☺

Loňská vítězná katalpa.

Foto: Lucie Jůzová

SKAUTI POMÁHALI V KRIZI POTŘEBNÝM

Marek Batelka, Eliška Vecheta

Skautská činnost byla oficiálně pozastavena vedením Junáka – českého skauta dne **11. března 2020 do odvolání. Byla zastavena veškerá běžná skautská činnost – družinové schůzky, oddílové schůzky, výpravy, závody i akce skautského vzdělávání.** Jde o těžký krok, který navazuje na rozhodnutí přijímané státními institucemi v souvislosti s aktuální epidemiologickou situací. Jako skauti a skautky cítíme naši společenskou odpovědnost a chceme jednat s ohledem na ochranu starších a oslabených spoluobčanů. Jsme přesvědčeni, že jde o dobrý preventivní krok ve správný čas. O den později vyhlásila vláda ČR nouzový stav.

V našem středisku jsme ihned přešli na „nouzový režim“ – svolali jsme mimořádnou online poradou, odvolali všechny schůzky, výpravy a jednali co dál. „Skaut je prospěšný a pomáhá jiným,“ říká jeden z bodů skautského zákona. Jako skautky a skauti od sebe očekáváme, že budeme v případě potřeby pomáhat druhým. S tímto přesvědčením vedeme i holky a kluky ve skautských oddílech.

Tato potřeba teď nastává, aktuální situace před společnost klade výzvy, kterým je třeba čelit, ohrožuje ty nejzranitelnější, kteří potřebují pomoc druhých. Proto jsme se rozhodli, že se zapojíme do dobrovolnické činnosti, ze svých řad oslovili dospělé členy a připravili aktivní zálohu 15 dobrovolníků připravených „vyrazit do akce“. Kontaktovali jsme tišnovského koordinátora dobrovolnických aktivit, stejně tak oslovili „blízké“ organizace, o kterých jsme tušili, že se jich situace vážně týká, a nabídli jim pomoc. Situace a celkový průběh byly v Tišnově našťastí stabilní a všechny organizace zvládaly.

„Ty první dny jsme neměli moc informací, nevěděli jsme, kdy se situace může změnit, ani co nás čeká v dalších dnech. Bylo to hodně adrenalinu, telefonátů a práce do noci. Měli jsme dobrou podporu z ústředí Junáka, které nás pravidelně informovalo o vývoji a dávalo důležité pokyny. Okamžitě vyšel **manuál dobrovolníka**, kde jsme se například dozvěděli, jak bezpečně podniknout nákup pro seniora. Nebo kam se obrátit, když nebudeme vědět.“

Povedlo se uskutečnit hodně pěkných i zajímavých činů. Skauti **pomáhali s nákupy, šli roušky**, tam, kde síly nestačily, **okopávali záhonky**, pro nemocnici v Ústí nad Labem tvořili automatické formátování tabulky výsledků COVID testů (pro rychlejší analýzu).

S vedením Domova sv. Alžběty na Žernůvce jsme vymysleli, jak **potěšit zdejší seniory**. Děti namalovaly obrázky s osobním věnováním, ty jsme naskenovali a poslali do domova, kde je svým klientům vytiskli. Tímto bezkontaktním způsobem lze bez rizika přenosu nákazy naprosto nekontrolovaně šířit vlnu radosti, což se také podařilo. Děti během týdne namalovaly na padesát krásných obrázků převážně s jarní tematikou. Na Žernůvce pak dostali nadílku obrázků o Velikonocích. Upřímně děkujeme všem, kdo se do akce zapojili, především skautům z Tišnova, Lomnice a Sýnalova, a vedení Domova sv. Alžběty. Také děkujeme všem, kdo v těchto těžkých časech vystoupili z komfortní zóny a pomáhají druhým.

Velké díky!

DOBROVOLNÍ HASIČI RADÍ

Tomáš Hudec

Vážení čtenáři Tišnovských novin, jistě jste si všimli, že Českou republiku kromě koronaviru sužují již několikátým rokem po sobě velká sucha. Vím, že se to říká pořád dokola, ale myslím, že neuškodí si zopakovat preventivní opatření v případě, když potřebuji spálit nepořádek na zahradě. V první řadě se snažte vůbec nepálit odpad ze zahrad, vypalovat travní porost atd. Kombinace sucha a ohně zavání rychlým a nekontrolovatelným rozšířením byť malého ohničku v požár velkého rozsahu. Může trvat jej uhasit několik málo minut, ale také klidně hodiny či dny.

Pokud již nebude jiné zbytí a budete nuceni pálit, tak nezapomeňte na pár jednoduchých rad. Zaprvé ohlaste pálení. Buď elektronicky vyplněním formuláře na stránce www.paleni.izscr.cz, nebo telefonicky na tel. č. 150. Dále zajistěte, aby v těsné blízkosti ohně nebyly hořlavé předměty nebo hořlavý materiál. Připravte si dostatečné množství vody pro případné uhašení, ale zároveň zahašení spáleniště. Určitě neuškodí mít po ruce lopatu – jednoduchá hasební pomůcka. Nezapomeňte také mít u sebe

mobilní telefon. Nikdy, podotýkám opravdu nikdy neodcházejte od spáleniště, pokud si nejste jistí, že jste místo dobře uhasili. Neriskujte a buďte ohleduplní!

Na závěr mi dovoluji zmínit se o sběru železného šrotu, který se měl uskutečnit 16. 5. 2020. Sběr je odložen zatím na dobu neurčitou, a to z důvodu aktuální situace. Doufáme, že se brzy vrátí vše do zajetých kolejí a my tak budeme moci opět vyjít do ulic Tišnova bez roušek a obav z nákazy.

Jménem SDH Tišnov vám přeji zdraví, klid a pohodu. ☺

JAK NÁM KOVID ODLOŽIL KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ A DAL NÁM NOVOU ŠANCI

Jolana Novotná

Nouzový stav vyhlášený kvůli novému koronaviru zhatil mnohé plány. Osobní, rodinné, pracovní, dokonce i ty komunitní. Jako nám v Tišnově, kde vstoupil doprostřed organizace komunitního plánování sociálních služeb ORP Tišnov na roky 2021–23. Třeba nám ale dal i příležitost lépe pochopit slova, která se v našich končinách zabydlují teprve v posledních desetiletích: komunita, komunitní.

Podle wiki.knihovna.cz je *komunita volně a samo-organizující se seskupení lidí a institucí, kteří sdílejí určité odvětví (společné zájmy, místo bydliště, profese, problémy, cíle atd.) a podílejí se na vzájemné interakci. Mohou fungovat na základě osobního styku anebo mohou být virtuální. Primárním cílem komunity je vytvoření pocitu sounáležitosti, neboť zachovává komunitu pohromadě.*

Slovo komunita pochází z latinských slov „cum“ (což znamená „spolu“) a „munere“ (které znamená „darovat“). Uvádí se také, že pochází ze slova „communitas“, které má v překladu význam „společenství“.

Vývoj posledních týdnů ukázal, jak moc je důležité, že se lidé a instituce v obci umí sami zorganizovat (např. šití roušek), podílejí se na vzájemné interakci (např. databáze dobrovolníků a telefonická linka pro seniory zřízená a koordinovaná městem Tišnov), když nemohou fungovat v osobním kontaktu, zkouší to virtuálně. O vzájemném obdarování – radou, donáškou nákupu, penězi, humorem – nemluvě.

Byla jsem kdysi, v polovině devadesátých let, v Ústí nad Labem u vytváření jednoho z prvních komunitních plánů sociálních služeb u nás. Díky spolupráci neziskových organizací, které tenkrát novátorské postupy plánování prosazovaly, osvědčených lidí ze samosprávy, státní správy, byznysu, uživatelů služeb ochotných se do plánování zapojit, vznikl PRSS (byli jsme tenkrát mladí a jazykově hraví). Projekt rozvoje sociálních služeb pak sice doznal kvůli přístupu nových politických garnitur různých redukci a proměn, ale koncept se šířil dál. Je totiž užitečný a efektivní. Pro lidi i pro obec.

Od devadesátých let jsme o třicet let dál. Virus nám jak přes lupu ukázal, že ani propracovaný systém sociálních služeb, je-li kde jaký, sám o sobě nestačí. Bez sousedské, přátelské, rodinné pomoci, schopnosti systému i lidí rychle reagovat na nečekané, bez důvěry a komunikace, kreativity, dobrých vztahů, těch hlavně, může být zahlcen a kolabovat; zkolabovat doufám ne.

Opatření nouzového stavu se pomalu uvolňují. Na mail mi přišla repete pozvánka ke kulatým stolům, které se měly v rámci komunitního plánování sociálních služeb konat už před měsícem. Tak tedy znovu, a já věřím, že o „koronavirus“ lépe. Třeba v tom, že se nás z komunity/obce do plánování zapojí co nejvíce. Máme před sebou roky s novým virem, suchem a jinými klimatickými změnami, stárnutím obyvatelstva, tak ať to společně zvládneme.

Autorka je členkou sociální komise města Tišnova a poradkyní pro pozůstalé v Klára pomáhá z. s. ☺

NAŘÍZENÍ DOVOLENÉ ZAMĚSTNAVATELEM

František Halmí, Poradna Porta

Vážení zaměstnanci, nadešel čas jara a s tím nepochybně i plánování letní dovolené, kterou je zapotřebí mít „zamluvenou“ u zaměstnavatele včas. Dovolenu si nejen že můžete „naplánovat“ sami s následným schválením zaměstnavatele, ale zaměstnavatel je dle zákoníku práce oprávněn a zároveň povinen vám ji nařídit. Právě na problematiku nařízení dovolené ze strany zaměstnavatele dle zákoníku práce se v tomto článku blíže zaměřím.

Obecně platí, že dobu čerpání dovolené je zaměstnavatel povinen určit podle písemného rozvrhu čerpání dovolené, a to tak aby dovolená mohla být vyčerpána zpravidla vcelku a do konce roku, v němž vzniklo právo na dovolenou. Zaměstnavatel je při určování rozvrhu čerpání dovolené mj. povinen zohlednit oprávněné zájmy zaměstnance, avšak nařízení dovolené může provést bez jeho souhlasu. Přitom platí, že alespoň jedna část dovolené musí činit nejméně 2 týdny vcelku. Zaměstnavatel je limitován podmínkou písemného oznámení čerpání dovolené zaměstnanci alespoň 14 dnů předem. Opět není vyloučena dohoda na kratší lhůtě.

Zaměstnavatel nesmí určit dobu čerpání dovolené na dobu, kdy je zaměstnanec uznán dočasně práce neschopným, kdy je zaměstnankyně na mateřské dovolené, kdy je zaměstnankyně/zaměstnanec na rodičovské dovolené.

Čerpání dovolené je dále zaměstnavatel povinen určit tak, aby zaměstnanec dovolenou vyčerpával v kalendářním roce, ve kterém mu právo na dovolenou vzniklo. Pokud však dovolená nemůže být

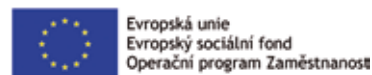
vyčerpána do konce roku, v němž na ní zaměstnanci vzniklo právo, musí zaměstnavatel určit čerpání dovolené tak, aby byla vyčerpána do konce následujícího kalendářního roku. Zaměstnavatelovo dispoziční oprávnění je limitováno datem 30. června následujícího roku, kdy neurčí-li zaměstnanci čerpání dovolené do uvedeného data, má zaměstnanec právo určit si čerpání dovolené sám.

Pokud by byl zaměstnanec během čerpání dovolené např. uznán dočasně práce neschopným, dovolená se zaměstnanci přerušuje, nedohodl-li se se zaměstnavatelem na jejím čerpání v této době. Mezi uvedené překážky nepochybně patří i nástup mateřské a rodičovské dovolené, nyní i nařízená karanténa. Do dovolené se nezapočítává státní svátek v době trvání dovolené, pokud připadl na den, ve kterém zaměstnanec jinak vykonává práci.

V případech dotazů nás neváhejte kontaktovat. Služba je poskytována bezplatně.

Poradna Porta Tišnov – odborné sociální poradenství je spolufinancováno Jihomoravským krajem, realizováno za finanční podpory města Tišnova a je spolufinancováno z prostředků EU.

město
TIŠNOV
jihomoravský kraj

ŽIVOT V DOMOVĚ BĚHEM EPIDEMIE

Alexandra Foukalová

Vážení čtenáři, máme za sebou řadu nelehkých nařízených opatření a jako vy všichni jsme i my v Předklášteří v uplynulých týdnech museli v naší práci nastavit leccos nového s ohledem na maximální ochranu seniorů i našich pracovníků.

Počátek nebyl vůbec jednoduchý, chyběly ucelené informace a zejména byl nedostatek ochranných pomůcek. Byli jsme proto velmi mile překvapeni, jak nám lidé či firmy nabídli pomoc. Šili pro nás roušky, které nám opravdu chyběly. Později k darovaným rouškám přibýly respirátory, ochranné štíty, bezdotykové teploměry, návleky apod. Pomoc přicházela jak od rodinných příslušníků našich seniorů, kamarádů našich pracovníků, tak ji nabízeli i zcela cizí lidé. Přesvědčili jsme se, že to s námi lidmi není tak špatné, jak si mnozí myslí. I zatracované sociální sítě nám velmi pomohly. Za to moc všem děkujeme.

V těchto dnech je život seniorů v domově velmi ovlivněn opatřeními na jejich ochranu. Všechny aktivity, jako jsou skupinová cvičení, kulturní akce apod., jsme byli nuceni zastavit. Jejich oblíbené vzájemné potkávání se a posezení u kávy či karet je zrušeno. Klienti nemohou obědovat spolu v jídelně, ale jídlo všem nosí personál na jejich pokoje. Snažíme se tedy klientům vymýšlet náhradní individuální aktivity. Velkým omezením je uza-

vřenost pro veřejnost. Byť máme k dispozici chytré telefony či tablety, které jsme dostali darem, můžeme seniorům zprostředkovat videohovory, osobní návštěva blízkých je nenahraditelná. Navíc ne všichni naši klienti jsou schopni s naší pomocí videohovor uskutečnit. Některé rodiny přijdou pod okno svým blízkým zamávat a poslat pusou. Kdybych nebyla součástí takovýchto setkání či videohovorů, nevěřila bych, jak obrovskou radost to udělá a nabije energií. Někdy se to neobešlo bez pár slz, ale i ty k životu patří.

Nastavená opatření se dotkla a omezila také příjem nových klientů. Noví mohou přicházet pouze ze zdravotnického zařízení s negativním testem na Covid-19 ne starším než 48 hodin. Následně klient pobývá 14 dnů na karanténním pokoji. Péče o klienta v karanténě má svá specifika, která kladou velký nárok na veškerý pečující personál. Psychická zátěž, se kterou se všichni tedy vyrovnávají, je enormní. Za to, jak toto období klienti a hlavně pracovníci zvládají, jim patří velký obdiv.

Přejeme si, aby byl návrat k normálu co nejdříve. Až se naše dveře opět otevrou, respektujte, prosím, naše hygienická opatření. Vše děláme v zájmu ochrany klientů a pracovníků, kteří se o Vaše blízké starají.

PENZION STATEČNĚ ODOLÁVÁ

Kateřina Maláškova

Nebylo to jednoduché – ale to pro nikoho. Naše situace byla v Tišnově jednou z těch složitějších. Mít ve 205 bytech 221 seniorů, 24 seniorů v terénní pečovatelské službě a denní rozvážku obědů 150 seniorům za situace a podmínek, které na začátku koronavirové pandemie nastaly, nebyla žádná legrace. Ty první tři týdny vydaly za měsíce.

Jelikož nejsme poskytovatelé pobytové sociální služby, nevztahovalo se na nás nařízení vlády na uzavření domovů, protože naši obyvatelé jsou v pozici nájemníků bytů, a většina je zvyklá na pomoc od svých rodin, a ta byla velmi důležitá. Klienti pečovatelské služby však naši pomoc potřebovali stejně jako dřív a my chtěli zachovat všechny stávající pečovatelské úkony. To nebylo snadné zajistit zcela bezpečně, bez rizika možné nákazy klientů i zaměstnanců. Potýkali jsme se totiž s fatálním nedostatkem ochranných pracovních pomůcek.

Každá pečovatelka v terénu i v penzionu zpracovala písemný manuál pracovních postupů se svým klientem tak, aby v případě potřeby byla zajištěna potřebná péče jakoukoliv jinou osobou – např. dobrovolníkem. Dále jsme vytvořili interní předpis „Mimořádná opatření v době koronavirové pandemie“, který přesně určuje specifické pracovní postupy.

Velký problém představovalo vydávání obědů do soukromých jídelnic. Protože nebylo zřejmé, jak je dezinfikovat, Rada města Tišnova schválila nákup balicích stroje v pátek 13. 3. a již v úterý 17. 3. jsme vozili obědy do terénu balené v jednorázovém obalu. A balené obědy se vydávaly i v jídelně CSS. Zajistili jsme obědy i dalším občanům v rizikové skupině, takže počet obědů v terénu vzrostl na 180.

Důležitou podmínkou úspěšné ochrany byla izolovanost našich obyvatel ve svých bytech. Jen tak jsme mohli předejít hrozbě karantény celého patra nebo i budovy. Proto byly uzavřeny denní a společenské místnosti, zrušeny obědy v jídelně, aktivizační kroužky, kulturní a společenské akce. Nedovolovali jsme ani společné setkávání a povídání na chodbách či ve vestibulu. Doprava klientů služebním vozem probíhala jen v rámci nutných návštěv u lékaře.

Sociální izolovanost ovšem v našich seniorech vyvolávala pocit osamělosti, smutku, deprese. Zvláště když ani návštěvy rodinných příslušníků nebyly doporučeny a seniři neměli vycházet z bytů na procházky. Proto jsme jim formou písemného dotazníku nabídli možnost „telefonního dohledu“. Těto služby

využívalo asi 30 obyvatel. Každý den jsme zavolali a zeptali se na jejich zdravotní stav, jak se cítí, co je trápí. Můžeme s hrdostí říct, že se všichni chovali zodpovědně, trpělivě a ukázněně. Vše přijímali s klidem a pochopením, vnímali jsme jejich podporu a spolupráci. Např. při zrušení hotovostních plateb a nařízení plateb bezhotovostních, i když to bylo obtížně realizovatelné, nakonec zaplatilo hotově pouze 20 nájemníků.

Hrdí jsme ale především na naše zaměstnance. Snažili jsme se všechny informovat o aktuální situaci a pracovních postupech, zaslali instruktážní videa, jak pracovat s ochrannými pomůckami, zajistit jim už od počátku nejnужnější minimum dezinfekce, roušek, rukavic, dodávali jim vitamíny. Chápali jsme jejich obavy, zděšení a strach o sebe a své rodiny. Nejsou to vyškolení zdravotníci nebo lékaři, zvyklí pracovat ve vysoce infekčním prostředí. Se situací, ve které se najednou ocitli, nikdo z nich při své práci nepočítal. Přesto nepřišla žádná vlna nevole, odmítání, žádná neschopenka nebo OČR. A věříme, že by se to nestalo nebo nestane ani v případě, že by se u nás nákaza objevila.

Výborně probíhala i komunikace s naším zřizovatelem. V době, kdy se situace měnila z hodiny na hodinu, jsme vnímali podporu, informovanost, snadno si vyjasňovali působnost a pravidla při poskyto-

vání služeb – např. se sociálním odborem, který zajišťoval péči pomocí dobrovolníků.

Dnes už je situace klidnější. Máme dostatečné množství všech ochranných pracovních pomůcek, včetně respirátorů, ochranných štítů, ochranných obleků. Máme připravenou dekontaminační místnost pro zaměstnance. V každé budově je u vchodu zabudovaný dávkovač s dezinfekcí rukou. Každý den dezinfikujeme chodby, schodiště, výtahy, madla, kliky, tlačítka, vypínače. Už víme, jak postupovat, jak chránit obyvatele i zaměstnance. A také víme, že musíme být ještě hodně trpěliví, protože i když bude celá naše země zase takřka v normálu, u nás na Penzionu půjde vše velmi, velmi pozvolna a pomaloučku. Toto léto se ponese ve znamení obezřetnosti, zvýšené hygieny, roztupů a roušek. Společné aktivity zůstanou nadále velmi omezené. Pokud k nějakým dojde, tak jen ve venkovních prostorách.

Snad náš letošní „Den seniorů“ v říjnu oslavíme zase všichni společně.

Redakčně kráceno.

Celý článek na www.tisnovskenoviny.cz.

STÁLE POMÁHÁTE DĚKUJEME

Naše velké poděkování a vděčnost patří těmto dalším dárcům:

- pan Luboš Xaver Veselý – 1 000 ks jednorázových roušek
- pan Milan Halouzka – dezinfekce na ruce, 1× ochranné brýle
- Pivovar Tišnov s. r. o. – 28 ks 1,5 l lahvi Tišovského piva „S respektem k Vaší práci“ věnováno zaměstnancům CSS
- KOPLAST spol. s r. o. Jedovnice – 10 ks ochranných štítů
- GACC spol. s r. o. – 5 ks ochranných štítů
- paní Kloudová z Předklášteří – ušité roušky
- pan Burda – ušité roušky
- Komerční banka – 60 ks respirátorů

VELKÝ DÍK DÁRCŮM I ZAMĚSTNANCŮM

Věra Dvořáková

Tak jako většina lidí na světě i klienti v Domově sv. Alžběty na Žernůvce prožili období, které všechny překvapilo a stalo se velkou zkouškou pro ně, pracovníky i všechny ty, kteří jsou s ním jakýmkoliv způsobem spojeni.

Byla vytvořena skupina lidí, která pružně reagovala na každou novou situaci a stanovila provozní opatření na všech úsecích tak, aby byli klienti co nejméně ohroženi nákazou COVID-19. Zaměstnancům přibyla spousta nových povinností, opatření a pracovních postupů, které přijímali s vědomím, že vše napomáhá k ochraně těch nejhroženějších.

Pro klienty však byl nejbolestnější zákaz návštěv od 10. března a také omezení jejich vzájemného kontaktu. Pro každého z nás je restrikce ve styku s ostatními lidmi těžká, ale málokdo si dovede představit situaci, kdy je člověk připoutaný na lůžko a nemůže se vidět ani se svými blízkými. Jedinými lidmi, se kterými se

po celou dobu karantény setkávali, byli pracovníci. O to větší nároky v přístupu ke klientům na ně byly kladeny. Nejen na ty v přímé péči, ale na všechny ty, kteří zajišťovali vaření, úklid, údržbu, praní prádla a další činnosti, bez kterých by chod Domova nebyl možný.

V tomto těžkém období se ukázala také solidarita s našim Domovem. Z rukou „obyčejných lidí“, institucí i firem jsme obdrželi darem věci, které byly pro nás v této chvíli nejpotřebnější – šité roušky, ochranné prostředky pro práci s klienty a pro úklid zařízení, doplňky stravy apod. Velkou radost nám udělali i dárci, kteří napekli nebo zakoupili sladkosti na posilněnou pro zaměstnance i klienty a také děti, které nakreslily obrázky s věnováním v době velikonočních svátků. Všem patří velký dík.

Navíc bych ráda zmínila i všechny ty, kteří nás podpořili myšlenkou, dopisem, přáním a také tím, že dodržovali veškerá pravidla v kontaktu s námi, čímž nám

umožnili poskytovat péči i v tomto náročném období. V těchto dnech se opatření postupně uvolňují, omezení nejsou již tak velká, přesto provoz Domova již nebude stejný, jak býval. Zůstanou nám přísnější hygienická opatření, obezřetnost při každodenních činnostech atd. Všechno toto je důležité, abychom své klienty uchránili v co nejvyšší míře i v době následující. ☺

Každodenní péče o klienty domova.

Foto: archiv Domova sv. Alžběty

INZERCE

☺ **Hodinový manžel.** Nabízím občanům různé práce při údržbě bytu, domu a zahrady v Tišnově a okolí. Kontakt: Tom Vacek, tel. 602 754 930, hodinovymanzeltom@email.cz.

☺ Karel Pavlíček, **kamenické práce**, tel. 604 310 243.

☺ **Opravy střech, komínů, nátěry, klempířství.** Rozpočet zdarma. Záruka. Tel. 736 649 470.

☺ **Elektrikář – opravy, rekonstrukce.** Tel. 797 676 748.

☺ **Hledám pomocnici na úklid.** Bližší informace na tel. 728 783 140.

☺ **Asistentka insolvenčního správce na částečný úvazek (6 h.)** Náplň práce: vyřizování administrativní agendy, péče o chod kanceláře, příprava jednoduchých dopisů v rámci agendy kanceláře. Požadujeme: SŠ vzdělání, aktivní přístup k práci, pečlivost, loajálnost, znalost práce na PC, ŘP sk. B. Nástup možný ihned. V případě zájmu zasílejte životopis na e-mailovou adresu: am@malaska.cz.

☺ **Restaurace Krček přijme kuchaře/kuchařku a pomocnou sílu** na úklid a pomocné práce v kuchyni. Tel. 605 734 760.

☺ **Hledáme ke koupi RD** s většími pozemky na Tišnovsku, prosím, nabídněte. Tel. 739 871 556.

☺ **Koupíme dům v Tišnově.** Hotovost. Tel. 604 986 677.

☺ **Koupím lesní pozemky** v okolí Tišnova. I vytěžené nebo napadené kůrovcem. Tel. 603 179 213, mail: zbynek.safranek@seznam.cz.

☺ **Vdova 74 let hledá na omezenou dobu pronájem malého bytu.** Tel. 734 491 929.

☺ **Ahoj, hledám vážný vztah.** Jsem z Tišnova, je mi 39 let, svobodný, bez závazků. Mám svůj byt, ale láska chybí. Tel. 732 166 858.

EMBRA
COMPANY s.r.o.

HLEDÁME NOVÉ KOLEGY NA POZICE

STAVBYVEDOUČÍ (s výkonem práce primárně v okolí Tišnova)

- minimálně středoškolské vzdělání
- zkušenosti na obdobné pozici výhodou
- časová flexibilita
- ŘP sk. B

OBSLUHA VRTNÉ SOUPRAVY (studny, tepelná čerpadla)

- ŘP sk. C, E
- pečlivost, samostatnost, dochvilnost
- časová flexibilita, manuální zručnost
- ochota pracovat v terénu
- strojní vzdělání výhodou

JEŘÁBNÍK

- jeřábnický průkaz
- ŘP sk. C, E výhodou

BLIŽŠÍ INFORMACE A DOTAZY
+420 724 407 976 / martina.drapalova@embra.cz

EMBRA

Pro pracoviště v Lažánkách
hledáme dělníka

Jednoduchá manuální práce, manipulace s polystyrenem, příjem materiálu, jeho drcení, plnění do pytlů a expedice.
Požadujeme dobrý zdr. stav, dobrou prac. morálku a min. znalost PC.
Nabízíme zam. na HPP, stabilní zájem, jednosměnný provoz.
Plat 20 000–25 000 Kč/měs. hrubého + stravenky.
Vhodné pro muže. Nástup ihned.

603 852 019, info@ekostyren.cz

SAMSONTECH

**KONICA MINOLTA
DEVELOP**

**PRODEJ • SERVIS
PRONÁJEM**

www.samsontech.cz

ZRYCHLUJEME NA TIŠNOVSKU

**500 Mbit nebo 50 Mbit
internetového pásma**

Přidej se k nám!

**BAZ
INTERNET** **YC
Net**

www.ycnet.cz tel.: 515 539 800

KÁMEN BRNO

středisko Hradčany 201, 666 03 Tišnov

přijme na HPP
ÚČETNÍ / ÚČETNÍHO

Náplň práce: kompletní vedení účetnictví společnosti

Požadujeme: vzdělání min. SŠ s maturitou ekonomický obor, praxe v oboru, práce na PC, spolehlivost

Nabídky ve strukturovaném životopise zasílejte na e-mail: holcova@kamenbrno.cz

**doctor optic
Moravia**

**VYŠETŘENÍ ZRAKU
ZDARMA
+ JEDINEČNÁ
AKCE:**

**KOMPLETNÍ SLUNEČNÍ
DIOPTRICKÉ BRÝLE
POUZE 1790 Kč**

POUŽITÝ KVALITNÍ ČESKÉ BRÝLOVÉ ČOČKY

DR. OPTIK MORAVIA
Brněnská 185, TIŠNOV tel.: 774 732 713, email: tisnov@droptik.cz
www.doctoroptic.cz

PŘED 30 LETY ZEMŘEL VÝZNAMNÝ TIŠNOVSKÝ RODÁK

PhDr. VLADIMÍR KYAS, CSc. – SLAVISTA A EDITOR STAROČESKÉ BIBLE

Václav Seyfert

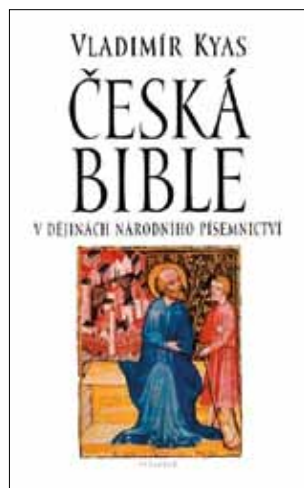
V Tišnově sice pobyl pouhé tři roky coby malé dítě, nicméně jméno našeho města zůstane už navždy zapsáno v curriculum vitae špičkového českého jazykovědce jako jeho rodiště. **Vladimír Kyas** se narodil 27. února 1917 v domě č. 292 na Brněnské ulici a při křtu dostal jméno Vladimír Ctirad Václav. Jeho otec JUDr. Karel Kyas, který se mimo jiné významně věnoval kulturním stykům s Lužickými Srby, byl v té době v Tišnově okresním soudcem a zapojil se i do městské samosprávy, v níž první dva roky po skončení světové války působil jako náměstek starosty Aloise Řezáče. Maminka Anežka, rozená Hudcová, pocházela z Hodonína a s manželem měli kromě syna Vladimíra ještě dvě mladší dcery Ludmilu (1921–2003) a Věnceslavu (1922–1946). Po jmenování Karla Kyase do funkce předsedy okresního soudu v Hlučíně se celá rodina v roce 1920 z Tišnova odstěhovala.

Vladimír maturoval v roce 1936 na klasickém brněnském gymnáziu a poté studoval na filozofické fakultě Masarykovy univerzity slavistiku, klasickou filologii a hudební vědu. Z řady významných profesorů na něj měl největší vliv Bohuslav Havránek, který pečoval o další vzdělávání svých nejtalentovanějších žáků i po zakončení vysokých škol. V té době Kyas krátce učil na reálném gymnáziu v Ostravě-Přívoze a potom byl pomocným učitelem na průmyslové škole textilní v Brně. V roce 1949 se stal pracovníkem České akademie věd a umění, od roku 1953 působil na brněnském pracovišti Slovanského ústavu (později přejmenovaného na Ústav pro jazyk český) Československé akademie věd. V roce 1950 získal doktorát a o čtrnáct let později se stal kandidátem věd. Kvůli svému náboženskému přesvědčení se – s výjimkou krátkého externího působení na brněnské univerzitě – nikdy nestal vysokoškolským profesorem, nicméně v letech 1972–73 přednášel slavistiku na univerzitě v italském Janově. K jeho tamějšímu působení se váže pikantní historika: Kyas si totiž jako svoji úvodní přednášku připravil pojednání o Konstantinu a Metodějovi, ale studenti si prý vyžádali, aby místo toho přednášel o Haškově Švejtkovi.

V oblasti staroslověnské filologie se Vladimír Kyas věnoval především tzv. parimejníku, což je výbor čtení ze Starého zákona v pravoslavné a řeckokatolické církvi. Na toto téma publikoval několik studií a došel k závěru, že na Moravě doznívala staroslověnská kultura ještě v následujícím století a následně pak našla útočiště v Sázavském klášteře. Podílel se rovněž autoricky i redakčně na rozsáhlém Slovníku jazyka staroslověnského, připravoval i řecko-staroslověnský slovník, ovšem tuto práci již nedokončil.

Vladimír Kyas na fotografii ze Slovníku českých jazykovědců v oblasti bohemistiky a slavistiky.

Obálka Kyasovy posmrtně vydané knihy Česká bible v dějinách národního písemnictví.

Svůj hlavní odborný zájem Kyas upřel na studium starých českých biblických tisků a staročeské překlady bible. Zkoumání starých překladů bible do slovanských jazyků se totiž věnoval již od studentských let. Souhrnné výsledky jeho bádání jsou shromážděny v posmrtně vydané knize Česká bible v dějinách národního písemnictví (1997, Vyšehrad a Křesťanská akademie), v pěti svazcích také postupně vycházela Staročeská Bible drážďanská a olomoucká, kolektivní práce, již byl Kyas editorem. První tři části cyklu byly publikovány ještě za jeho života – dílo se týká především tzv. Bible drážďanské, což je zřejmě nejstarší český překlad bible datovaný obvykle do roku 1360, a Bible olomoucké (rukopisný staročeský překlad z roku 1417). Podle Kyasova zjištění přeložilo první českou bibli asi deset odborníků patrně pro Emauzský nebo jiný ženský klášter a zřejmě byl mezi nimi i populární pražský kazatel Milíč z Kroměříže.

Kyas byl rovněž členem Československo-polské jazykovědné komise, v rámci níž se zabýval například českými předlohami staropolské bible a žaltářů. Spolupracoval při tom s profesorem Stanisławem Urbańczykem z krakovské univerzity, přičemž se spřátelil i s jeho žákem Karolem Wojtyłą, pozdějším papežem Janem Pavlem II. Kompletní Kyasova bibliografie, zahrnující práce vydané mezi lety 1940–2009, jichž byl autorem nebo spoluautorem, čítá úctyhodných 104 položek.

Jak jsme již uvedli, vystudoval Vladimír Kyas vedle slavistiky a filologie rovněž hudební vědu. Hudebně se ale věnoval i prakticky. Velmi dobře hrál na klavír a zpíval gregoriánské chorály, dokonce v brněnské katedrále. Měl velký přehled o světové hudbě a zejména o operním umění.

Vladimír Kyas zemřel náhle 24. května 1990 v Brně a je pochován na Ústředním hřbitově města Brna (skupina 54, hrob č. 31–32).

Zdroje:

Vladimír Kyas, *Tišnovsko, vlastivědný časopis*, 1977, autor Karel Fic <https://cs.wikipedia.org>, heslo Vladimír Kyas

<https://encyklopedie.brna.cz>, heslo PhDr. Vladimír Kyas, CSc.

Vladimír Kyas sedmdesátiletý, *Listy filologické*, č.1/1987, autorka Ludmila Pacnerová

Zemřel Vladimír Kyas, *Naše řeč*, č. 5/1990, autoři Milada Homolková a Petr Nejedlý

Píše Jakub Sichálek, *Institut pro studium literatury*, 1. 11. 2017

Slovník českých jazykovědců v oblasti bohemistiky a slavistiky, Masarykova univerzita, 2014, autor Radoslav Večeřka

ZDISLAVA Z LEMBERKA

VÝZNAMNÉ VÝROČÍ SVĚTICE POCHÁZEJÍCÍ Z NAŠEHO KRAJE

Jan Kos

Mezi významná výročí, která si v letošním roce připomíná celá země, patří na přední místo i osmisté výročí narození Zdislavy z Lemberka, české světice, která je sice spojována především se severními Čechami, kde žila a zemřela, ale která patří také k nám na Tišnovsko. Narodila se totiž kolem roku 1220 buď v blízkém Křižanově, nebo na hradě Veveří, kde byl její otec purkrabím.

Přibyslav z Křižanova, moravský velmož a blízký důvěrník krále Václava I., o kterém se předpokládá, že patřil do širšího rozrodu Markvarticů stejně jako páni z Lemberka, se stal purkrabím kromě Veveří i na hradě v Obranech a také brněnským kastelánem. Za jeho služby mu král daroval rozsáhlé pozemky na Českomoravské vrchovině, na kterých Přibyslav zakládal nové vesnice a osady. S manželkou Sibylou se oženil před rokem 1220. Ta pocházela ze Sicílie a do českých zemí přišla s Kunhutou Štaufskou, nevěstou krále Václava.

Přibyslav a Sibyla měli spolu kromě Zdislavy i další děti – dospělosti se dožila Eliška, provdaná za Smila z Lichtenburka, a Eufémie (Ofka), manželka Bočka z Obřan. Jako děti zemřeli další dva sourozenci Zdislavy – Petr a Libuška.

O dětství a mládí Zdislavy nevíme prakticky nic, její rodiče byli velmi vzdělaní a zbožní, podporovali církev a zakládání klášterů, což zcela jistě mělo vliv i na Zdislavinu výchovu. Rodina žila na hradě Veveří, v Křižanově i v Brně. Někdy mezi lety 1235 a 1240, snad 1237 se Zdislava provdala za českého šlechtice a královského dvořana Havla z rodu Markvarticů, zakladatele hradu Lemberka nedaleko Jablonného v Podještědí. Za služby poskytnuté Přemyslovcům získal Havlův rod ve 12. století rozsáhlé majetky. První zmínka o Markvarticích pochází již z roku 1159, Havlův otec Markvart z Března je pak doložen v roce 1220 jako purkrabí v Děčíně. Havel patřil k předním osobnostem na dvoře krále Václava I., byl jeho věrným stoupencem, a to i za sporů s jeho synem Přemyslem.

Zdislava se odstěhovala za Havlem do tehdy velmi nehostinného kraje pod

Rekonstrukce podoby tváře sv. Zdislavy z Lemberka.

Autor: Cicero Moraes, Wikimedia

Ještědem, kde teprve začínalo osídlování. V jejich manželství se postupně narodily tři nebo čtyři děti. Spolehlivě jsou doloženi synové Havel, Jaroslav a Zdislav, dceru Markétu zmiňuje pouze Žďárská kronika. Prožila sice krátký, ale intenzivní a velmi naplněný život. Z dochovaných historických pramenů lze předpokládat, že to byla rázná a energická žena, ale také dobrá manželka a milující matka. Již během svého života proslula svou dobročinností, milosrdenstvím a schopností uzdravovat. Stala se léčitelkou nemocných, ochránkyní chudých a opuštěných, kterým poskytovala také jídlo a přístřeší. Navzdory vysokému postavení osobně docházela do špitálu, kde ošetřovala nemocné. Dalimilova kronika dokonce popisuje zázraky: „Pět mrtvých Boží mocí vzkřísila, mnoha slepým zrak vrátila, chromých a malomocných mnoho uzdravila a nad jinými ubohými veliké divy činila.“ I když se jedná o legendu, je zřejmé, že Zdislaviny schopnosti byly skutečně mimořádné. Společně s manželem Havlem založila v Jablonném městský špitál, dominikánský klášter a také kostel sv. Vavřince, kam byla po předčasném úmrtí v roce 1252, ve věku kolem 30 let, pohřbena a jehož dokončení se nedožila. Předpokládanou tuberkulózu jako příčinu úmrtí ale antropologický výzkum neprokázal.

Zdislavin hrob se nachází v podzemí chrámu, její lebka je však umístěna v bazilice, ve skleněné schránce na jednom z bočních oltářů.

Již krátce po své smrti byla pokládána za svatou. Z kostela se brzy stalo oblíbené poutní místo, kam lidé v průběhu staletí přicházeli a dodnes přicházejí prosit Zdislavu o pomoc a přimluvu. Mnoho z nich bylo či je přesvědčeno, že byli vyslyšeni, jak o tom svědčí četná poděkování u jejího hrobu.

V polovině 19. století litoměřický biskup požádal v Římě o její beatifikaci (blahořečení), jako předstupně k oficiálnímu uznání za svatou. Beatifikována ale byla až papežem Piem X. 28. srpna 1907. 21. května 1995 pak papež Jan Pavel II. v Olomouci při své návštěvě České republiky svatořečil blahoslavenou Zdislavu z Lemberka společně s blahoslaveným Janem Sarkandrem za účasti několika set tisíc poutníků. Uctívána je především jako patronka rodin a ochránkyně nemocných.

Od roku 2002 je svatá Zdislava patronkou litoměřické diecéze římskokatolické církve a ve stejném roce byla usnesením krajského zastupitelstva prohlášena patronkou Libereckého kraje.

V roce 1994 byl o jejím životě natočen film V erbu lvice podle stejnojmenného románu Aleny Vrbové, známá je také kniha Jaroslava Durycha Světlo ve tmách.

Život a příklad Zdislavy z Lemberka může být inspirativní i pro dnešní dobu a zvláště pro nynější obtížnou situaci, kdy tolik našich spoluobčanů potřebuje a jistě v budoucnu stále bude potřebovat podporu, pomoc, povzbuzení a projevy solidarity. Ukazuje totiž, že kvalita života se neměří jeho délkou, úspěchy, penězi a často zdánlivým štěstím, ale především ochotou být a žít ku prospěchu lidí kolem nás, především těch potřebných, i když to znamená něčeho se vzdát a něco ze svého pohodlí obětovat.

KVĚTNOVÉ KALENDÁRIUM TIŠNOVSKA

Václav Seyfert

1. KVĚTNA – PŘED 220 LETY

Ve čtvrtek 1. května 1800 **se narodil Filip Dvořáček**. V letech 1838–50 stál v čele Tišnova jako purkmistr a na nejvyšší post se vrátil v roce 1857 už jako volený starosta. Úřad vykonával do září 1866, kdy odstoupil nedlouho po bitce mezi Rakušany a Prusy v ulicích Tišnova. Bydlel v domě č. 118 na náměstí, kde dnes sídlí prodejna Elektro.

1. KVĚTNA – PŘED 220 LETY

Ve čtvrtek 1. května 1890 **se v Předklášteří narodil Jan Škára**. Po vystudování učitelského ústavu působil postupně v Čebíně, Nedvědicích, Tišnově, Veverské Bítýšce a Šerkovicích. Významný byl zejména jeho pobyt ve Veverské Bítýšce, kde byl aktivní v Sokole, režíroval ochotnické divadlo, založil tamní kroniku a vedl obecní knihovnu. Vydal několik literárních prací o našem kraji. Zemřel 9. září 1952.

3. KVĚTNA – PŘED 95 LETY

V neděli 3. května 1925 **sehrál v Tišnově fotbalové utkání pražský klub Rapid**, jehož členem byl i slavný útočník Franci Svoboda, pozdější hráč Slavie a vicemistr světa z roku 1934. Před návštěvou 1 500 diváků podlehl Tišnov svému soupeři 0:7, přičemž Svoboda vstřelil 5 branek.

Franci Svoboda, útočník klubu Rapid.

Foto: archiv SK Slavia Praha

4. KVĚTNA – PŘED 15 LETY

Ve středu 4. května 2005 **byl Tišnov významněn pamětní medailí ústředního výboru Českého svazu bojovníků za svo-**

vodu. Obdržel ji u příležitosti 60. výročí konce 2. světové války, a to především za trvalou péči o památky odboje. Ocenění bylo předáno během vzpomínkové akce na tišnovské radnici za účasti odbojářů, starostů obcí, ředitelů škol a zastupitelů.

7. KVĚTNA – PŘED 375 LETY

V neděli 7. května 1645 **začalo dobývání hradu Pernštejna Švédů**. O tři dny dříve oblehli Švédové Brno, další den pak došlo u tišnovského kláštera ke srážce švédských jezdců s císařským oddílem Charvátů. K Pernštejnu vyslali Švédové 18 oddílů a nejprve se pokoušeli slabou posádku hradu přinutit, aby se vzdala. Obhájci hradu se ale naopak podařil výpad, při němž několik Švédů zajali. 12. května protivník ostřeloval hrad z děl, ale poškozeny byly jen cihly a střechy. 21. května Švédové odtáhli a už se u hradu neukázali.

8. KVĚTNA – PŘED 35 LETY

Ve středu 8. května 1985 byl akademický malíř a grafik **Emanuel Ranný** starší **jmenován zasloužilým umělcem**. Výtvarník ze Štěpánovic, které byly v té době součástí Tišnova, titul osobně převzal z rukou ministra kultury ČSR Milana Klusáka při slavnostním aktu ve Valdštejnském paláci v Praze.

14. KVĚTNA – PŘED 40 LETY

Ve středu 14. května 1980 **dovršil tehdejší Tišnov** (sloučený s okolními obcemi) počet **10 tisíc obyvatel**. Jubilantkou se stala Zuzana Jakubíková z Kukýrny, narozená toho dne v Brně, dcera Jaroslava a Květoslavy Jakubíkových.

15. KVĚTNA – PŘED 65 LETY

V neděli 15. května 1955 **bylo v prostorách bývalého probošství kláštera Porta coeli otevřeno Okresní vlastivědné museum**, od roku 1960 znovu nazývané Podhorácké. Prvním správcem sbírek se stal Vilém Máca, který se o nové stálé působiště muzea významně zasloužil. Podrobněji jsme o muzeu psali v loňském prázdninovém dvojčísle.

17. KVĚTNA – PŘED 215 LETY

V pátek 17. května 1805 **zemřel v Předklášteří baron Vilém Mundy**. Původně

soukenický tovaryš, narozený v roce 1751 v Německu, se stal v roce 1776 brněnským měšťanem a zahájil zde vlastní produkci jemných suken. Roku 1786 mu císař Josef II. pronajal zrušený klášter Porta coeli, kde Mundy umístil část výroby, díky čemuž jeho firma začala výrazně vzkvétat. O tři roky později požádal o šlechtický titul a stal se svobodným pánem. V roce 1800 pak celé předklásterské panství koupil. Dědic majetku, syn Jan Mundy, je 16 let po Vilémově smrti prodal Friedrichu von Vittinghoffovi.

21. KVĚTNA – PŘED 100 LETY

V pátek 21. května 1920 **zemřel v Luhačovicích Osvald Životský**, stavitel železniční tratě Tišnov – Žďár nad Sázavou, jejíž provoz byl slavnostně zahájen v neděli 18. června 1905. Životský se narodil 9. září 1832 v Doubravníku, po absolvování měšťanské školy nastoupil jako stavební praktikant v Rosicích. V roce 1855 dokončil studia na brněnské technice a vstoupil do služeb Generálního podnikatelství bratří Kleinů, zaměřeného na stavbu železnic. Roku 1885 zahájil se třemi společníky činnost vlastní firmy, kterou řídil plných 25 let.

26. KVĚTNA – PŘED 55 LETY

Ve středu 26. května 1965 **zemřel v Brně jazykovědec Václav Machek**, který v letech 1928–31 učil na tišnovském gymnáziu. Narodil se 8. listopadu 1894 ve východočeském Úhlejově, latinu a češtinu vystudoval na Karlově univerzitě, vzdělával se i v Paříži. Zabýval se srovnávacím indoevropským jazykozpytem, na brněnské univerzitě byl jmenován profesorem na katedře slavistiky, v roce 1956 mu byl udělen titul doktor věd. Je autorem Etymologického slovníku jazyka českého.

30. KVĚTNA – PŘED 15 LETY

V pondělí 30. května 2005 bylo po rozsáhlých úpravách **slavnostně otevřeno sportovní hřiště u školy na náměstí 28. října**. Rekonstrukci za 12 milionů Kč realizovala firma Demicarr. Slavnostní přestřižení pásy provedl tehdejší ministr financí Bohuslav Sobotka; přítomen byl i Ján Lehota, primátor družebního slovenského města Sereď.

ČERVNOVÉ KALENDÁRIUM TIŠNOVSKA

Václav Seyfert

1. ČERVNA – PŘED 145 LETY

V úterý 1. června 1875 byly místodržitelským výnosem **schváleny stanovy Společnosti města Tišnova**, které vypracoval předseda přípravného výboru advokát Gustav Vitásek. Návrh na zřízení společnosti podal již zhruba o rok dříve starosta Josef Hansel, vlastní činnost byla zahájena 1. října 1875 v přízemí radniční budovy na náměstí. Prvním předsedou správního výboru a ředitelem se stal setník Ferdinand Kallab, náměstkem starosta Hansel, členy ředitelství Petr Sekora, Jan Jorda, František Zelinka a advokát Vitásek. Jednací a úřední řečí byla němčina.

1. ČERVNA – PŘED 95 LETY

V pondělí 1. června 1925 se ve Starém Poddvorově na Hodonínsku **narodil Petr Bortlík**, pozdější známý štěpánovický

Petr Bortlík. Foto: www.jizni-morava.cz

výtvarník. Nejprve navštěvoval keramické oddělení Školy uměleckých řemesel v Brně, v letech 1947–52 studoval Vysokou školu umělecko-průmyslovou v Praze. Poté působil jako samostatný sochař – restaurátor kamenné a štukové plastiky. Je mimo jiné autorem busty Josefa Uhra na škole v Borači, reliéfu na administrativní budově ČSAD v Bratislavě nebo výzdoby fasády hotelu v Havířově. Restauroval portál v Porta coeli v Předklášteří či mariánský sloup na zdejším Komenského náměstí. Věnoval se rovněž realizaci medailí a plakét. Zemřel 30. července 2015.

3. ČERVNA – PŘED 20 LETY

V sobotu 3. června 2000 se na hřišti u sokolovny **v Tišnově uskutečnil žup-**

ní sokolský slet. V devíti skladbách se představilo celkem 322 cvičenců z pěti jednot Sokolské župy Pernštejské – z Bystrice nad Pernštejnem, Drásova, Moravských Knínic, Předklášteří a Tišnova. Vystoupili i hosté z Brna, Ostrova nad Oslavou, Žďáru nad Sázavou, Herálce a Moravce. Největší úspěch u diváků měla skladba Obrazce.

13. ČERVNA – PŘED 140 LETY

V neděli 13. června 1880 se **narodil Antonín Mouka**. Významný tišnovský podnikatel byl v letech 1936–43 starostou města, v roce 2017 se stal čestným občanem města in memoriam. Zemřel 24. dubna 1964, podrobně jsme o něm psali v listopadovém čísle ročníku 2018.

24. ČERVNA – PŘED 145 LETY

Ve čtvrtek 24. června 1875 **byly schváleny stanovy Spolku vojenských vysloužilců**, tehdy pod názvem Veteranenverein. Spolek vznikl s cílem pomoci všem vysloužilým vojákům, zejména chudým a nemocným. Členy mohli být pouze veteráni rakouské armády. U zrodu spolku stáli Karel Taufer, Josef Škrobánek, Antonín Řezáč a Vilém Vejrosta; brzy po svém vzniku měl spolek již 77 členů. V roce 1879 si členové nechali ušít stejnokroje. K povinnostem patřila účast na pochodech u příležitosti narozenin císaře Františka Josefa I., naopak v tísní či nemoci měli členové nárok na finanční pomoc. Od roku 1892 byl místo německého používán český název. Spolek byl rozpuštěn v roce 1914, pokladní kniha uzavřena v lednu 1915. Ze zůstatku peněz převzal 1 000 Kč obecní úřad, zbylá částka byla rozdělena mezi chudé členy. Ostatní majetek byl předán Katolické vzdělávací jednotě.

25. ČERVNA – PŘED 90 LETY

Ve středu 25. června 1930 se ve Štítině u Opavy **narodil Ilja Krejčí**. Pocházel z rodiny venkovského učitele, která se v roce 1938 přestěhovala do Ptení u Prostějova. V letech 2. světové války přišel o oba rodiče a žil dále s babičkou v Brně, kde vystudoval nejprve průmyslovku a následně elektrotechnické inženýrství a strojírenství. Pracoval jako mechanik

a konstruktér stavebních strojů, ovšem režim mu zejména kvůli náboženskému přesvědčení neumožnil obhájit dizertační práci a v roce 1958 byl dokonce zatčen za trestný čin podvracení republiky za hanobení socialistického hospodářství. Po návratu z vězení se věnoval dále své profesi zejména v oblasti výzkumu na VUT Brno. Byl autorem řady patentů, zlepšovacích návrhů a vynálezů, po změně režimu založil v Tišnově vlastní firmu. 10. prosince 1990 se jako nezávislý kandidát Československé strany lidové stal po 42 letech prvním demokraticky zvoleným starostou Tišnova a ve funkci setrval po celé volební období až do roku 1994. Zemřel 13. dubna 2015.

Téhož dne **byla povolena stavba vodovodu z Rohozce do Tišnova**. Projekt vypracovala firma Kunz a Káš z Hranic na Moravě, realizace v hodnotě zhruba 2,3 mil. Kč byla zadána firmám Antonín Kunz a Rosický & Šindler. Voda se z Rohozce do Tišnova dostávala gravitačně, čerpací stanice Železná vznikla až později při napojení této obce. V létě 1931 byly provedeny rozvody v domech a Tišnov se tak konečně dočkal městského vodovodu.

26. ČERVNA – PŘED 135 LETY

V pátek 26. června 1885 **byl v Tišnově zadržen vojenský uprchlík Michal Fiala** z Rajhradu. Jmenovaného dopadl a zajistil městský strážník Josef Haluza na základě informací od hostinských, v jejichž podnicích neznámý muž oblečený do stejnokroje nezaplatil útratu. Zadržený cizinec byl předán okresnímu soudu, kde se ukázalo, že jde o zběha od 17. praporu polních myslivců z Brna. Další osudy Michala Fialy nejsou známy, svědomitý strážník Haluza obdržel odměnu 8 zlatých.

30. ČERVNA – PŘED 105 LETY

Ve středu 30. června 1915 **se v Tišnově uskutečnil duchovní koncert** mužského sboru Janáčkovy varhanické školy z Brna, **při němž hrál na varhany osobně Leoš Janáček**. Sbor řízený profesorem Bohumilem Holubem vystoupil už před tím 6. června v Předklášteří. V době světové války šlo o významný kulturní počín, posilující české povědomí obyvatel. ☺

NAPSALI JSME PŘED 50 LETY

5. díl KVĚTEN A ČERVEN 1970

Václav Seyfert

Dnes budeme při listování padesát let starými čísly měsíčníku Naše Tišnovsko, z něhož se postupem let staly dnešní Tišnovské noviny, poněkud stručnější, neboť máme k dispozici jedinou stránku hned na dvě čísla z roku 1970, květnové a červnové...

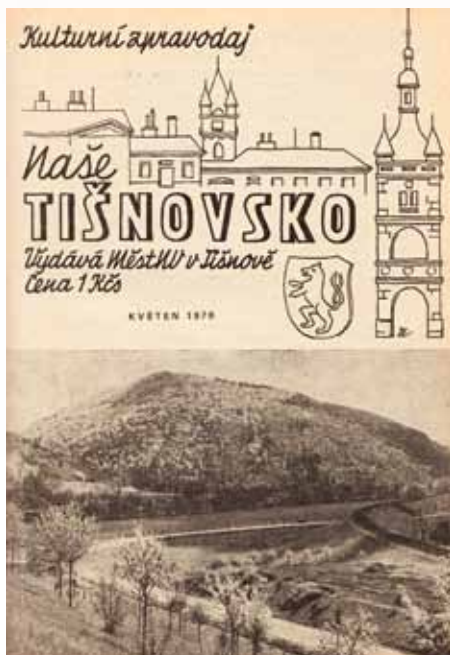
ho, co jiní ‚bratři‘ vybrali haltjř panu staršímu ze mléna a včelník u Dusíka. Bylo nařizeno panu obrachmajstrovi Kolbábkovi, aby při návštěvách ‚bratrů‘ všichni policajti, hlavně v noci aufpasírovali.“

O DALŠÍM VE STRUČNOSTI

Od konce druhé světové války uplynulo v roce 1970 právě čtvrt století, čemuž se věnoval Jan Hájek v rubrice Malé kapitoly z historie Tišnovska. Karasovo divadlo připravilo představení hry Aloise Jiráska Vojnarka. Redakce se pochlubila dopisem až z americké Nebrasky, který poslala paní Marie Hájková pocházející z Lomnice. Tišnovská sodovkárna zvala studenty na prázdninovou brigádu sloganem „Tam, kde není žízeň“. K mezinárodnímu dni dětí pozval Sdružený závodní klub populární televizní Štěpánku (Haničincovou) i s její Kačenkou, harmonikářem a kouzelníkem. V kině se hrály dodnes kultovní české klasiky Kladivo na čarodějnice Otakara Vávry či Adelheid Františka Vlácilá, nechyběli ale ani Belmondo, Delon či Ventura ve filmech Žena je žena a Dobrodruzi. Rovněž byl ke zhlédnutí sovětský dětský film z roku 1959 Jak voják přemohl vodníka, který se pak v televizi hrál pod přijatelnějším názvem Zručná Marja a má dodnes na webu csfd.cz hodnocení skvělých 73 %.

BOTANIK PROCHÁZÍ KRAJEM

V obou číslech byl na pokračování zveřejněn materiál, který zpracovala paní Hedvika Šmardová podle zápisů svého muže RNDr. Jana Šmardy, pozdějšího držitele Ceny města Tišnova in memoriam. „V srpnu 1928 přišel do Tišnova, svého nového působiště, mladý nadšený botanik, učitel dr. Jan Šmarda,“ píše se tu úvodem. „Těšil se na práci s dětmi, ale snad ještě více na cesty za poznáním květeny našeho kraje. Proto také jeho první cesta vedla na Květnici. Navštěvoval ji pravidelně po celý rok, pečlivě si svá pozorování zapisoval a vzácné rostliny ukládal do herbářů. Hora Květnice dominuje nejen Tišnovu, nýbrž i celému střednímu toku řeky Svratky. Ke Květnici denně vzhlíží oči Tišnováků a nádherný pohled z Velké skály, od křížku nebo ze Tří stolů láká turisty z širokého okolí. Nejen krása, ale hlavně přírodní bohatství proslavilo vznešenou ozdobu našeho kraje po celé Moravě.“

Titulní stránka květnového čísla měsíčníku Naše Tišnovsko z roku 1970.

Z GALERIE HRDINŮ

Václav Borek ve svém článku připomněl 30. výročí úmrtí letce Jaroslava Gleicha, absolventa tišnovského gymnázia. „Když byla naše země zabrána německými okupanty, bylo mu 26 let. Přes svoje mládí ví, kde je jeho místo: odjíždí ilegálně do zahraničí. Tehdy ještě netuší, že se domů už nevrátí... Nadporučík Jaroslav Gleich se dostává do Francie k československému letectvu a záhy si svou odvahou a osobními vlastnostmi získává uznání svých spolubojovníků i nadřízených... Ve čtvrtek 13. června 1940 se vrací z bojového letu, ale krátce před přistáním jeho letadlo havaruje. Mladý nadporučík umírá na těžké zranění. Dva dny nato je pochován na městském hřbitově v Avord...“

orga Graua koupil lékárnu v polovině 30. let 19. století Georg Johann Holzknacht a pojmenoval ji ‚U Nejsvětější Trojice.‘ V této době dochází k významné události, která je úzce spjata s historií tišnovské pošty. Lékárník se stává současně přednostou pošty, jejíž úřadovnou je psací stůl za samostatnou skleněnou přepážkou. Stalo se tak nepochybně 1. 3. 1840, kdy zahájila tišnovská pošta svoji činnost jako sběrna dopisů (Briefsammlung). Pošta s lékárnou se v této době nacházela ve středověkém domě ‚Na Pernštejně‘...“

STALO SE PŘED STO LETY

Jan Hájek jako obvykle přidal i sto let starou humornou historku, která by dnes byla nejspíš označena za nekorektní a do tisku by tudíž neprošla: „Cikán Ferda Daniel, který má svó chatř nad lípama u sv. Jána za Červeným mlénem, dostal zase návštěvu, tentokrát přijeli ‚bratři‘ až z Uher-ska. Poznali to sousedi v Žabské ulici, když ráno našli kurníky prázdný a po ‚bratrech‘ jako když se zem slehne. Není tomu tak dló-

Titulní stránka červnového čísla měsíčníku Naše Tišnovsko z roku 1970.

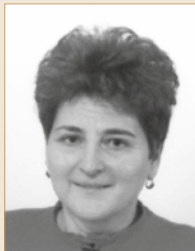
Autorem obou fotografií na titulních stránkách byl Vladimír Bílý.

TIŠNOVŠTÍ

LÉKÁRNÍCI – POŠTMISTŘI

Historik a kronikář Jan Hájek v obsáhlém příspěvku zpracoval historii vzniku tišnovské lékárny, která poměrně dlouho zabezpečovala i poštovní služby. „Od Ge-

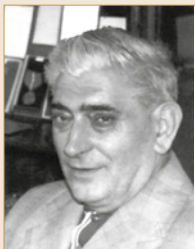
Vzpomínáme

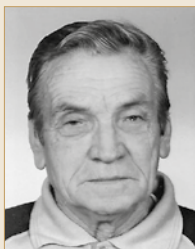
Dne 22. dubna uplynulo patnáct let, kdy nás navždy opustila naše manželka, maminka a babička paní **EMILIE DRÁBÍKOVÁ**. Za tichou vzpomínku děkují manžel a dcery s rodinami.

Dne 21. května by se dožil osmdesátí let pan **VLADIMÍR VÝROSTA** a dne 7. června to bude dvacet jeden rok od jeho úmrtí. Za tichou vzpomínku děkují manželka, dcera a syn s rodinou.

Dne 8. května uplyne nedožitých sto let našeho milovaného tatínka a dědečka **MIROSLAVA MATULKY**. Dne 25. února uplynulo devět let, kdy odešla milovaná maminka a babička **JIŘINA MATULKOVÁ**. S láskou stále vzpomínají dcera a syn s rodinami. Děkujeme všem, kteří vzpomenu s námi.

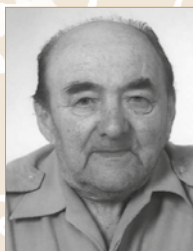
Dne 26. května uplynulo šest roků od úmrtí našeho manžela, tatínka a dědečka pana **ROSTISLAVA ŠPAČKA**. S láskou vzpomíná manželka, syn a dcera s rodinou.

Dne 26. května by se dožil šedesátí osmi let pan **JIŘÍ JANOUŠ**. Vzpomíná manželka a děti s rodinami. Za tichou vzpomínku děkujeme.

„Kdo v srdcích žije, neumírá.“
Dne 31. května uplyne již šest let od doby, kdy nás navždy opustil náš milovaný syn, strýc, vnuk a bratr **JAN THOMAIER**. S bolestí v srdci vzpomíná otec a sestry Jana a Veronika s rodinami. Kdo jste ho znali a měli rádi, vzpomeňte s námi. Děkujeme.

Dne 2. června uplyne šest smutných roků od úmrtí pana **MIROSLAVA BENEŠE**. S láskou a úctou vzpomíná dcera a synové s rodinami.

4. června si připomínáme již šest let od chvíle, kdy nás navždy opustil pan **ANTONÍN PAROLEK**. S láskou v srdci stále vzpomínají manželka Zdeňka a děti s rodinami.

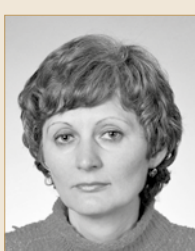
Dne 5. června to budou dva roky, co nás navždy opustil náš milovaný manžel, tatínek, dědeček a pradědeček pan **FRANTIŠEK VARMUŽKA**. S láskou vzpomínají manželka, dcera Jarka a syn Zdeněk s rodinami.

Dne 6. června vzpomeneme čtrnácté smutné výročí úmrtí naší milované manželky, maminky a babičky paní **KVĚTOSLAVY BARTOŇKOVÉ**. Stále vzpomínají manžel a děti s rodinami.

Dne 15. června uplynul první smutný rok, co nás navždy opustila naše drahá manželka, maminka, babička, dcera, sestra, teta paní **IVETA DRÁBKOVÁ**. S bolestí v srdci stále vzpomínáme. Manžel a dcera s rodinou

Dne 20. června uplyne šest let ode dne, kdy nás navždy opustila moje manželka, paní **DANA PODALOVÁ**. Prosím všechny, kteří mou manželku znali, aby jí věnovali tichou vzpomínku. Děkuje manžel.

Dne 20. července uplyne první smutný rok od úmrtí paní **EMILIE BENEŠOVÉ**. S láskou a úctou vzpomíná dcera a synové s rodinami.

VŮNĚ SENOSEČÍ A BYLIN

Josef Permedla

Květen, nejkrásnější jarní měsíc v naší přírodě, začíná ožívat a rozkvétat. Z vajíček se líhne nové pokolení našich pěvců, srny kladou mláďata i v našich vodách začíná nový život. Lišky rodí mláďata a mladí jezevci se chystají na první krůčky z nor. Také včelstva bouřlivě plodují a usilovnou prací pomáhají naší přírodě opylovat tisíce květů pro tvorbu plodu a semen, které budou sloužit nejen nám lidem, ale také ptákům a zvěři. I čmeláci založili první generace, patří k významným opylovačům.

Ke květnu se váže pranostika „Bujný květ, plný úl“, „Studený máj, ve stodole ráj“ nebo „Roj, který se v máji rodí, za plný vůz sena stojí, červenové rojení nestojí za zvonění“. Pranostiky vycházejí z dlouhodobých historických pozorování přírody našich předků a v jistém ohledu předcházely meteorologii a meteorologickým modelům. Jak je zřejmé, pranostiky jsou jakýmsi předstupněm předpovědi počasí.

Červen je měsíc senosečí a červenová rána voní senem a vůni bylin. V této době jsou i krásné večery při západu slunce, které můžeme zachytit fotoaparátem. Toulky přírodou Tišnovska jsou v této roční době krásné. Jméno červen se vysvětlovalo různě, počínaje červenáním jahod a ovoce v tomto měsíci přes červy, kteří tohoto měsíce působí škody na stromech a ovoci a konče červeností růže šípkové, která v této době nejbujněji kvete. Pranostika, určení patřící do lidové slovesnosti je odvozeno z latinského slova prognosis, tedy předpověď. Co třeba – „Jak červen teplem září, takový bude i měsíc září“. Ano tak lze charakterizovat tyto měsíce.

Vraťme se zpět do současnosti, kdy naši přírodu trápí suché období a zdá se, že i letos to bude horší než léta minulá. Letní slunovrat – první letní den či také astronomické léto nastane letos 20. června 2020, těsně před půlnocí, přesněji ve 23 hodin a 44 minut. V přírodě na Tišnovsku vidíme řídnoucí lesní porosty suchem a kůrovcem, louky nízkým a řídkým porostem vegetace a také zahrádkáře potrápily jarní mrazy v březnu a současné sucho. Včelaře a včelstva chladný nástup jara. Ani ta houbářská sezóna není to pravé ořečové. Časy se mění nejen v naší lidské společnosti, ale i v současné přírodě. Pohlédnu-li zpět na měsíční srážky za březen 2020 v Tišnově, bylo naměřeno 33 mm deště,

Kachenky mandarinky na Svatce v Tišnově.

duben 14 mm. Na měsíc únor to bylo 47 mm, za leden 16 mm a tak bych mohl pokračovat zpětně do roku minulého. Musíme být ale optimisté a věřit, že bude zase lépe i v té naší zdravotní situaci.

Vezmeme si příklad ze života včel. Včelí národ je jako jedna bytost. Včela a její společenství vždy byly pro lidstvo celým způsobem života příkladem, svojí pílí a houževnatostí. Uchvacující na včelách je už jen jejich život ve společenství. Může člověk napodobit dokonalost, harmonii a pracovitost? Mnoho otázek, na které neznáme vždy odpověď. Včelstva již více jak třicet let prochází nelehkým obdobím varoázy. Těchto příkladů v životě přírody najdeme více.

V názvu tohoto článku je vůně senosečí a bylin, ty patří neodmyslitelně k měsíci červnu. Ano, to patří k těm nezapomenutelným chvílím pozorování života fauny a flóry na Tišnovsku. Již od let dávno minulých se nejen změnil ráz naší krajiny, ale i příroda a život v ní zchudnuly, ale to už bylo napsáno v předchozích číslech TN. Lov objektivem je dnes náročný, ale pro mne zajímavý i dnes. Zástavba se rozrůstá a příroda ustoupila potřebám lidí. Je to správné? Je to trend současné společnosti. Ve všech pádech se skloňuje ekologie a životní prostředí ve všech oborech lidské činnosti. Musíme se všichni zamyslet na společném zachování naší přírody pro další generace. Je to civilizace, která ničí přírodu i nás. Celý svět řeší, jak uchránit naši planetu před jejím nenávratným poškozením. Jaká bude příroda, bude záležet na každém z nás. Na závěr pro potěšení přidám ještě nějakou fotografii z přírody na Tišnovsku.

Foto: Josef Permedla

Ledňáček na Svatce v Tišnově.

Koloušek na louce.

KVĚTINOVÉ HODINY TIŠNOVSKA NA ČESKÉ ORCHIDEJE – VSTAVAČE

Vladimír Vecheta

Když jsme s doc. Janem Lacinou v lednu tohoto roku plánovali v redakci pokračování jeho přírodovědných příspěvků do letošního ročníku Tišnovských novin, obrátil jsem se na něj s přáním, aby se tentokrát věnoval květeně Tišnovska v souvislosti se zajímavými lokalitami jejich výskytu. Pan docent se tehdy zamyslel a v reakci zaslal svůj návrh pěti témat, resp. květin, o kterých by mohl pět naplánovaných článků sepsat. Tak se zrodila série Květinové hodiny Tišnovska, kdy „stačí místo číslic dosadit pro každý měsíc nějakou typickou květinu a vydat se za ní do lesů či luk“, jak napsal v prvním díle. „Když zdraví dovolí...“ doplnil tehdy snad v předtuše, která se neblaze naplnila, a jeho zdraví mu naplánovanou sérii osobně dokončit nedovolilo. Z úcty k jeho dílu a odkazu si však v redakci dovolíme převzít štafetu a rozpracovanou sérii Květinových hodin Tišnovska pro naše čtenáře v letošním roce dokončit. Takže, kdeže jsme to přestali?

Jak píše Jan Lacina, první měsíce roku patří rostlinám bíle kvetoucím. Sněženy a bledule už ale dávno vystřídala modř podléšek a konikleců. A ty zase zmizely za oponou žluté záplavy orsejů, křivatců, mochen, pryskyřníků, štírovníků a samozřejmě smetánek lékařských – zvláště u dětí populárních pampelišek. Jako by příroda odražela i v květeně tak dlouho přes zimu očekávané slunce. S postupujícím jarem nám ale ve škále lučních barev stále chybí nejvýraznější – červená. Teprve květen a červen odemykají klíčem tu nejpestřejší z pokladnice barev a na našich lučinách, mezích i v hájích rozkvétají růžové, červené a nachové květy kohoutků, smoniček, hvozdíků či vikví. Nejtajemnější dílo jara ale představují orchideje. A za těmi tentokrát zaměříme své kroky.

Pro mimořádnou krásu květů, ohromnou škálu barev a jejich vzájemných kombinací a rovněž neobvyklé tvary patří **orchideje** bezpochyby k nejkrásnějším i nejpestřejším rostlinám na Zemi. Většina lidí si je spojuje výhradně s tropickými oblastmi, kde skutečně převládá většina orchidejí roste. Některé druhy však najdeme i v mírném pásmu a malá část dokonce roste až u polárního kruhu. V čes-

kých zemích bylo doposud zaznamenáno 70 druhů a poddruhů. Že jde o orchidej, si ovšem značná část veřejnosti vůbec neuvědomuje. U nás jsou totiž známy jako **vstavače**. Rozšířené pojmenování není přesné, protože se týká jen části druhů, které u nás kvetou. Zvláštností orchidejí jsou kořenové hlízy, které se často podobají buclatým prstům, vemínkům či jiným orgánům. A tato kuriozita dala orchidejím řadu našich jadrných českých jmen jako *prstnatec májový*, *bradáček vejčitý*, *vemeníček zelený* nebo *pětiprstka žežulník*. K orchidejím patří i legendární *střevíčník pantoflíček*. A to je pořád jen malá ochutnávka celé škály. Orchideje jsou totiž nejpočetnější čeledí kvetoucích rostlin na Zemi o více než 25 tisících druzích.

Všechny naše orchideje bez výjimky žijí ve zvláštním druhu symbiózy s podhoubím některých druhů hub. Jedná se o nesmírně komplikovaný typ soužití. Velice zjednodušeně řečeno oba partneri produkují chemické látky, které podporují růst jeden druhého. Tento vztah je velice citlivý a zranitelný. Proto nelze orchideje přesazovat jinam.

KDE MŮŽEME ORCHIDEJE NA TIŠNOVSKU NAJÍT

Přes nepopíratelnou exotičnost svého vzhledu je řada našich druhů orchidejí vázaná na obhospodařovanou kulturní

Kruštík bahenní.

Prstnatec perleťový.

krajinu s pastvinami a loukami. Za jejich rozšíření a rozvoj tedy mohl člověk, který pro ně v historické době vytvořil příhodné podmínky. Ideální pro růst orchidejí jsou trvale a střídavě podmáčené louky až mokřady na krajích lesa, někde i přímo listnatý les. Ten má rád především střevíčník. Zvláštní oblibu mají ve vápencích a vápnatých půdách.

Na Tišnovsku nacházíme vstavačovitě rostliny na několika vybraných lokalitách. Unikátností **Klucaniny** oproti druhově bohatší Květnici je právě výskyt orchidejí. Zvláštním prostorem jsou především Bukové zmlý na východní straně hory, kde docent Lacina popsal pravidelný výskyt střevíčníku pantoflíčku.

Typickým příkladem člověkem upraveného prostoru, který si znovu podmanila příroda, je dálniční těleso nedokončené německé exiteritoriální dálnice Wien–Wrocław z doby okupace. Ve dvou dálničních úvozech na Tišnovsku zarostlých vegetací si zamokřené dno obsadily orchideje. Zvláště bohatým stanovištěm během května a června je přírodní rezervace **Obůrky-Třeštělec** u Moravských Knínic. Přírodní památku **Čtvrťky za Bořím** pak najdeme nedaleko Býkovic.

Jako lokalitu mizející populace vstavače kukačky bývá ještě uváděna tundrovitá pastvina přírodní památky **Dobrá studně** v Ochoze u Tišnova.

No a nakonec snad nemusíme, ale připomeneme: vstavačovitě v přírodě nenicháme, netrháme ani jinak nepoškozujeme ve vývoji, abychom se z jejich krásy mohli těšit i v budoucnu.

Foto: Alena Ilčková

TIŠNOVSKÁ NOČNÍ OBLOHA

JAK SE PŘIPRAVIT NA POZOROVÁNÍ NOČNÍ OBLOHY, III. DÍL

Vladimír Vecheta

Teplé letní noci od června do srpna jsou sice z astronomického hlediska velice krátké, zato jejich příhodné klimatické podmínky nebrání strávit pod hvězdným nebem třeba celou noc. Aby takové hvězdné dostaveníčko mělo i svůj zážitkový efekt, je dobré se na něj náležitě připravit. Zvolit si vhodné vybavení a najít příhodné místo vypadá triviálně, ale pokud tuto drobnost podceníte, můžete si připravit namísto krásného pozorování zbytečné zklamání. Třetí kapitolu budeme věnovat přípravě na noční pozorovací vycházku pod hvězdy.

NAJDĚTE SI VHODNÉ MÍSTO

Nejllepšími místy k pozorování noční oblohy jsou osamělá návrší vysoko nad krajinou, kde je pohled na nebe co nejméně stíněn a zároveň lesnatý obzor utlumí světlo okolních vesnic. Tišnovsko ovšem není zrovna součástí tzv. oblasti temné oblohy, kde je „světelný smog“, tedy zbytečné přesvětlení oblohy pouličním osvětlením a nočním provozem minimální, a tím pádem i podmínky pro pozorování hvězdného nebe optimální. Náš jihovýchodní obzor stále lemují záře brněnské aglomerace, a dosah této **světelné polokoule**, spolu s lokálními zdro-

ji osvětlení nebe, jakými jsou Tišnov a svitavské údolí v čele s Blanskem, má na temnotu oblohy vliv až zarážející. I na tak příhodně otevřených stanovištích, jako jsou Unín, Stanoviska nebo Deblín zjistíme, že rozptýlené světlo pozemních zdrojů sebere z noční oblohy i dobrou polovinu její plochy. Podle mapy světelného znečištění v Česku najdeme na Tišnovsku oblast **příhodně tmavé oblohy** pouze v okrajových částech regionu. Chceme-li tedy pozorovat nebe v plné hloubce, musíme na Lomnicko a Žďárcko. Rušivé osvětlení je tu vnímatelné ještě u Rašova nebo na Veselském chlumu. Dále k severu a severozápadu je už situace příhodnější. Takovým doporučitelným stanovištěm je pak přístřešek u Osík (49.4576919N, 16.4134017E), Horní Chlébské (49.4721283N, 16.3629267E), vrch Víckov u Žďárce (49.3897486N, 16.2658728E), polní krajina u Vratislávky a vršky okolo Olší a Sejřku.

NALAĎTE SE NA SPRÁVNÝ ČAS

I když jsme se vydali na prohlídku hvězdného nebe, už samotný přechod mezi dnem a nocí neboli soumrak má své hluboké kouzlo. Dokud je nad obzorem Slunce, je **den** a na obloze nejsou vidět žádné hvězdy. Když se Slunce konečně noří za obzor, nastává **soumrak**. Obrátíte-li se zády k západu, uvidíte na opačné straně oblohy zvedající se **tmavý oblouk**. Je to stín, který vrhá Země do vesmíru. Teprve po další půlhodině obloha ztemní natolik, že na ní vystoupí první hvězdy, a začíná noc. V létě je ovšem Slunce tak nízko pod obzorem, že pro astronomy noc vůbec nenastává. Ne, že by tehdy nemohli spát, ale sluneční světlo je stále rozptýleno v atmosféře, což brání pozorování slabších vesmírných objektů. Pro oko běžného člověka ale k pohledu na hvězdy stačí každá noc, jen když to počasí dovolí.

NAOSTŘETE OČI, UTLUMTE SVĚTLA

Veškeré pozorování noční oblohy se tedy paradoxně točí okolo **světla**. A také okolo **očí**. Lidské oko jako složitý orgán je adaptováno na různé intenzity světla, ale naše dva základní režimy představují den a noc. V těchto dvou fázích „pracují“ střídavě dvě „směny“ našich fotocitlivých čidel v oku – tyčinky a čípky. Směny obou těchto čidel se střídají v práci, pokud přejdeme ze světla do tmy (a naopak). Jenže zatímco přechod na režim světlo zvládá lidské oko během 5 sekund, **adaptace na tmou trvá oku 30 minut!** Při pozorování noční oblohy je tedy nezbytné se vyvarovat jakéhokoliv jasnějšího osvětlení. Pouze tehdy dosáhnou oči maximální citlivosti a začnou vnímat i slabé objekty hvězdného nebe. Nestačí se tedy jen postavit na místo s oblohou nerušenou vzdáleným osvětlením, ale vyhnout se přitom i přízemnímu oslnění blízkých lamp, osvětlených oken nebo reflektorů aut. O baterkách a mobilech ani nemluvě.

Pokud si budete muset při pozorování přeci jen posvítit, je vhodné použít tlumené červené světlo, na které jsou oči citlivé nejméně. A nezapomeňte, několik desítek minut trvající adaptaci vašich očí na tmou může zcela zničit pohled na jediný silný zdroj světla. Pak ovšem nezbyvá nic jiného než znovu vyčkat půl hodiny.

VYBAVTE SE

Aby byla noční výprava příjemným zážitkem, je třeba se při ní cítit pohodlně. Velmi důležité je proto vhodné a dostatečně **teplé oblečení**. I uprostřed léta je noční pokles teploty citelný. Nezapomeňte přitom na typický jev, jímž je padání noční rosy, která umí promokavé boty nebo sandály pořádně promáchat. Vyplatí se vzít si také **něco na sezení**, například kus karimatky nebo skládací židličku. Vestoje vás při pohledu na nebe za chvíli bude řádně bolet za krkem a v zádech. Určitě nepohrdnete i přísunem **teplých tekutin** a nějakou tou **svačinkou**. V noci se samozřejmě neobejdete bez **baterky**, ale jak bylo zmíněno výše, nejlépe červené tlumené. A nakonec budete potřebovat k orientaci **mapu aktuální hvězdné oblohy**. A o tom, jakou si vzít, zase příště.

MALÉ LUŠTĚNKY

Václav Seyfert

Tentokrát se v luštěnkách budeme věnovat tišnovským ulicím. Jako vždy nám svá řešení neposílejte, ta správná najdete v dolní části stránky.

OSMISMĚRKA

Začínáme *miniaturní osmisměrkou* – pokud v osmi směrech vyškrtáte devět uvedených výrazů, zůstane v obrazci stejný počet písmen, která čtena po řádcích odtajní jméno jedné ze zdejších ulic.

U	V	H	S	A	U
B	I	O	M	T	S
I	L	A	L	A	H
P	L	O	T	B	O
L	O	A	U	E	A
K	N	R	M	D	Y

BLOUD
DEBATA
HALALI
LOS
MALI
RUB
SATAN
VILLON
VOLBA

SKRÝVAČKY

V každé z osmi vět je skryta jedna tišnovská ulice. Nápovědou budiž informace, že se ani v jednom případě nejedná o název typu „Horova“ (nejsou tedy v podobě přivlastňovacího přídavného jména).

PAN UČITEL MUDROCH OD NÍ ČEKAL MNOHEM LEPŠÍ STUDIJNÍ VÝSLEDKY.
SEBRAL VELKÝ ŠUTR A TĚŠIL SE, JAK JÍM VŠÍ SILOU MRŠTÍ PŘES ŘEKU.
PO OBROVSKÉM NÁRAZU SE KUS VRAT KYMÁCEL JEŠTĚ NĚKOLIK MINUT.
TAKOVÝ CHLĚB OKORÁ BRZY, POKUD JE PONECHÁN PŘÍMO NA VZDUCHU.
NAD PŘEKRÁSNĚ ROZVITOU BEDLOU HÁDAL, KOLIK TAKOVÝCH JEŠTĚ NAJDE.
V JIROUSOVĚ PROSTŘEDNÍM VYDRÍ NOVÁKOVI DOSUD NIKDY NEBYLI.
POUHÝ SHLUK VĚT NIC KÁNONICKÉHO DO HISTORIE LITERATURY NEVNESL.
ČLOVĚKU VŽDYCKY AŽ ZATRNE, CO VŠECHNO SE MŮŽE NA ULICI PŘIHDODIT.

PŘESMYČKY

Tentokrát naopak zaměříme pozornost na ulice pojmenované po významných osobnostech. Každá přesmyčka ukrývá jméno a příjmení člověka, po němž dostala název některá z ulic červeně vyznačených na připojeném plánu města.

BRAŇ KORÁLE JEDNA URNA
JO, ČEKÁ NA ŠLE NU, KOMÍN A NOTA
ODSAJ FERBL CHLUP, SEČ, KOTVA
RYS TAM ŠIL VOR MÁ KOŠILE ŠLA

SÍTOVKA

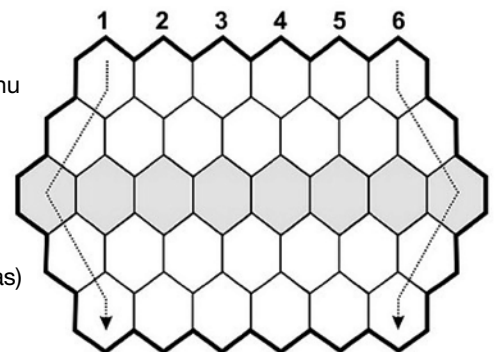
Závěrečná hádanka je poněkud složitější, takže si k luštění vezměte na pomoc rodiče, případně si cizí výrazy můžete vyhledat ve webových slovnících. V prostředním zvýrazněném řádku je opět název jedné tišnovské ulice. Luští se podle legendy ve směru šipek.

ZPRAVA DOLEVA A ZPĚT:

- 1 orgán zajišťující oběh krve
- 2 dávka jídla
- 3 indické město
- 4 slovenský výraz pro potravinu z hovězích předžaludků
- 5 limonády vyráběné v Třebíči
- 6 strom s bílou kůrou

ZLEVA DOPRAVA A ZPĚT:

- 1 německy slunce
- 2 fyzikální veličina (výkon × čas)
- 3 ostré hroty ručních zbraní
- 4 anglicky špinavý
- 5 pohledy
- 6 domácí ženské jméno

Nápověda: BIATE

SPRÁVNÁ ŘEŠENÍ: Osmisměrka: U Humpolky. Skryvačky: Choditček, U tratě, U Svratky, Koráb, Dlouhá, Dřínová, Květnická, Trnec. Přesmyčky: Karel Ráboň, Leoš Janáček, Josef Drbal, Miroslav Týřš, Jan Neruda, Antonín Moutka, Svatopluk Cech, Mikoláš Aleš. Síťovka: Nádražní.

made in... TIŠNOV

Pivovar Tišnov si se svojí značkou Tišnovské pivo upevňuje pozici mezi nejlepšími minipivovary. Letos uspěl hned ve dvou soutěžích o nejlepší pivovar v České republice, a to jak na základě výsledků v soutěži o Nejlepší pivovar České a moravské pivní koruny, tak i soutěže Golden Bohemia. Jak uvedl prestižní odborný časopis Pivo, Bier & Ale, všech devět soutěžních piv bylo oběma porotami hodnoceno jako velmi dobré a výborné. Tím se stal Pivovar Tišnov jedním z největších objevů letošního ročníku soutěže. Kvalita Tišnovského piva byla navíc korunována na jubilejním 30. ročníku Zlaté pivní pečeti, největší, nejstarší a nejprestižnější mezinárodní pivovarnické degustační soutěže v České republice (České Budějovice, únor 2020).

Dvě Tišnovská piva byla ve svých kategoriích zlatá a stala se tak pivy roku v České republice.

Zlatá pivní pečeť (1. místo) – Tišnovan 12 %, kategorie:

Světlý ležák premium z minipivovaru

Zlatá pivní pečeť (1. místo) – Abatyše Barbora 13 %, kategorie:

Silné polotmavé pivo z minipivovaru

Co na tento úspěch říká starosta Tišnova Jiří Dospíšil:

„Jako starosta města jsem pyšný na to, že Tišnovské pivo získává v poslední době významná ocenění. V době, kdy minipivovary okolo nás vyrostly jako houby po dešti, je to o to cennější. Poslední dvě zlaté medaile udělené na Mezinárodním pivním festivalu v Českých Budějovicích pro „Abatyši Barboru“ (v konkurenci 39 vzorků) a „Tišnovana“ (v konkurenci dokonce 94 vzorků) jsou jasným důkazem, že Petr Peška a jeho spolupracovníci vaří skutečně špičkové pivo. Já Pivovaru Tišnov k těmto úspěchům gratuluji a přeji, ať se dílo daří i nadále!“

Jiří Dospíšil, starosta města Tišnov

Petr Peška, vrchní sládek a ředitel

O SOUTĚŽÍCH

Ve všech oficiálních soutěžích jsou jednotlivá piva hodnocena anonymně. Vzorky piv jsou označeny čísly a žádný z porotců neví, které pivo a ze kterého pivovaru právě posuzuje.

České a moravské pivní koruny 2020

Soutěž o nejlepší pivovar České republiky s národní odbornou porotou složenou ze sládků, pracovníků výzkumných ústavů a odborných škol. Má asi padesát členů.

Golden Bohemia

Soutěž o nejlepší pivovar ČR s mezinárodní odbornou porotou, která hodnotí pivo po celém světě. Letos to byli porotci

například z Německa, Belgie, Anglie, Finska, Japonska, Itálie, Slovenska a České republiky.

Zlatá pivní pečeť

Otevřeného mistrovství ČR, soutěže o prestižní Zlaté pivní pečeti, se letos zúčastnil dosud největší počet, a sice 271 pivovarů z 24 zemí světa a soutěžilo přes 1 400 vzorků piv ve 35 pivních kategoriích. Degustace probíhaly za dohledu renomovaných certifikačních autorit z celého světa.

O PIVOVARU

Byl založen v roce 2015. Aktuálně vaří 11 druhů piv v objemu výroby 3 000 hl ročně. Tišnovská piva vznikají podle originální receptury a jsou vařena ze 100% přírodních surovin. Neobsahují přidané chemické látky ani cukr. Jsou k dostání v Tišnově a okolí, Vysočině, Brně, v Praze a dalších městech.

Dej Bůh štěstí. Ať další úspěchy Pivovaru Tišnov následují. Více na www.pivovartisnov.cz

P.S. Ráda jsem se podílela na přípravě této stránky. Asi i proto, že na etiketě jednoho Tišnovského piva je vyobrazen náš dům. V roce 1898 jej vybudoval na Riegrově ulici sládař Rudolf Japp. A po něm se jmenuje tmavý ležák JAPP 12%. Ten byl letos také hodnocen jako výborný ve všech třech soutěžích.

Petra Frankeová

Tišnovan 12% | Abatyše Barbora 13%
Nejlepší piva v ČR ve svých kategoriích pro rok 2020

KŘÍŽOVKA

Z HISTORIE KARASOVA DIVADLA – 4. DÍL

Martin Sebera, Václav Seyfert

Nabízíme Vám čtvrtou křížovku z cyklu o historii Karasova divadla. V tajenkách je jako vždy jednak název hry, s níž se divadlo představilo tišnovským divákům v roce uvedeném v levém horním rohu obrazce, a také jméno a příjmení jednoho z herců, který v této hře účinkoval.

1959	ZÁJMENO UKAZOVACÍ	NÁZEV HLÁSKY M	MUŽSKÝ ZPĚVNÝ HLAS	OBDĚLÁVAT POLE	POHLED	KDYŽ (SLOVENSKY)	NÁZEV SPOR-TOVNÍCH KLUBŮ		SARMAT	2. TAJENKA	OBYVATEL ASIE
PROVÁDĚT TETOVÁNÍ								ŠPANĚLSKÁ VYCHOVATELKA			
SVĚTADÍL								TISKAŘSKÝ STROJ POHODNÝ			
 PODVÁDĚT	PŘEDLOŽKA 1. TAJENKA					CESTY ANGLIČAN					
ČÁST SVÍČKY					MALÁ BRÁNA POKLADNA						
OPICE GIBBON				KRASOVÝ ÚTVAR KURA (ZAST.)					CHEM. ZN. ASTATU ŘEŠETO		
ZÁPADO-ČESKÉ MĚSTO			BRATROVAH FEUDA					MPZ FINSKA PYTLE			PAZNEHTNÍK
SOUCIT								CĚVA CHLOUBA			
NEPŘÍJEMNÁ UDÁLOST						ŘÍČKA KOPT					
JEDNOTKA VÁHY					ZPĚVNÝ PTÁK NĚKOLIK PROVAZŮ						
 CHEM. ZN. RADIA ROŠTÍ				VŮNĚ ČESKÁ ŘEKA					CHEM. ZN. INDIA ŠPLHAVÝ PTÁK		
CITOSLOVCE ZASMÁNÍ			MÍSTO V POUŠTI NEBÝT V POHYBU					VĚNOVAT CHEM. ZN. MOLYBDENU			
RASTRY (SLOV.)							VAZAL ŘÍMSKY 1099				KORÝŠ
STAŠKOVÉ JMÉNO						HNACÍ STROJ TITO					
MÍVATI CENU								BIBLICKÁ PRAMÁTI			
LEGENDÁRNÍ ZAOCEÁNSKÝ PARNÍK								NÁLEV			

Znění obou tajenek zašlete na adresu noviny@kulturatishov.cz nejpozději do **10. června 2020**. Jména výherců budou oznámena až po skončení celého seriálu, které se – vzhledem k vydání tohoto dvojčísla namísto původně plánovaných dvou čísel – o jeden měsíc posouvá. Poslední křížovka bude tudíž zveřejněna v lednovém čísle 2021 a výherci následně v únoru. Správné řešení z minulého čísla: **Radúz a Mahulena, Jarmila Zvěřinová**.

TIŠNOVSKO A TIŠNOVÁCI V AKTUÁLNÍCH MÉDIÍCH

V TÝDNECH NOUZOVÉHO STAVU SI NÁS VŠÍMALA TELEVIZNÍ OBRAZOVKA

Václav Seyfert

Doba koronavirová nás nutí zůstat doma a máme tudíž čas i příležitost věnovat se výrazněji různým mediálním výstupům. Není bez zajímavosti, že se na tomto poli poměrně hojně objevoval i Tišnov, jeho okolí a také mnozí Tišnováci, ať už historičtí nebo současní. Teď opravdu nemám na mysli ani paní ministryni Schillerovou, ani rozhlasového „spíkra“ Xavera Veselého, kterých je poslední dobou všude plno. Televizní obrazovka se Tišnov(sk)em opravdu zabývala i zajímavějším způsobem.

V neděli 29. března se v populární **Toulavé kameře** České televize konečně objevil i Tišnov. Nešlo o výsledek žádného speciálního pozvání, autoři pořadu avizovali svůj zájem sami a k natáčení si vybrali týden po jarních prázdninách, tedy ještě před nástupem roušek. Počasí ale bohužel nepřálo a zatažená obloha rozhodně k pozitivnímu vyznění reportáže nepřispěla. V pořadu byla nejprve představena radnice, konkrétně sgrafita Jano Köhlera, zejména slavný konflikt primátora Jiříka Mydláře s rejtary hejtmana Lisovského na Štedrý den roku 1620. V kratičké zmínce se pak mihly tišnovské uličky, následovala prezentace Cesty hrdelního práva, návštěva expozice minerálů a pohled z Vokounovy vyhlídky. Komentářem přispěli Miloš Syssel ze spolku Continuum vitae, starosta Jiří Dospíšil a Kateřina Kociánová z galerie Patriot. To vše ovšem bylo nutno stihnout za pouhé 4 minuty! Buďme na jedné straně rádi za bezplatnou propagaci Tišnova, nicméně si nemyslím, že by oněch 240 sekund, byť ve velmi sledovaném pořadu, mohlo nějak závratně pozvednout turistický ruch v našem regionu.

V pořadu Toulavá kamera se objevila také Cesta hrdelního práva.

V pondělí 6. dubna opakoval druhý program ČT zhruba padesátiminutový dokument režisérky Zory Cejnkové **Svět podle Pernštejnů** z roku 2013. Zejména první části filmu vévodil nám dobře známý nedaleký hrad i přilehlé obce – včetně zmínky, že „počátky rodu se dají vystopovat v malé vsi Doubravník na Vysočině“. V druhé půli dokumentu pak už hrály prim Pardubice, kam Pernštejnové postupně přesunuli svůj zájem a priority. Historii je věnován také pětidílný cyklus **Kaple – duše rodů**, natočený

v roce 2016; od počátku května jej Česká televize již poněkoli káté reprizuje vždy v neděli krátce po poledni. Jeho části se nazývají Křivoklát, Telč, Náměšť, Valtice a Konopiště. Proč o něm hovoříme z pohledu Tišnova? Inu, jedním z tvůrců a moderátorem seriálu, jehož každý díl trvá 26 minut, je tišnovský historik **Michal Konečný**.

Tím se dostáváme k výše slibovaným Tišnovákům, které nám televizní obrazovka v uplynulém období nabídla. Nejvýrazněji se tak stalo na stanici ČT Sport, která se teď musí obejít bez přímých přenosů a zařazuje tedy slavné záznamy z historie česk(o-slovensk)ého sportu. Mezi 15. a 18. dubnem mezi ně patřila i série zápasů z basketbalového mistrovství Evropy 1985, na němž naši reprezentanti senzačně vybojovali stříbrné medaile a kde jednou z hvězd týmu byl i odchovanec tišnovského basketu, rozehrávač **Vlastimil Havlík**. Televize připomněla dvě utkání ve skupině a pak všechny duely vyřazovací fáze, od překvapivého vítězství nad Jugoslávií přes vydrženou semifinálovou výhru nad Španělskem až po finálovou porážku od SSSR.

A protože slavné Tišnováky máme nejen mezi sportovci, ale i v oblasti hudby, nabídl nám je i kulturní kanál ČT Art. Ten dlouhodobě vysílá cyklus filmáře a pianisty Martina Kratochvíla **Příběhy českého jazzu**, v jehož rámci byla 27. března premiérově odvysílána část nazvaná Gustav Brom a brněnská scéna. V ní se krátce po sobě objevili hned tři naši dnešní nebo bývalí spoluobčané. O významu Bromova orchestru v oblasti tzv. třetího proudu (tedy syntézy vážné hudby a jazzu) nejprve fundovane hovořil **Jan Dalecký**, zaujatý bromolog, ještě nedávno bydlící na zdejší Jiráskově ulici – a pak následovala ukázka z koncertního provedení skladby Pavla Blatného In modo classico pro smyčcový kvartet a jazzový orchestr, kterou společně zahrála Bromova kapela a Kvarteto města Brna. Pohled kamery nabídl ve společném záběru jak tehdejšího basistu orchestru **Jana Hubáčka**, tak stálého violoncellistu brněnského kvarteta **Borise Páče**, který v létě oslaví 75. narozeniny a budeme se mu tedy brzy věnovat v podrobnějším rozhovoru. Kdo má pro změnu raději záhady, mohl si v květnovém programu stanice CS Mystery povšimnout i tišnovského herce **Jonáše Floriána** v jednom z dílů pořadu Tajemné horizonty.

Pro Vás čtenáře budiž podstatné to, že všechny pořady, o nichž je tu psáno (s výjimkou toho posledního), jsou k nalezení v televizním archivu na webových stránkách www.ceskatelevize.cz a je tedy možné si je přes internet kdykoliv přehrát.

Tišnováci se ale objevovali a objevují i v tištěných médiích. Pravidelným přispěvatelem týdeníku Echo je vojenský analytik a publicista **Lukáš Visinger**, naposledy tu publikoval počátkem března v čísle 10 článek nazvaný Jaderné ambice s tazavým podtitulem Mohlo by si Česko vyrobit atomovou bombu? A zcela nedávno, v pondělí 4. května, otiskl Deník N dvoustránkový rozhovor s **Tomášem Blahou**, provádějícím v klášteře Porta coeli experimenty s biouhlím, které stahuje uhlík z atmosféry pod zem, vrací jí vlhkost a zvyšuje úrodnost.

Je nás zkrátka všude plno, ve světě se neztratíme...

RECEPTY PODHORÁCKÉ KUCHYNĚ

Vladimír Vecheta

Podhorácko sdílelo s Horáckem chudobu polí, chladnější klima a menší pohostinnost přírody. Přesto blízkostí k bohatším regionům jižní Moravy a Hané dovedla leckterá domácnost okořenit svoji kuchyni pestřejšími recepty. Tradiční kuchyně tak ani zdaleka nebyly jen brambory a luštěniny. A když zalistujeme v rukopisné knize receptů z roku 1905 nalezené v nebohatším statku vsi, rozhodně budeme mít důvod některé z jídel předků vyzkoušet. Ale na úvod přeče jen ochutnejme to nejtýpičtější:

Bramborové placky – pekáče, peciválky

Suroviny: 600 g vařených brambor ve slupce; 150 g polohrubé mouky, větší špetka soli, rozpuštěné máslo, moučkový cukr (povidla, mák), vlahé mléko

Postup přípravy: Uvaříme brambory ve slupce do měkka, nejlépe den předem. Studené brambory oloupeme a najemno nastrouháme. Přidáme mouku, špetku soli a vypracujeme vláčné těsto. Vytvarujeme tenčí placky, které opékáme na suché pánvi nebo přímo na plotně kamen. Správně upečené placky by měly mít na sobě hnědé pučhýřky a skvrnky. Placky můžeme ještě namočit do vlahého mléka – budou vláčnější. Hotové je bohatě pocukrujeme, omastíme rozpuštěným máslem. Místo cukru můžeme použít povidla nebo mák.

Bramborové placky se škvarky

Suroviny: 500 g vařených brambor, 500 g hrubé mouky, sůl, 120 g vepřových škvarků, 2 vejce, tuk na opečení

Postup přípravy: Brambory uvaříme a najemno nastrouháme, smícháme s moukou, nasekanými škvarky a osolíme. Vejci zaděláme tužší těsto, které dobře zpracujeme a rozválíme na plát. Z těsta vykrajujeme placičky, které pečeme na vymaštěném plechu v troubě nebo na pánvi na rozpáleném tuku.

Cukrové zemáky

Suroviny: 200 g cukru, 90 g mouky, 9 vajec, 50 g kakaa (kakaové máslo), strouhaná čokoláda, sekané mandle

Postup přípravy: 60 g cukru utřeme s 5 žloutky, do toho zamícháme mouku a naposled zvolna vmícháme z 5 bílků utřený sníh. Na plech dáme papír a pomocí kornoutu s trubičkou uděláme hromádky (zemáky), které pečeme při „pootevřeném“ troubě. Upečené se nechají vychladnout, rozkrojí a prostředky se vykrojí. Pak se ušlehá ze 4 bílků sníh, zašlehá se do něj 70 g cukru a 70 g cukru se vmíchá vařečkou. Pak se dá rozehřát 50 g kakaa (kakaové máslo) a do toho krému se zamíchá. Krémem plníme poloviny zemáků a slepujeme dva do sebe. Ty se nakonec pomazou bílkem a obalí ve strouhané čokoládě a rozsekaných mandlích.

MĚSTSKÁ KNIHOVNA TIŠNOV DOPORUČUJE

Z novinek:

Petr Čornej: Jan Žižka

Český historik Petr Čornej se zaměřuje na dějiny pozdního středověku, zejména na husitství. Napsal biografii, kde představuje nepřemoženého hejtmana v netradičním světle. Příběh nejslavnějšího českého vojevůdce se odehrává na pozadí barvitého dějinného panoramatu, jež pomáhá rozumět Žižkovu vnitřnímu světu a motivaci jeho činů. Husitský válečník vystupuje na stránkách knihy jako polní velitel, jehož úspěchy vyrůstají z geniálního strategického uvažování a jedinečné schopnosti zvolit překvapivá řešení. Sám sebe přitom vnímá jako hluboce věřícího bojovníka, naplňujícího boží vůli vždy a všude.

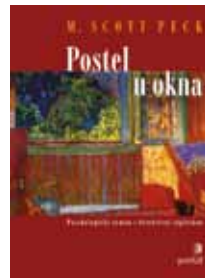
Michael Ende:

Rodrigo Raubíř a neohrožený Špunt

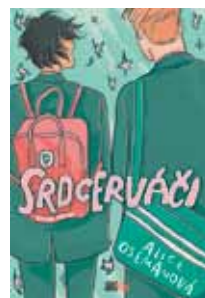
Špunt je malý chlapec, který neví, co je strach. Potulný život loutkáře ho nebaví a nudí. Od rodičů stále slyší, co musí a nesmí, že něco nejde a že se něco nedělá. Za každou cenu se proto chce seznámit s neblaze proslulým Rodrigem Raubířem. Než se však bude moci stát jeho pážetem, musí vykonat zkoušku odvahy. Když se náhodou setká s kočárem princezny Filipy, okamžitě vycítí příležitost. Dětský čtenář zažije dobrodružství, dozví se, jak překonat strach a co umí síla přátelství a podpora rodiny.

Stojí za přečtení:

Morgan Scott Peck: Postel u okna

Americký autor je vystudovaný psychiatr, nejprve sloužil jako psychiatr u americké armády, posléze si zřídil vlastní psychiatrickou ordinaci. V psychologickém románu s kriminální zápletkou Postel u okna se zabývá problematikou dobra a zla, duchovním růstem a hledáním sama sebe. Využívá bohatých zkušeností ze své psychotherapeutické praxe, ukazuje mezilidské vztahy a lásku, která mění život jednotlivce, a tím trochu i celý svět.

Alice Osemanová:

Srdcerváci: kniha první

Šestadvacetiletá anglická autorka vydává knižně svůj webkomiks Heartstopper. Tento komiksový román je o životě, lásce a o všem, co se stane mezi tím. Charlie je nervák, priznaný gay a přemýšlivý kluk, někdy možná až moc. Nick je zase veselý, měkkosrdcatý hráč ragby. Nick Nelson o Charliem něco slyšel, ale nikdy neměl příležitost si s ním promluvit. Když se z nich stanou přátelé a Charlie se do Nicka brzo hodně zakouká, ani nepomyslí na to, že by u něj snad mohl mít šanci.

SPORT V ČASE UVOLŇOVÁNÍ

Václav Seyfert

Koncem května vláda umožnila při dodržení přísnějších podmínek návrat ke společným pohybovým aktivitám a sportovci tak mohou znovu vyvíjet činnost v téměř klasických podmínkách. Šesti zástupcům tišnovských klubů jsme v souvislosti s tímto opatřením položili čtyři stejné otázky:

- 1) **Jakým způsobem probíhala příprava sportovců ve Vašem klubu v nedávných týdnech, kdy bylo omezeno až zcela zakázáno jakékoliv shromažďování většího počtu osob?**
- 2) **Odkdy a jak se naopak připravují v současnosti, kdy došlo k určitému uvolnění restrikcí?**
- 3) **Jakým způsobem rozhodl Váš řídicí sportovní svaz o soutěžích, v nichž startují Vaše týmy či jednotlivci?**
- 4) **Uskuteční se již v červnu nějaké zápasy, závody či jiné soutěže?**

A zde jsou jejich odpovědi:

ATLETIKA (Martin Sebera)

- 1) Činnost klubu jsme zrušili 11. 3. v souladu s vládním opatřením k prevenci šíření koronaviru COVID-19. Zrušení se týkalo tréninků dětských skupin – rodiče s dětmi, a pro děti I. a II. stupně základních škol. Elitní miniskupinka pokračovala v přípravě individuálně – na zahradě a případně v lese. S postupným uvolňováním opatření jsme se postupně začali scházet i na atletických drahách na obou dvou základních školách.
- 2) Znovuzahájení činnosti Atletického klubu jsme naplánovali od úterý 26. 5., a to ve shodném rozvrhu, který platil od září 2019. S jediným rozdílem, že tréninky se budou vždy odehrávat jen na venkovním hřišti, tedy bez možnosti využití šaten. V případě špatného počasí tréninky nebudou.
- 3) Český atletický svaz pod heslem „Spolu na startu“ uspořádá 1. června první mítink na kladenském stadionu s předními českými reprezentanty. Cílem svazu je, aby se na dalších stadionech po celé republice uskutečnily další atletické závody určené pro děti a mládež různých věkových kategorií a v různých disciplínách. Cílem této iniciativy je být spolu na startu letošní závodní sezony. Náš klub se tedy roz-

jede po nejbližších mítincích. O termínech ostatních soutěží (týmové soutěže a individuální mistrovství) se nyní jedná a hledají se dny a časy...

- 4) Všechny naše tradiční atletické závody pro děti, které v Tišnově pořádáme, jsme do konce června zrušili.

BASKETBAL (Beata Adamcová)

- 1) Děti se připravovaly samostatně doma, měly možnost využívat cvičení uvedených na webových stránkách České basketbalové federace.
- 2) Od začátku května chodíme trénovat na venkovní hřiště.
- 3) Všechny soutěže byly předčasně ukončeny.
- 4) Soutěže začnou znovu až v září, příprava v srpnu formou soustředění.

FOTBAL (Štěpán Pilný)

- 1) V souladu s ustanovením vlády jsme přešli na individuální trénování v místě bydliště dle možností každého hráče. Trenéři vypracovali tréninkové plány a přeposílali je přes skupiny na sociálních sítích. Dále nám fotbalový svaz dodával videa trénování z domova.
- 2) Od 11. 5. znovu v souladu s ustanovením vlády se jednotlivá družstva připravují v menších skupinách na hřišti. A to za předpokladu dodržení všech hygienických doporučení a nařízení.
- 3) Fotbalový svaz rozhodl o ukončení všech amatérských soutěží bez určení pořadí. To znamená, že se soutěže nedohrají a nikdo nepostupuje ani nesestupuje.
- 4) Čekáme, zda po 25. 5. dojde k dalšímu uvolnění. Pokud to tak bude, počítáme s přátelskými zápasy ve všech kategoriích.

STOLNÍ TENIS (Rostislav Černocho)

- 1) Příprava v našem klubu byla pozastavena vyhlášením nouzového stavu.
- 2) Od 11. 5. bylo možno otevřít vnitřní sportoviště, ale za splnění několika podmínek, hlavně hygienických, na což nebyli všichni připraveni. Například tělocvična je pro nás zatím uzavřena.
- 3) Všechny soutěže ve stolním tenisu byly ukončeny a postupy a sestupy jsou prováděny ze stávajících tabulek (nebyla dohrána dvě soutěžní

kola). Jelikož družstvo A skončilo v divizi na 2. místě, postupujeme do 3. ligy. V krajských soutěžích se ještě postupy a sestupy upravují. Předpokládáme, že družstvo B si udrží stávající soutěž KS 2. tř. Družstvo C postupuje do 2. okresní soutěže.

- 4) Zahájení sezóny 2020/21 předpokládáme v měsících září–říjen.

TENIS (Zdeněk Kunický)

- 1) Sportovní příprava tišnovských tenistů byla přerušena 13. 3. vládním nařízením. Od tohoto data byly zrušeny veškeré tréninky a areál tenisového klubu se uzavřel.
- 2) Kolem 11. 4. vláda dovolila s určitým omezením používat venkovní sportoviště. Náš klub spustil tréninky v omezeném režimu 15. 4. Pro děti, které měly zájem trénovat, se vytvořil rozpis tréninků tak, aby splňoval veškerá nařízení a doporučení. Děti byly na kurty samy s trenérem nebo maximálně po dvou a všichni dodržovali dvoumetrové odstup. Rodiče měli do areálu vstup zakázán. Trénovalo se (a doposud se ještě trénuje) i v dopoledních hodinách, aby se v areálu nekumulovalo více osob.
- 3) Soutěže družstev byly redukovány na tři soutěžní kola, která začínají 6. až 7. 6. a pokračují v termínech 20.–21. 6. a 27.–28. 6. Již 30. 5. však vstupují do soutěží družstev naši minitenisté a o den později družstvo babytenisu. Turnaje jednotlivců byly zrušeny do 25. 5. a poté mohou pořadatelé turnaje pořádat v omezeném počtu účastníků.
- 4) Soutěže budou rozlosovány po 15. 5., takže v době uzávěrky vydání dosud není program tišnovských utkání znám.

VOLEJBAL (Vladislav Horký)

- 1) Příprava probíhala individuálně – procházky, běh, kolo.
- 2) Poprvé bychom se měli setkat v polovině května, pravděpodobně budou stanoveny tréninky jedenkrát týdně, zřejmě na venkovní antuce.
- 3) Volejbalový svaz rozhodl o předčasném ukončení všech soutěží.
- 4) V červnu by se měla řešit budoucnost a přihlášky na novou sezónu, která obvykle začíná na přelomu srpna a září. Přes léto snad objedeme pár turnajů a začneme s přípravou. ☺

TIŠNOVSKÁ STOPA KAROLÍNY MUCHOVÉ

26. TENISTKA SVĚTOVÉHO ŽEBŘÍČKU

VSTUPOVALA DO TENISU DOSPĚLÝCH U NÁS NA OSTROVCI

Václav Seyfert

Sportovní svět se vlivem pandemie zastavil a zejména tenis se bude k normálu vracet s velkými obtížemi, protože ve své špičkové podobě je již příliš globální záležitostí. Současným stavem trpí nejen hráči a hráčky, ale i fanoušci, kteří si zvykli denně vyhledávat na televizních stanicích aktuální zápasy svých favoritů. Nejen proto, že chtěli sledovat ty absolutní legendy, jako je tomu v případě famózního tria Djokovič–Federer–Nadal; i někteří méně slavní hráči si u diváků získali oblibu díky svému atraktivnímu hernímu pojetí, na které je prostě radost se dívat. Bývá osvěžující, když se objeví někdo nový s opravdu neotřelým způsobem hry, což se v loňském roce podařilo především české reprezentantce **Karolíně Muchové**. Chytrým, pestrým a tech-

Karolína Muchová.

Foto: Reuters

nickým tenisem se vloni dokázala kromě čtvrtfinále wimbledonské dvouhry probjovat již i na 21. místo světového žebříčku WTA, soutěžní přestávku momentálně tráví na pozici o pět příček nižší.

Když ještě Karolíně nebylo patnáct a přecházela ze žákovské kategorie do dorostu, usoudili odborníci pečující o její kariéru, že by bylo dobré získávat již i první ostruhy mezi ženami, a hledali pro ni místo v soutěži dospělých odpovídající její úrovni. Tou se zdála být druhá liga, mezi jejímiž účastníky byl pro rok 2011 také SK Tenis Tišnov. Rok před tím sice skončil v jihomoravské divizi až třetí, ale někteří oprávnění účastníci se startu ve 2. lize zřekli a Tišnovští využili možnosti je v soutěži nahradit. Při hledání posil pro ženskou část týmu

Družstvo dospělých SK Tenis Tišnov z roku 2011; Karolína Muchová vpravo dole.

Foto: archiv SK Tenis Tišnov

došlo na obvyklou spolupráci s jihomoravským gigantom Prostějovem, která měla z minulých let již úspěšnou tradici. Pro mladičké tenisty, kteří by se ve vyšší věkové kategorii ještě v mateřském klubu neuplatnili, bylo již dříve hostování v tišnovských barvách nejednou vydařeným řešením pro obě strany. V roce 1996 se například ve zdejší dorosteneckém týmu objevil pozdější vítěz pardubické juniorky Jan Mašík, o pět let později Dušan Lojda, který dokonce v roce 2006 vyhrál juniorskou soutěž na US Open, a v družstvu dospělých pro změnu působil v roce 2004 Emanuel Řehola, který byl tehdy žákovským mistrem republiky.

Karolína Muchová nastoupila v sezóně 2011 za družstvo dospělých SK Tenis Tišnov v pěti utkáních skupiny C 2. ligy z celkového počtu sedmi. V Mladé Boleslavi hrálo družstvo bez ní a jeden duel se vůbec neuskutečnil, protože soupeř z Hradce Králové k poslednímu kolu do Tišnova nepřijel. Z pěti odehraných dvouher vyhrála Kája dvě, ze tří porážek byly ovšem dvě velmi těsné až po třísetových bojích (mimo jiné s bývalou tišnovskou hráčkou Michaelou Rullovou). Čtyřhra se dost často za rozhodnutého stavu již nehrála, takže v páru s Martinou Seyfertovou nastoupily pouze ke třem zápasům, z nichž dva vyhrály. „Kája zapadla do kolektivu podstatně starších spoluhráčů velice dobře,“ vzpomíná

na ty časy Martina. „Zpočátku sice všem vykala a zdravila je ‚dobrý den‘, ale rychle si zvykla, že jsme všichni kamarádi a týkáme si. Párkrát přijela i v týdnu a hrávaly jsme spolu tréninkové zápasy. Tenkrát jsem ji ještě porážela,“ dodává s úsměvem. S konečnou bilancí čtyři výhry a čtyři porážky byla nakonec nejmladší členka týmu procentuálně neúspěšnější ze všech, protože zejména mužská část družstva tehdy na úrovni soutěže nestačila a u zbylých členů celku tudíž prohry převládaly nad vítězstvími. Z konečné 7. příčky pak Tišnov sestoupil zpět do divize.

Prostějovské působení olomoucké rodáčky Muchové trvalo čtyři sezóny, poté se stala členkou menšího klubu TK PRIS Frýdek-Místek, v jehož barvách vyhrála v roce 2014 s velkým přehledem dorostenecké mistrovství republiky v Pardubicích. Vítěznou trofej jí tehdy předával slavný americký trenér Nick Bollettieri, který osobně sledoval finálové zápasy. Není bez zajímavosti, že chlapeckým šampionem juniorky se tehdy stal Zdeněk Kolář z nedaleké Bystřice nad Pernštejnem. Po tři sezóny 2016–18 pak byl domovským klubem Karolína Muchové TK PRECHEZA Přerov, dnes je členkou I. ČLTK Praha a v mateřském areálu na Štvanici prý občas ráda konzultuje některé záležitosti i s Janem Kodešem. Wimbledonský vítěz z roku 1973 se ostatně netají tím, že má pro Kájin tenis velkou slabost a že její zápasy velice rád sleduje.

Vítězce pardubické juniorky 2014 Karolíně Muchové předával trofej slavný Nick Bollettieri.

Foto: Luboš Jeníček

POUČENÍ Z KORONAVIROVÉHO OBDOBÍ

Tomáš Skříčka

Letos v lednu onemocněly v Česku statisíce lidí „na chřipku“. Po několika dnech se uzdravili. Těch byly statisíce. Tisíce jiných, trpících dalšími chorobami (onemocnění plic, pokročilé nádory, vysoký věk...), kteří chřipkou rovněž onemocněli, zemřeli. Normální života běh, řeklo by se.

Vtom se objeví koronavirus, covid-19. A vše je jinak. Protože se chová jinak. Nese patrně známky umělého zásahu do své struktury. Inkubační doba je delší, na povrchích přežívá déle, u těch, kteří se z něj uzdravili, protilátky postupně mizí. Navíc se vylučuje z těla napadeného pacienta i stolicí. Chová se tento kousek RNA (ribonukleová kyselina) zkrátka „divně“.

Stejně divně se ale chová značná část společnosti. Najednou zjistíme, že na prostu nefunguje civilní ochrana. Žádné strategické zásoby ochranných pomůcek. Nařikají i někteří lékaři, kteří ale ze zákona mají těchto věcí mít ve svých ordinacích určité zásoby – a někteří nemají. Všude slyšíme nárek a kňučení: státě, pomoz. Nejvíce je snad slyšet ty křiklouny, kteří ještě nedávno na vedení státu plivali na náměstích.

Ukazuje se i opozice. V okamžiku ohrožení, místo aby vylévali vodu z lodi, do které teče, vrtají další díry.

Slavná EU nehnula prstem. Nejdříve nás okřikovali, že děláme přehnaná opatření, aby nás následně kritizovali, že je chceme uvolnit příliš brzy. Státy EU si vzájemně kradou zaplacené a nakoupené ochranné pomůcky.

Uvědomujeme si, že při zavřených hranicích bychom dlouho nepřežili. 60–70 % veškerých potravin dovážíme (před 30 lety jsme více než polovinu zemědělské produkce vyváželi). Nevyrábíme skoro žádné léky a řadu dalších důležitých komodit. Jsme zjevně nesoběstační.

Nejen my, ale skoro celý svět je závislý na výrobě v Číně a v jihovýchodní Asii. A to jen proto, že odešel zdravý rozum mocných a převážila touha po mamonu, nekonečnému navyšování zisků a konzumu.

V období zvláštního režimu máme nyní dost času se zamyslet nad řadou věcí. Nelze zefektivnit a zeštíhlet přebujelý státní aparát? Nelze najít mechanismus, jak VŠEM umožnit pracovat a značně tím omezit sociální výdaje? Vždyť i Ford

a Bata umožňovali pracovat jakýmkoli invalidům. Nelze konečně zakázat fungování „neziskových“ organizací, financovaných ze zahraničí? A zprůhlednit hospodaření neziskovek českých? Třeba by se ukázalo, že většinu získaných prostředků spotřebují na svůj provoz včetně platů.

Nejsem ekonom. Ale domnívám se, že zisky firem působících na našem území by měly být daněny v Česku. A rázem by přibyly stovky miliard do státního rozpočtu.

Souhlasím s bojem proti světové nakaže. Trochu se ale bojím, že tento zápas může být zneužit. Hrozí například likvidace možnosti placení v hotovosti, hrozí ještě důkladnější sledování lidí mobily, platebními kartami a navigacemi ještě více než dosud.

Zbyrokratizovaný a přeidealizovaný socialismus se zhroutil. Sobecký a nelidský kapitalismus dostává obrovské trhliny. V ěře po koronaviru je šance ke změně. Žít lidsky, skromně, s pochopením pro potřeby druhých. S respektem ke stáří, zkušenostem, vědění, autoritám. Skutečným autoritám.

ŠMEJDI OPĚT V AKCI A S NOVÝMI PRAKTIKAMI

Jiří Sokol, Městská policie Tišnov

Již mnohokrát jsme varovali před praktikami tzv. „šmejdu“, především v souvislosti se seniory, kteří jsou jejich nejsnazším terčem. Dnes se tyto praktiky odklonily od prodeje různých pomocníků v domácnosti, příkrývek nebo masážních přístrojů k mnohem sofistikovanějšímu produktu. Tímto produktem je **nabídka a prodej energií**.

Množí se nám nespočet žádostí o pomoc nebo radu, zejména ze strany seniorů, kteří byli osloveni s nabídkou na přechod k novému dodavateli energií s „výhodnějším“ tarifem. V současné době jsou to i nabídky ve formě aukcí energií, kdy osoba po podpisu smlouvy dává obchodníkovi plnou moc k obchodování na těchto aukcích. Tito „energošmejdi“ s lidmi uzavřou

tzv. zprostředkovatelskou smlouvu třeba na chodbě jejich domu nebo před bytem. Tím dotyčného pověřují, aby udělal výběrové řízení na nového dodavatele elektřiny nebo plynu, respektive se účastnil energetické aukce. V mnoha případech však aukce vůbec neproběhne a na základě podepsané plné moci je uzavřena rovnou smlouva o dodávkách energií. Dle dostupných informací bývá hlavní problém v tom, že zprostředkovatel není dodavatelem energií, nemá tedy licenci od Energetického regulačního úřadu, a tím pádem nepodléhá kontrole tohoto úřadu.

Proto apelujeme především na seniory a varujeme před každým podpisem, který kde rozdají. Povinností protistrany je umožnit zákazníkovi se v klidu seznámit

s obsahem smlouvy, každý má na to právo. Pokud si nejste jisti, **nic nepodepisujte a vůbec nepřipusťte na toto téma diskuzi** – je lépe se s nimi vůbec nebat. Jedině tak se můžete ochránit před těžko prokazatelnými a mnohdy neřešitelnými problémy.

V případě, že máte sebemenší podezření na nekalou praktiku nebo je na vás vyvíjen nátlak, můžete se na městskou policii s důvěrou obrátit na tel. **603 577 252**, my jsme připraveni pomoci. Tento postup funguje a dle vyjádření „šmejdu“ oslovených seniorů již zmínka o přítomnosti městské policie při jednání prozatím každého nepoctivce odradila. Pokud již smlouvu podepíšete a nejste si jisti, zda jste nenaletěli, zkusíme nalézt řešení, jak závazek zrušit, a případně se i poradíme s odborníky.

THE MADMEN

**VLADIMÍR MIŠÍK
& ETC...**

DISONANT

TURBO

**13. BIGBITOVÁ
20. 6. 2020 NOC**

Železné areál Horka od 17.00 hod.

MĚSTSKÉ
KULTURNÍ
STŘEDISKO
TIŠNOV

jihomoravský kraj

Vstupné:
300 Kč předprodej
400 Kč na místě
předprodej obec Železná, TIC Tišnov

www.bigbitova-noc.cz

VERONIKA PSOTKOVÁ – SPOJENCI
16. 5. – 15. 11. 2020
Galerie Josefa Jambora

Socha Spojenci, jež vznikla pro prostor zahrady Galerie Josefa Jambora a Městské knihovny Tišnov, symbolizuje specificky ženské téma mateřství obohacené dětskou hravostí a lehkostí. Veronika Psotková realizuje prostorové instalace v rámci lokálních i celorepublikových festivalů, jež mají za cíl prezentovat současnou sochařskou tvorbu v ulicích měst.

MARTIN SKALICKÝ
– TANEC V TEMNOTÁCH
30. 5. – 2. 8. 2020
Galerie Josefa Jambora

Výstava nabídne průřez aktuální tvorbou autora z let 2017–2020. Martin Skalický prostřednictvím svých soch konfrontuje klasické postupy výroby a restaurování soch s užitím netradičních materiálů. Figurální tvorba se vyznačuje zájmem o křesťanskou ikonografii a poukazuje na spjatost plastického sochařství s funkcí.

ŽIVOT NA DNĚ VOD
31. 5. 2020, od 14.00 hod.
parkoviště před Mertastavem
Předklášteří

Co se skrývá na dně obyčejné řeky či potoka? Ekoporadna Tišnovsko zve na exkurzi o vodních bezobratlých. Dozvíte se zajímavosti o jejich životě i o jejich prostředí. Vylovíme si a prohlédneme druhy, které žijí v řece Loučce a Svratce. S sebou si vezměte holínky a kuchyňský cedník na výlov. V případě vydatného deště bude exkurze zrušena.

SLADKOSTI PRO DOBRU VĚC
1. 6. 2020, 10.00–17.00 hod.
kavárna Chutě zvu tě,
Komenského 103

Vezměte svoje děti na sladký cupcake. Na Den dětí jim dopřejete veselou sladkost a zároveň přispějete na dobrou věc. Výtěžek z prodeje dobrot, které dětem připraví Petra Burianová – vítězka soutěže Peče celá země – bude věnován na nákup nového automobilu pro Pečovatelskou službu. Pro děti je připraven drobný program a každý nakupující bude zařazen do slosování o výtečný Petřín dort.

ROLE A VZTAHY V RODINĚ
2. 6. 2020, 17.00–19.30 hod.
Rodinné centrum Studánka

Zveme vás na seminář Mgr. Jiřího Haldy. Jeho cílem je vysvětlit rodičům, jaké je postavení dětí, rodičů, prarodičů a ostatních členů rodiny v rodinném systému, jaké jsou jejich role a s tím spojené povinnosti a odpovědnost. Pozornost bude věnovaná i situacím, kdy některá z rolí v rodině chybí. Na seminář je nutné přihlásit se předem.

KREATIVNÍ LABORATOŘ V KNIHOVNĚ
4. 6. 2020, od 17.00 hod.
Kino Svratka + stream na Youtube

Cílem semináře je představit myšlenku Kreativní laboratoře – otevřené digitální dílny a učebny v Tišnově. Během semináře představíme vizi, vybavení, základní programové schéma, vzdělávací workshopy a nastíníme scénáře, jak bude možné se spolupodílet na provozu a rozvoji.

MIREK KEMEL
5. 6. 2020, 20.00 hod.
Letní kino Tišnov

Program Tišnovského kulturního léta odstartuje folkový písničkář Mirek Kemel, jeden z nejlepších současných písničkářů u nás. Jeho písničky jsou založené na básnických textech a jednoduché melodii, ve kterých zachycuje silné lidské příběhy na pomezí balad, šansonu, blues a chytlavé hospodské písně. Velký důraz klade na texty, z většiny inspirované skutečně prožitými událostmi. Od roku 1991 se živí jako deníkový karikaturista.

PO STRNIŠTI BOS
6. 6. 2020, 21.30 hod.
Letní kino

Edu Součka, jeho maminku a tatínka už známe z filmu Obecná škola. Nyní jsme však v protoktorátu, kdy je jeho rodina donucena vystěhovat se z Prahy na venkov k příbuzným. Městečko, kde chlapec dosud trávil jen prázdniny, se nyní stává jeho domovem.

ŽEHNÁNÍ KŘÍŽE POUTNÍKŮ
7. 6. 2020, 12.00 hod.
u kostela sv. Stanislava, Osiky

Žehnání nového kříže ze soukromé kovářské dílny Radima Tichého instalované na křížovatce poutních cest z Lomnice a Osik nad poutním kostelem sv. Stanislava. Náhrada za letos skromnou stanislavskou pouť, která se koná v polovině května.

SYLVIE VAŠINOVÁ:
RADOST Z KAŽDÉ CHVILKY
7.–28. 6. 2020
Synagoga Lomnice

Vernisáž v neděli 7. června od 15.00 hod. otevře výstavu obrazů malířky Sylvie Vašinové zachycující život seniorů v snad až bláznivých pozicích současného dění. Ale proč by život starších lidí nemohl bláznivě veselý být. Před každým plátnem se neubráníte úsměvu. Díky, paní malířko.

AIVN'S NAKED TRIO
11. 6. 2020, 20.00 hod.
zahrádka U Palce

Kytarové nebe, peklo, háj. Ale hlavně songy, bez těch by to nešlo. Kapela je zajímavá moderními aranžemi, při zachování „retro“ soundu a vyspělymi instrumentálními aranžemi. Kromě vítězství v několika renomovaných soutěžích se může pochlubit i tím, že otevírala koncerty skvělých muzikantů. Tuto sestavičku prostě musíte slyšet.

NOC KOSTELŮ
12. 6. 2020, 17.30–0.00 hod.
Lomnice, kostel Navštívení P. Marie

Pravidelná akce, v jejímž rámci mohou návštěvníci v otevřených kostelích poznávat a obdivovat duchovní a umělecké skvosty křesťanství, zúčastnit se kulturně-duchovního programu nebo jen v tichém zastavení vnímat atmosféru nočních chrámů. V letošním roce bude otevřený pouze kostel v Lomnici. www.farnostlomnice.cz

NOC SOKOLOVEN
12. 6. 2020 od 16.30 hod.
Sokolovna Tišnov

6. ročník tradiční akce, během níž sokolové veřejnosti představují nejen historii svých jednot a budovy samotné, ale i to, co se v sokolských jednotách všechno děje a jak se mohou zájemci případně zapojit. Program zahrne hry pro děti na hřišti za sokolovnou, orientační hru pro děti i dospělé, opékání špekáčků, povídaní, zpívání atd.

PRVNÍ POMOC U KOJENCŮ, BATOLAT A PŘEDŠKOLNÍCH DĚTÍ
základní kurz
13. 6. 2020, 9.00–13.00 hod.
Rodinné centrum Studánka

V základním kurzu se naučíte postupy první pomoci zaměřené na řešení akutních stavů miminek a dětí v domácím i venkovním prostředí. Naučíte se, jak zvládnout dítě v bezvědomí, dušení cizím

tělesem, resuscitaci a zastavení krvácení. Kurz je veden prakticky s možností si vše vyzkoušet. Je nutné přihlásit se předem.

BOURÁK
14. 6. 2020, 19.30 hod.
Kino Svratka

Komedie Ondřeje Trojana s Ivanem Trojanem v roli Bouráka, věčného frajera, kterému teče do baráku i do života a rodina už ho má plný zuby. Ale i srdce.

ODMĚNY A TRESTY
19. 6. 2020, 17.00–19.30 hod.
Rodinné centrum Studánka

Zveme vás na druhý seminář Mgr. Jiřího Haldy. Cílem semináře je inspirovat rodiče, jak vést děti pozitivním způsobem ke spolupráci. Lektor poradí rodičům, jak v dětech probouzet jejich vnitřní motivaci a jak se vyvarovat chyb spojených s používáním odměn a trestů, které jsou z dlouhodobého hlediska nefunkční. Na seminář je nutné přihlásit se předem.

PRVNÍ POMOC U KOJENCŮ, BATOLAT A PŘEDŠKOLNÍCH DĚTÍ
rozšiřující kurz
20. 6. 2020, 9.00–13.00 hod.
Rodinné centrum Studánka

Studánka

V rozšiřujícím kurzu si upevníte znalosti poskytování první pomoci u miminek a dětí v domácím i venkovním prostředí. Zaměříte se následně na řešení popálenin, opařenin, úrazů elektrickým

proudem, poranění páteře, úrazů hlavy, tonutí a otrav. Tématem bude i vybavení domácí lékárničky. Je nutné přihlásit se předem.

BEATA HLAVENKOVÁ – workshop
20. 6. 2020, 10.30–17.30 hod.
Velký sál MěKS

Beata Hlavenková zve všechny hudební „eternal seekery“ (věčné hledače), kteří chtějí být nejen interprety, ale také mají potřebu hudbu skládat a tvořit, na unikátní hudební workshop. S sebou nějaký ten nápad, otevřenou mysl, kuráž, a pokud chcete, i nějaký nástroj.

PŘES PRSTY
27. 6. 2020, 21.30 hod.
Letní kino

Příběh filmu Přes prsty se odehrává na beachvolejbalových hřištích, ale nejen na nich. Linda (Petra Hřebíčková) a Pavla (Denisa Nesvačilová) jsou parťačky, které obětují beachvolejbalu všechno. Tedy skoro všechno...

LASSIE SE VRACÍ
28. 6. 2020, 17.00 hod.
Kino Svratka

Lassie, nejslavnější pes filmové historie, se vrací na plátna kin. A spolu s ním se vrací i úžasný příběh o nerozlučném přátelství chlapce a jeho dlouhosrsté kolie.

BEATA HLAVENKOVÁ A KAPELA SNŮ
29. 6. 2020, 20.00 hod.
areál Letního kina

Nezisková organizace The MÚZY, z. s., uvádí jednu z nejvýraznějších muzikantek s nezaměnitelným nadžánrovým autorským rukopisem. Představí repertoár z alba Sně spolu se svou Kapelou Snů. Beata Hlavenková má na svém kontě vlastní alba i prestižní hudební ceny, spolupracuje jak s českými, tak světovými muzikanty, aranžuje písně pro symfonický orchestr.

KAM V TIŠNOVĚ

program Kina Svatka a Letního kina

číslo 05-06

červen

2020

KINO SVRATKA

2. út	17.00	FRČÍME USA 103' animovaný přístupné 130/110 Kč dab.	
3. st	19.30	AFRIKOU NA PIONÝRU SK 104' dokument 12+ 130 Kč orig. zn.	PREMIÉRA
7. ne	17.00	ZAPOMENUTÝ PRINC FR 102' komedie, dobrodružný, rodinný přístupné 130/110 Kč dab.	PREMIÉRA
9. út	19.30	AFRIKOU NA PIONÝRU SK 104' dokument 12+ 130 Kč orig. zn.	
10. st	17.00	MALÁ LEŽ USA, ČÍNA 100' komedie, drama 12+ 130 Kč tit.	PREMIÉRA
14. ne	16.00	EMMA VB 125' romantický, komedie přístupné 130/110 Kč tit.	PREMIÉRA
	19.30	BOURÁK ČR 110' komedie 12+ 130 Kč	PREMIÉRA
16. út	19.30	MŮJ OTEC ANTONÍN KRATOCHVÍL ČR 84' dokument 12+ 100 Kč / 80 Kč	PREMIÉRA – FILMOVÝ KLUB
18. čt	19.30	NEJVYŠŠÍ POCTA USA 116' drama, válečný 12+ 130 Kč tit.	PREMIÉRA
21. ne	17.00	LEDOVÁ SEZÓNA: ZTRACENÝ POKLAD USA 90' animovaný přístupné 130/110 Kč dab.	PREMIÉRA
23. út	19.30	RAOUL TABURIN FR 90' komedie přístupné 130/110 Kč tit.	PREMIÉRA
25. čt	19.30	TÉMĚŘ DOKONALÁ TAJEMSTVÍ D 111' komedie 15+ 130 Kč dab.	PREMIÉRA
28. ne	17.00	LASSIE SE VRACÍ D 100' rodinný přístupné 130/110 Kč dab.	PREMIÉRA
30. út	19.30	DOKUD SE TANČÍ GE, SE 113' drama 15+ 130 Kč tit.	PREMIÉRA

LETNÍ KINO

6. so	21.30	PO STRNIŠTI BOS ČR 111' drama, komedie přístupné 90/60 Kč	
12. pá	21.30	JUMANJI: DALŠÍ LEVEL USA 123' dobrodružný, komedie přístupné 90/60 Kč dab.	
13. so	21.30	ÚSMĚVY SMUTNÝCH MUŽŮ ČR 93' drama, komedie 15+ 90 Kč	
17. st	21.30	PŘÍLIŠ OSOBNÍ ZNÁMOST ČR 107' romantický 15+ 90 Kč	
20. so	21.30	LADY BIRD USA 94' komedie, drama 12+ 90/60 Kč dab.	
24. st	21.30	ŽENSKÁ NA VRCHOLU ČR 109' komedie přístupné 90/60 Kč	
26. pá	21.30	FAKJŮ, PANE UČITELI D 118' komedie 12+ 90/60 Kč dab.	
27. so	21.30	PŘES PRSTY ČR 101' komedie 12+ 90/60 Kč	

Premiéry, které byly odloženy kvůli epidemii Covid-19, bude Kino Svatka zařazovat dle nasazení od distributorů. Do programu tak může být přidána další projekce. Doporučujeme sledovat aktuality na webu a FB kina.

VSTUPENKY lze zakoupit:

- na pokladně kina hodinu před začátkem představení
- v TIC na nám. Míru 120
 - pondělí a pátek 8.00–12.30, 13.00–18.00
 - úterý až čtvrtek 8.00–12.30, 13.00–15.30
 - sobota a neděle 9.00–12.30, 13.00–15.30
- online na webu kina

Změna programu vyhrazena, aktuality k nalezení na webu, facebookových stránkách kina a v TIC.

Web: www.kinosvatka.cz
Facebook: **KinoSvatka**
Pokladna telefon: **530 334 021**

KAM V TIŠNOVĚ

přehled akcí v Tišnově a okolí

číslo 05-06

červen

2020

	Datum	Čas	Akce	Místo	Organizuje
	St 15. 1. – 15. 6.		Výtvarná soutěž: Vezmi si pastelku, tužku, štětec...	Městská knihovna Tišnov	Městská knihovna
	Po 1. 6.	10.00–17.00	Sladkosti pro dobrou věc	kavárna Chutě zvu tě, nám. Komenského 103, Tišnov	Oblastní charita Tišnov
	Pá 5. 6.	20.00–22.00	Mírek Kemel	areál Letního kina	MěKS Tišnov
	Čt 11. 6.	20.00–22.00	AIVN'S NAKED TRIO	zahrádka U Palce	MěKS Tišnov
	Pá 12. 6.	17.30–0.00	Noc kostelů v Lomnici	Lomnice, kostel Navštívení Panny Marie	Farnost Lomnice, městys Lomnice
	Po 15. 6.	18.00–21.00	Moderní PSYCHOHYGIENA – Práce na zlepšení zdraví a psychické odolnosti, EFT, koučovací techniky	kavárna Chutě zvu tě, nám. Komenského 103, Tišnov	BALANCE INSTITUT, z. s.
	So 20. 6.	10.00–17.00	Beata Hlavenková – workshop	Velký sál MěKS	MěKS Tišnov
	So 20. 6.	17.00	Bigbítová noc	areál Horka, Železně	obec Železně
	Po 29. 6.	20.00–22.00	Beata Hlavenková s Kapelou Snů	areál Letního kina	MěKS Tišnov

1. 3. – 7. 6. 2020	Jiří Štourač: Silentium (malba a kresba)	Podhorácké muzeum v Předklášteří
19. 5. – 17. 11. 2020	Dravci České republiky	Podhorácké muzeum v Předklášteří
16. 5. – 15. 11. 2020	Sochařská intervence Veroniky Psočkové – Spojenci	zahradka Galerie Josefa Jambora a Městské knihovny Tišnov
7.–28. 6. 2020	Sylvie Vašinová: Radost z každé chvíle	Synagoga Lomnice

Druh akce:

výstava	divadlo	tanec
hudba	promítání	sport
přednáška	akce pro děti	ostatní

Organizuje:

Muzeum města	Podhorácké muzeum
Městská knihovna	MAS Brána Vysočiny
MěKS	RC Studánka
Galerie J. Jambora	Inspiro
Základní umělecká škola	
Centrum sociálních služeb	
T. J. Sokol Tišnov	
Ostatní	

INZERCE

Rodinné centrum
Studánka Tišnov

hledá

**PEČOVATELKU
do Dětské skupiny Potůček**

na hlavní pracovní poměr (celý úvazek).
Nástup od 1. 9. 2020 na dobu určitou
do 31. 8. 2022.
Zájemci zašlete strukturovaný životopis
do středy **10. 6. 2020**
na e-mail: studanka.tisnov@gmail.com

Informace o dětské skupině na
www.studanka-tisnov.cz
(záložka Péče o děti)
a u Mgr. Kateřiny Hromčíkové,
tel: 777 706 723

RC-STUDÁNKA

Mateřská škola Sluníčko, Tišnov,
příspěvková organizace

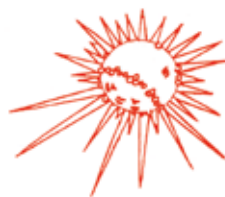
MŠ SLUNÍČKO

VYHLAŠUJE VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ
pro obsazení pracovního místa

Vedoucí školní jídelny

Písemné přihlášky
s požadovanými přílohami zašlete
na e-mail: slunicko.ms@volny.cz
nebo doručte **do 15. 6. 2020** na adresu
**Mateřská škola Sluníčko, Tišnov,
Na Rybníčku 1700, Tišnov, 666 01**

Popis pracovní pozice, požadavky
i náležitosti přihlášky a další informace
naleznete na www.tisnov.cz
(úřad/informace/volná místa)
nebo na webu www.slunickoms.wz.cz

Mateřská škola Sluníčko, Tišnov,
příspěvková organizace

MŠ SLUNÍČKO

přijme

Účetní s praxí

v oblasti podvojného účetnictví
v příspěvkové organizaci
na vedlejší pracovní poměr,
nejlépe OSVČ

Písemné přihlášky
s požadovanými přílohami zašlete
na e-mail: slunicko.ms@volny.cz
nebo doručte **do 15. 6. 2020** na adresu
**Mateřská škola Sluníčko, Tišnov,
Na Rybníčku 1700, Tišnov, 666 01**

Popis pracovní pozice, požadavky
i náležitosti přihlášky a další informace
naleznete na www.tisnov.cz
(úřad/informace/volná místa)
nebo na webu www.slunickoms.wz.cz

SIEMENS
Ingenuity for life

Elektromechanik - pájení

Siemens Electric Machines s.r.o.

- Nástupní mzda 24000,- - 28000,- Kč
- odměna 20000,- za nástup
- 5 týdnů dovolené
- další benefity a příspěvky
- 3 směnný provoz

Přidejte se k nám a pojďte spolu s námi tvořit
Siemens zítřka!

Pošlete nám svůj životopis na
martina.ruslerova@siemens.com

Máte otázky či pochybnosti, zda je tato práce to pravé?
Zavolejte naši personalistce na **+420 725 940 124.**

KOMPLEXNÍ REALITY

Profesionální
realitní servis
od roku 1997.

TRADICE

JISTOTA

PROFESIONALITA

Prodej bytu 4+1 v OV, Tišnov, ulice Květnická CP 92 m²

3,890.000,-Kč

Prodej bytu 4+1 v OV, Tišnov, ulice Květnická, CP 92 m²

3,990.000,-Kč

Prodej bytu 2+1 v OV, Tišnov, ulice Hornická, CP 57 m²

2,590.000,-Kč

Prodej pozemku Malhostovice, CP 2.344 m²

Sleva 200,-Kč / m²

Pronájem vybaveného bytu 1+kk, Tišnov, ulice Čáhlovská, CP 33 m²

10.000,- Kč / měsíc vč. energií

Pronájem bytu 4+kk, Hradčany, ulice Drásovská CP 75 m²

12.000,- Kč / měsíc vč. energií

**BEZSTAROSTNÝ
PRODEJ ZA
NEJVYŠŠÍ CENU**

**PRO NAŠE KLIENTY
S HOTOVOSTÍ
HLEDÁME BYTY
V TIŠNOVÉ**

Nabízíme:

- určení tržní ceny nemovitosti **ZDARMA**
- pro prodávající veškeré služby **ZDARMA**

KONTAKTUJTE NAŠE MAKLÉRE ZNALÉ TIŠNOVSKÉHO REGIONU.

*Vaši makléři
pro Tišnov
a okolí*

Rádi vám poskytneme profesionální realitní služby podložené 20ti letými zkušenostmi.

Mgr. Milan Halouzka
M: 776 077 842
office@komplexnireality.cz

Bc. Jitka Mikulová
M: 775 163 208
makler@komplexnireality.cz

BcA. Aleš Cecava
M: 734 202 434
info@komplexnireality.cz

Jsmo tišnovská realitní kancelář a podporujeme region:

Budova Komerční banky, I. patro
Komenského nám. 124, 666 01 Tišnov

T: 549 410 321 / M: 775 163 208
E: makler@komplexnireality.cz

www.komplexnireality.cz

Místní rodinná firma s tradicí od roku 1997.

www.komplexnireality.cz

MĚSTSKÉ
KULTURNÍ
STŘEDISKO
TIŠNOV

město
TIŠNOV

TIŠNOVSKÉ KULTURNÍ LÉTO 2020

MONIKA
MIDRIAKOVÁ

THE 6
FIREBALLS

BEATA
HLAVENKOVÁ

VOILA

BÁRA
ZMEKOVÁ

CIRCUS
PONORKA
HONZA PONOCNÝ

MIREK
KEMEL

MONKEY
BUSINESS

MAOK

JARRET

THOM
ARTWAY

LETNÍ
ART CAMPY

AIVN'S
NAKED TRIO

LETNÍ PECKY
V LETNÍM
KINĚ

Vstupné – předprodej TIC Tišnov

www.mekstisnov.cz

TIŠNOVSKÉ
KULTURNÍ LÉTO